

ASR Bank N.V.
Jaarverslag

2014

a.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen

α.s.r.
Archimedeslaan 10
Postbus 2072
3500 HB Utrecht

www.asr.nl

ASR Bank N.V.

Jaarverslag 2014

Inhoudsopgave

Profiel ASR Bank N.V.	5	14. Overige toelichting	63
Verslag van de directie	6	14.1 Reële waarde financiële activa en passiva	63
Verslag van de Raad van Commissarissen	16	14.2 Transacties met verbonden partijen	63
Jaarrekening 2014	21	14.3 Bezoldiging van de directieleden en commissarissen	64
1. Balans	22	14.4 Voorwaardelijke verplichtingen	65
2. Winst- en verliesrekening	23	14.5 Toelichting accountantskosten	65
3. Overzicht van het totaalresultaat	24	14.6 Aansprakelijkheid	65
4. Overzicht mutaties in het eigen vermogen	24	15. Overige gegevens	66
5. Kasstroomoverzicht	25	15.1 Gebeurtenissen na balansdatum	66
6. Algemene bedrijfsinformatie	26	15.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	66
7. Grondslagen voor financiële verslaggeving	27	15.3 Statutaire bepalingen omtrent resultaatbestemming	71
8. Specifieke grondslagen balans	32	15.4 Resultaatbestemming	71
9. Specifieke grondslagen winst- en verliesrekening	34	15.5 Organisationschema	71
10. Specifieke grondslagen kasstroomoverzicht	35	15.6 Begrippenlijst en afkortingen	72
11. Risicomanagement	36	15.7 Toepassing van de principes van de Code Banken	74
12. Toelichting op de balans	54		
13. Toelichting op de winst- en verliesrekening	60		

Profiel ASR Bank N.V.

ASR Bank N.V. (verder: 'a.s.r. bank') heeft als missie dat zij haar klanten helpt om hun wensen en behoeften, nu en in de toekomst, financieel mogelijk te maken. Dit vertaalt zich in onze producten, onze processen en de service die wij bieden. Wij doen dit met gemotiveerde en betrokken medewerkers.

a.s.r. bank biedt spaar- en beleggingsproducten voor de particuliere markt aan, al dan niet in combinatie met een hypotheekproduct van a.s.r.. De bancaire producten zijn bestemd voor klanten die een vermogen willen opbouwen of beschermen, en worden op dit moment onder andere verstrekt via bestaande tussenpersonen van a.s.r. a.s.r. bank richt zich op de Nederlandse markt. a.s.r. bank is een 100% dochtermaatschappij van ASR Nederland N.V. (verder: 'a.s.r.').

a.s.r. bank heeft een eigen bankvergunning, eigen beleid en een eigen statutaire directie. a.s.r. bank staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten.

Kengetallen

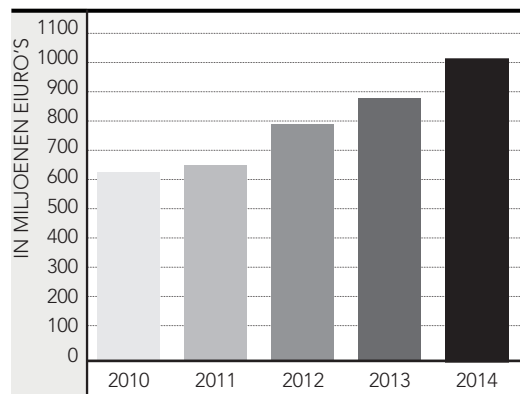
De kengetallen over 2014 (vergeleken met 2013) zijn:

Kengetallen per 31 december (€ miljoen)	2014	2013
Spaargelden (toevertrouwde middelen)	1.032	897
Belegd vermogen beleggersrekeningen van cliënten (via Stichting ASR Verzekeringen Beleggersgiro)	495	495

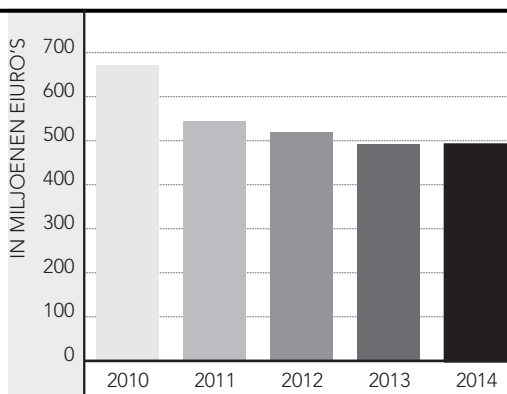

Kengetallen per 31 december (€ miljoen)	2014	2013
Balanstotaal	1.117	978
Toetsingsvermogen	24	44
Core tier 1-ratio toetsingsvermogen	8,7%	17,7%

Spaargelden

Belegd vermogen beleggersrekeningen

Verslag van de directie

Kern van de huidige strategie is dat a.s.r. bank een kleine en betrouwbare bank wil zijn met aansprekende, eenvoudige en transparante producten voor vermogens op- en afbouw langs drie pijlers:

1. **Retentie:** Het aanbieden van (bank)spaarproducten aan bestaande klanten van ASR Levensverzekering N.V. (hierna: a.s.r. leven) waarvan de levenpolis expireert. Hierbij staat het verlenen van service richting onze klanten voorop.
2. **Vermogensopbouw:** Ontwikkelen van nieuwe vermogens op- en afbouwproposities.
3. **Optimalisatie:** Focus op efficiënte bedrijfsvoering en het verhogen van de servicegraad.

a.s.r. bank streeft een beheerst groeimodel na. De gevoerde producten breiden het totale productenaanbod van a.s.r. uit, waarbij de focus ligt op helpen en zekerheid bieden aan klanten met een middellange tot lange (beleggings)horizon. Door deze strategie is a.s.r. bank goed gepositioneerd om op termijn duurzaam winstgevend resultaten te realiseren.

Ontwikkelingen in 2014

In de financiële sector wordt steeds meer concrete invulling gegeven aan het centraal stellen van het klantbelang. De directie omarmt dit gedachtegoed en heeft dit pro actief doorgevoerd binnen haar eigen cultuur. De dienstverlening aan klanten is dit jaar uitgebreid met 'directe' spaarproducten zodat het grootste deel van onze klanten haar spaarsaldi via internet kan beheren. In 2014 heeft a.s.r. bank haar processen verbeterd, wat een positieve bijdrage heeft aan zowel de kwaliteit van onze dienstverlening als aan de verhoging van de efficiëntie van onze werkprocessen.

a.s.r. bank is in 2014 verder gegaan op het eerder ingezette groeipad van verantwoorde balansgroei. Dit heeft in 2014 geresulteerd in het doorbreken van de grens van € 1 miljard balansomvang. De stijging is met name het gevolg van de succesvolle retentieprogramma's. De groei in de spaarportefeuille onderstreept dat de ontwikkelde producten aansluiten bij de behoefte van de doelgroep van a.s.r. bank.

In de huidige economische context waarbij de rentevergoedingen op de geld- en kapitaalmarkt zijn afgenomen heeft a.s.r. bank te maken met druk op haar rentemarge. Zij houdt de ontwikkeling aangaande haar beleggingen nauwlettend in de gaten en stuurt bij daar waar nodig. Deze aansturing gebeurt binnen de herziene Risk Appetite Statements van a.s.r. bank.

Begin 2015 heeft a.s.r. bank vast moeten stellen dat de berekeningswijze van het kapitaalbeslag van een specifieke beleggingscategorie niet juist is uitgevoerd. Correctie naar het juiste kapitaalbeslag leidt er toe dat per ultimo 2014 de solvabiliteit 8,7% is en dit ligt beneden de minimum eis van De Nederlandsche Bank (DNB). Hierbij is overigens geen rekening gehouden met het gecommiteerde maar nog niet gestorte kapitaal. Onmiddellijk na signalering zijn herstelmaatregelen getroffen, waardoor weer aan alle vereisten wordt voldaan. Voor een toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 11 'Risicomanagement' paragraaf 11.5 'Kapitaalbeheer en monitoring' van de Jaarrekening.

a.s.r. bank heeft actief gestuurd op kostenreductie. Daarnaast heeft zij een complexiteitsreductie in het ICT-domein gerealiseerd, waarbij het aantal bankregistratiesystemen is gereduceerd van twee naar een. De kostenreductie zal met name vanaf 2015 zijn vruchten afwerpen. Per 1 januari 2014 is de vergoedingsstructuur voor beleggingsdienstverlening gewijzigd. Conform wet- en regelgeving maakt de nieuwe vergoedingsstructuur de kosten transparant welke klanten betalen voor de

beleggingsdienstverlening. Vanaf juni 2014 is de gewijzigde vergoedingsstructuur in werking getreden binnen a.s.r. bank.

In 2014 zijn enkele grote veranderingen doorgevoerd in de wet- en regelgeving, welke ook grote impact hadden op a.s.r. bank. a.s.r. bank stelt continu alles in het werk om tijdige implementatie van voor haar relevante wet- en regelgeving te bewerkstelligen.

Klantbelang centraal

Het klantbelang is een centraal uitgangspunt van de strategie van a.s.r. bank en staat centraal in haar cultuur. Hierbij sluit a.s.r. bank volledig aan bij initiatieven vanuit de sector, zoals 'toekomst gericht bankieren', van de Nederlandse Vereniging van Banken. De visie van de directie op klantbelang wordt vertaald naar handvatten voor de houding en gedrag van medewerkers.

Om te bepalen in welke mate onze nieuwe en bestaande producten en diensten het klantbelang daadwerkelijk centraal stellen, toetsen wij onze producten en diensten aan de zogenaamde KNVB-criteria (kostenneutraal, nut, veilig en begrijpelijk) van de AFM. De producten en diensten van a.s.r. bank voldoen aan deze KNVB-criteria. Daarbij geeft a.s.r. bank begrijpelijke informatie, reageert zij binnen de afgesproken termijnen, en gebruikt zij klanttevredenheidsonderzoeken en klantpanels voor verbetering van producten en processen. Uitgangspunt bij het spaarbeleid is dat a.s.r. bank een transparante bank is met een stabiel rentebeleid. Voor vergelijkbare producten zijn nieuwe en bestaande klanten even belangrijk. a.s.r. bank, samen met het intermediair, ondersteunt haar klanten en moedigt hen aan om actie te ondernemen om financiële problemen te voorkomen of te repareren. a.s.r. bank stuurt haar klanttevredenheid met behulp van de NPS. De stijging van de Net Promotor Score (NPS) in 2014 getuigt dat klanten de door a.s.r. bank ingeslagen weg waarderen. De uitkomsten van de NPS-metingen en die van klachtenmanagement worden benut om de dienstverlening en klantbeleving verder te verbeteren. De afdeling klachtenmanagement heeft een prominente rol binnen de organisatie waarbij een klacht wordt gezien als een kans om te verbeteren en deze krijgt dan ook veel management aandacht.

Duurzame werkgever

Bij a.s.r. bank worden medewerkers gestimuleerd mee te groeien en verantwoordelijkheid te nemen voor hun persoonlijke ontwikkeling en ambities. Er wordt gestreefd naar een inspirerende werkomgeving. Onderdeel van de positieve werksfeer is de verdere uitrol van het Nieuwe Generatie Werken (NGW). Bij NGW worden medewerkers beter in staat gesteld om zelf te bepalen waar en wanneer zij werken, waardoor een optimale balans tussen privé en werk ontstaat. In 2014 is a.s.r. bank verhuisd naar de gerenoveerde vleugel van het a.s.r. pand waardoor NGW nog beter kan worden ondersteund. Jaarlijks wordt de medewerkerstevredenheid gemeten. Afgelopen jaar is deze fors gestegen, en a.s.r. bank werkt eraan om deze verder te verbeteren.

Resultaat

a.s.r. bank rapporteert over 2014 een netto verlies van € 3,1 miljoen ten opzichte van een netto winst van € 0,9 miljoen over 2013. In het resultaat van 2014 hebben incidentele posten een effect van € -2,6 miljoen. Als onderdeel van de incidentele posten is een heffing van € 1,8 miljoen opgenomen uit hoofde van de 'tijdelijke wet resolutieheffing'. Met deze wet beoogt de Nederlandse overheid om de kosten samenhangende met de nationalisatie van SNS REAAL N.V. te delen met de bancaire sector.

De economische ontwikkelingen hebben geresulteerd in lagere beleggingsrendementen op vastrentende waarden. a.s.r. bank houdt de ontwikkeling aangaande haar beleggingen en aantrekkingen nauwlettend in de gaten en stuurt daar waar nodig bij. Deze aansturing gebeurt binnen de herziene Risk Appetite Statements van a.s.r. bank. De rentemarge is ondanks de terugvallende beleggingsrendementen en afgezien van een incidentele post van € 0,8 miljoen, als gevolg van een aanpassing van de waardering van depotrekeningen, nagenoeg gelijk aan de rentemarge van 2013. Dit is mede het positieve gevolg van de actieve sturing op rentemarge.

In de eerste helft van het jaar heeft a.s.r. bank haar vergoedingsstructuur voor haar beleggingsdienstverlening gewijzigd. De nieuwe fee structuur, welke in lijn is met gewijzigde wet- en regelgeving, geeft klanten beter inzicht in de kosten van het aanhouden van een beleggersrekening en het uitvoeren van beleggingstransacties.

a.s.r. bank besteedt tevens veel aandacht aan het reduceren van de kosten ten opzichte van de inkomsten. Dit doet zij mede door het flexibiliseren van kosten en kostenbewustzijn verder te ontwikkelen. De uitfasering van een bancair registratiesysteem heeft in 2014 geleid tot eenmalige migratiekosten. Vanaf 2015 zullen de vruchten worden geplukt in de vorm van kostenreductie voor het systeemlandschap.

Het netto verlies over 2014 van € 3,1 miljoen is in mindering gebracht van het eigen vermogen.

Vermogenspositie en solvabiliteit

a.s.r. bank heeft als uitgangspunt een laag risicoprofiel en een solide vermogens- en liquiditeitspositie. Het toetsingsvermogen ultimo 2014 bedraagt € 23,6 miljoen (2013: € 44,4 miljoen). De daling is met name veroorzaakt door beleggingen in achtergestelde leningen ondanks de storting van aanvullend kapitaal van € 5,8 miljoen in december 2014. Dit laatste om het vermogen mee te laten groeien met de stijgende spaartegoeden.

De core tier 1-ratio bedraagt ultimo 2014 8,7% (2013: 17,7%). De Basel III leverage ratio (toetsingsvermogen/ongewogen balanstotaal) ultimo 2014 bedraagt 2,1% (2013: 4,5%).

Het toetsingsvermogen inclusief de herwaarderingsreserve bedraagt ultimo 2014 € 23,6 miljoen (2013: € 44,4 miljoen):

(€ duizend)	2014	2013
Maatschappelijk kapitaal	17.075	17.075
Agio reserve	27.383	21.633
Herwaarderingsreserve	2.342	385
Overige reserves	18.084	17.152
Resultaat boekjaar	-3.121	932
Eigen vermogen	61.763	57.177
Herwaarderingsreserve	-2.342	-385
Tier I vermogen voor aftrek	59.421	56.792
Aftrek beleggingen in de financiële sector	-35.856	-12.350
Toetsingsvermogen na aftrek	23.565	44.442

De stijging van het totale eigen vermogen door de kapitaalstorting en stijging van de herwaarderingsreserve wordt deels door het negatieve jaarresultaat gemitigeerd. De ongerealiseerde herwaardering ultimo 2014 bedraagt € 2,3 miljoen (2013: € 0,4 miljoen).

Balanstotaal

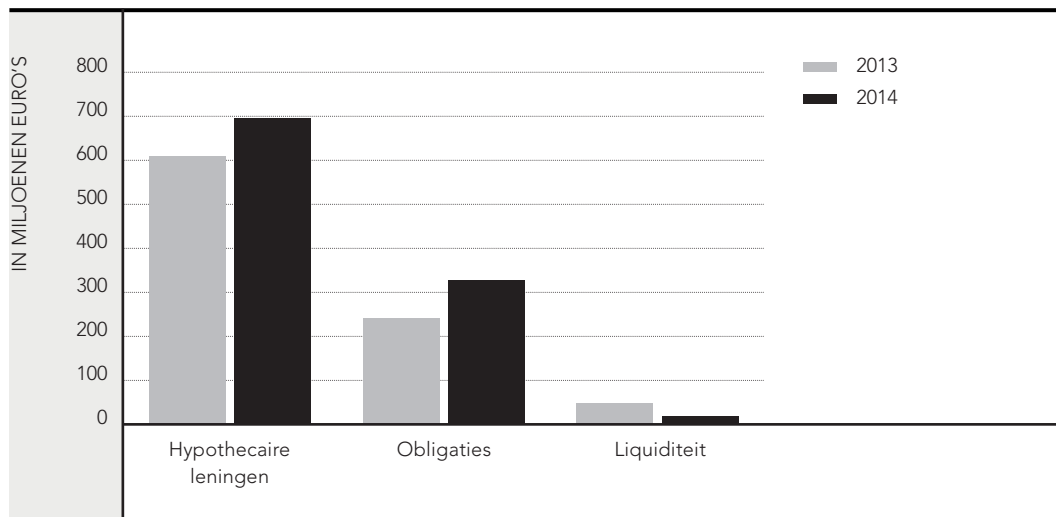
Het balanstotaal is verder gegroeid tot € 1,1 miljard, hetgeen een stijging is van 14,1% ten opzichte van 2013 (€ 978,5 miljoen). Het totale spaartegoed is per saldo met € 134,6 miljoen gestegen tot € 1.032,0 miljoen (2013: € 897,4 miljoen), met name door de instroom van nieuwe spaargelden op de lijfrente spaarrekening en het nieuwe product Extra Pensioen Uitkering.

Beleggingen

De beleggingen bedragen in totaliteit € 1.042,0 miljoen (2013: € 893,9 miljoen). De beleggingen bestaan uit de volgende categorieën:

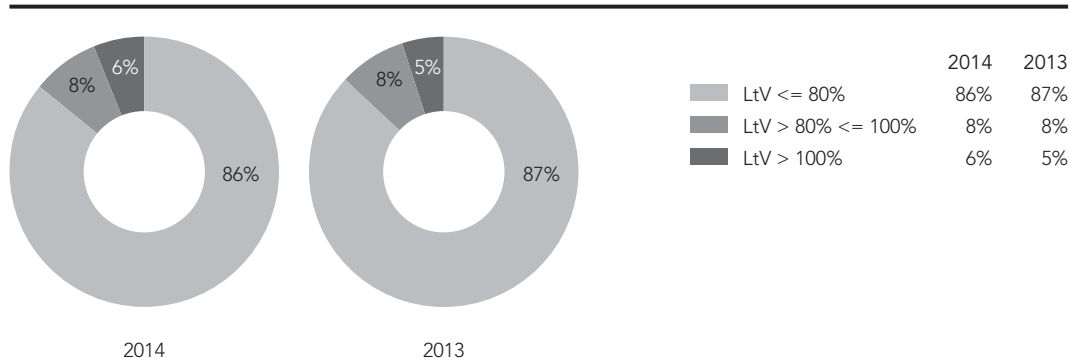
Ontwikkeling samenstelling beleggingsportefeuille 2013 en 2014

Hypothecaire leningen

De beleggingen in hypotheek bedragen per 2014 € 694,2 miljoen, een stijging van 14,6% ten opzichte van 2013 (€ 606,0 miljoen). In 2014 heeft a.s.r. bank tegen marktconforme voorwaarden voor een totaalbedrag van € 135,8 miljoen aan hypothecaire leningen van a.s.r. Leven gekocht. Bij deze hypotheek gaat het om verantwoorde financieringen voor individuele mensen en gezinnen, veelal aan starters en gezinnen met een inkomen tot tweemaal modaal. Door deze aankopen komt het aandeel hypothecaire leningen uit op 62,2% (2013: 61,9%) van het balanstotaal.

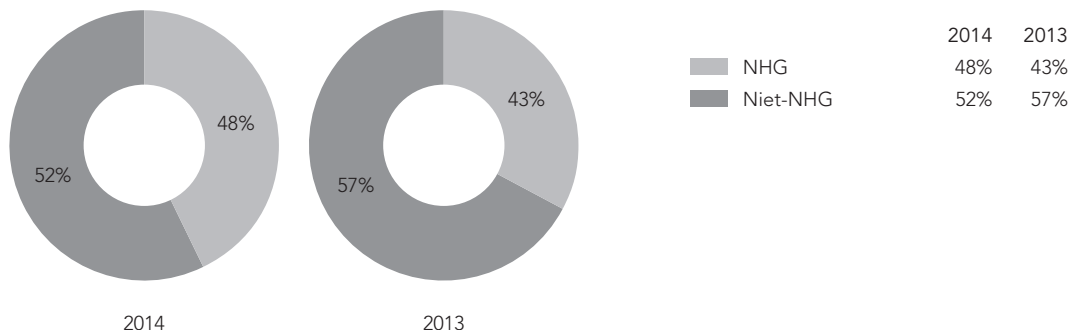
86% (2013: 87%) van onze beleggingen in hypotheek betreffen uitstaande hypotheeksommen tot maximaal 80% van de oorspronkelijke waarde van het onderpand, 8% (2013: 8%) van de hypotheek ligt tussen 80% tot 100% van de oorspronkelijke waarde van het onderpand, terwijl 6% (2013: 5%) boven 100% van de oorspronkelijke waarde van het onderpand bedraagt:

Voor de hypotheek waarvan de lening groter is dan de geïndexeerde onderpandswaarde heeft 75% een dekking met een Nationale Hypotheek Garantie.

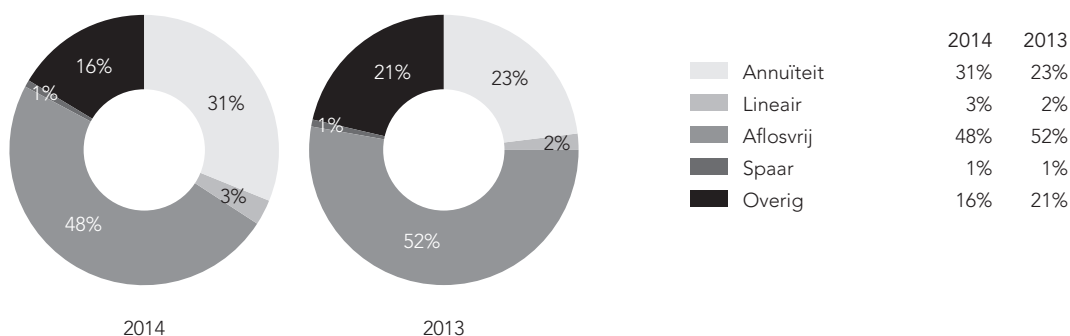
Van de gehele portefeuille hypotheekleningen is 48% voorzien van een Nationale Hypotheek Garantie (2013: 43%):

NHG/NHG

Doorlopend wordt het kredietrisico van de uitstaande hypotheekleningen bewaakt aan de hand van -onder meer- de ontwikkelingen van aflosvormen, onderpandwaarden en betalingsachterstanden:

Aflosvormen

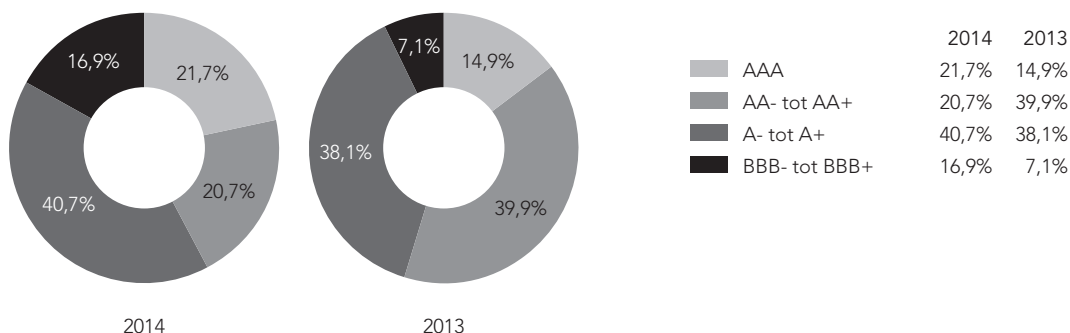

Obligaties

De beleggingen in obligaties bedragen ultimo 2014 € 328,6 miljoen (2013: € 240,2 miljoen). Per 31 december 2014 bestonden de totale activa voor circa 25% (2013: 23%) uit beleggingen in vastrentende waarden met een minimale rating van BBB-. Het percentage aan staatsobligaties bedraagt 3% van de activa (2013: eveneens 3%).

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de ratings van onze obligatieportefeuille:

Vastrentende waarden

In hoofdstuk 11 wordt een verdere toelichting op en segmentering van de opbouw van onze beleggingen gegeven.

Toevertrouwde middelen

De toevertrouwde middelen, welke grotendeels uit ingelegde spaargelden van particuliere klanten bestaan, zijn met 15% gestegen tot € 1.032,0 miljoen (2013: € 897,4 miljoen). Van deze spaargelden is 71,4% (2013: 64%) direct opeisbaar. Het gemiddelde vergoede rentepercentage over alle ingelegde spaargelden bedraagt 2,1% (2013: 2,3%).

Stichting ASR Verzekeringen Beleggersgiro

Ter bescherming van de beleggingen van de klanten van a.s.r. bank voert de Stichting ASR Verzekeringen Beleggersgiro het juridische beheer over deze beleggingen. De midoffice van a.s.r. bank verzorgt de uitvoering van de beleggingstransacties en het beheer van de beleggersrekeningen. Voor deze activiteiten ontvangt de bank provisies en beheervergoedingen. De ontvangen provisie en beheervergoedingen in 2014 bedragen € 1,4 miljoen en komt voort uit de in juni ingevoerde nieuwe vergoedingsstructuur. Stichting ASR Verzekeringen Beleggersgiro wordt niet geconsolideerd binnen a.s.r. en a.s.r. bank.

Liquiditeit en liquiditeitsbeheer

a.s.r. bank voert een prudent en solide liquiditeitsbeleid met een evenwichtige afweging van de belangen van alle stakeholders, waaronder de spaarders. De liquiditeitspositie van a.s.r. bank is daarbij onderworpen aan diverse regels en limieten om te allen tijde aan haar verplichtingen te kunnen voldoen en daarmee de financiële soliditeit te garanderen. Het toezichtkader voor liquiditeitsrisico's bestaat onder meer uit de Capital Requirements Directive IV ('CRD IV') en de Wet op het Financieel Toezicht. CRD IV is het toezichtkader voor Europese banken en is mede gebaseerd op het Basel III-ramwerk.

Handhaving van deze regels en limieten wordt zowel door interne beheersingsmodellen als via de toezichthouders bewaakt en gewaarborgd. Daarbij streeft a.s.r. bank ernaar om de liquiditeitspositie binnen de randvoorwaarden van interne risicokaders en toezichthouders te optimaliseren. De afdelingen risicomanagement en asset & liability management monitoren de uit de CRD IV voortvloeiende normering voor liquiditeit, onder andere via de Basel III-indicatoren LCR en NSFR.

In lijn met het beleid wordt een directe liquiditeitsbuffer aangehouden. Ultimo 2014 bedroeg de directe liquiditeitsbuffer ten opzichte van het balanstotaal 6,5% (2013: 11,3%). Daarnaast heeft a.s.r. bank additionele liquiditeitsruimte beschikbaar doordat 3% (2013: 3%) van het balanstotaal is belegd in staatsobligaties. Hiermee kan in geval van een acute liquiditeitsbehoefte door directe verkoop of belening worden voorzien in aanvullende liquiditeiten. Aanvullend kan a.s.r. bank ook veelal haar overige beursgenoteerde obligaties op korte termijn liquide maken door middel van verkoop van obligaties. Ultimo 2014 bedraagt de marktwaarde van niet-staatsobligaties in totaliteit € 295,7 miljoen (2013: € 214,0 miljoen).

a.s.r. bank beschikt ultimo 2014 over een ruime liquiditeitspositie ten opzichte van de normen zoals gesteld door DNB. Eind 2014 bedraagt de Liquidity Coverage Ratio ('LCR') 396% (2013: 1013%). De ultimo 2013 ratio van 1013% was exceptioneel hoog. Het percentage LCR per ultimo 2014 is meer in lijn met binnen a.s.r. bank gebruikelijke niveaus. De Net Stable Funding Ratio ('NSFR') ultimo 2014 bedraagt 147% (2013: 162%). a.s.r. bank belegt alleen in euro.

Kapitaalbeleid en toezichtkader

a.s.r. bank streeft naar een solide kapitaalbasis die bijdraagt aan de doelstellingen van de onderneming. Een effectieve uitvoering van dit prudente kapitaalbeleid is een belangrijke taak binnen a.s.r. bank. Het kapitaalmanagement omvat alle activiteiten die zich richten op de sturing en monitoring van de aanwezige en benodigde solvabiliteit. De kapitaalpositie van a.s.r. bank is daarbij onderworpen aan diverse regels en limieten om verliezen te kunnen absorberen en financiële soliditeit te garanderen. Ook voor kapitaalbeheer bestaat het toezichtkader vanaf 1 januari 2014 uit de Capital

Requirements Directive IV ("CRD IV") en de Wet op het Financieel Toezicht.

Handhaving van deze regels en limieten wordt zowel door interne beheersingsmodellen als via toezichthouders bewaakt en gewaarborgd. De afdelingen risicomanagement en asset & liability management monitoren de uit de CRD IV voortvloeiende normering voor solvabiliteit, onder meer via de core tier 1 en leverage ratio.

a.s.r. bank streeft ernaar om de kapitaalpositie binnen de randvoorwaarden van toezichthouders en interne risicokaders te optimaliseren en kapitaalrisico's actief te monitoren mede met de core tier 1-ratio. Indien echter blijkt dat de Basel III-indicator leverage ratio resulteert in een hoger aan te houden kapitaal, dan geldt deze (hogere) minimum voorwaarde.

Risicomanagement

Als bancaire dienstverlener onderkent a.s.r. bank diverse financiële en niet-financiële risico's. Kennis over de omvang en onderlinge samenhang tussen de risico's stelt a.s.r. bank in staat om alleen die risico's te accepteren die verantwoord zijn en waar een passende beloning tegenover staat. Hiermee ondersteunt het raamwerk het behoud van de financiële soliditeit en de verbetering van de operationele performance. Voor een toelichting over het risicomanagement wordt verwezen naar het desbetreffende hoofdstuk 11 van de jaarrekening.

Beheersing van financiële risico's in 2014

Een solide solvabiliteits- en liquiditeitspositie in combinatie met een gezonde resultaatsontwikkeling zijn essentieel voor de toekomst van a.s.r. bank. Maandelijks wordt de solvabiliteitspositie, liquiditeitspositie en het financieel risicoprofiel beoordeeld door de Asset & Liability Commissie ('ALCO'). Indien nodig worden (aanvullende) beheersmaatregelen getroffen om te waarborgen dat het financiële risicoprofiel binnen de gestelde normen blijft. Deze normen zijn vastgelegd in de a.s.r. bank Risk Appetite Statements.

De spaargelden worden belegd in een gespreide portefeuille van bedrijfs- en staatsobligaties dan wel in Nederlandse hypotheek van een hoge kredietkwaliteit. Door balansbeheeractiviteiten worden krediet-, rente- en liquiditeitsrisico's optimaal gemitigeerd. a.s.r. bank onderneemt geen handelsactiviteiten en maakt geen gebruik van (rente)derivaten.

Beheersing van niet-financiële risico's in 2014

Periodiek wordt het niet-financiële risicoprofiel beoordeeld door de Non Financial Risk Commissie ('NFRC'). Indien nodig worden er additionele beheersmaatregelen genomen om het niet-financieel risico te reduceren.

De jaarlijkse Control Risk Self Assessment ('CRSA,) is in het najaar van 2014 uitgevoerd. De CRSA is een risico-identificatiemethodiek, waarbij de risico's onderkend worden die het realiseren van de strategische doelstellingen bedreigen. Ook wordt een kwalitatieve beoordeling gegeven van het risico en van de beheersmaatregelen die daarbij noodzakelijk zijn. Op basis van de CRSA worden de risicoprioriteiten van a.s.r. bank vastgesteld.

a.s.r. bank hanteert een raamwerk voor risicobeheer ingericht om alle risico's te onderkennen en te beheersen. De afdeling risicomanagement van a.s.r. bank coördineert dit proces, en meerdere afdelingen en commissies zijn betrokken bij de uitvoering van het risicomanagement. Tevens werkt de bank nauw samen met de centrale risicocommissies en risicobeheerafdelingen van a.s.r. Een duidelijke verdeling van rollen en verantwoordelijkheden ten aanzien van risicomanagement tussen de afdelingen en commissies is onderdeel van dit raamwerk.

Voor een nadere uitwerking van de financiële en niet-financiële risico's en de wijze van beheersing wordt verwezen naar hoofdstuk 11 inzake risicomanagement en hoofdstuk 15 inzake Code Banken.

Corporate Governance

a.s.r. bank is een zelfstandige entiteit binnen a.s.r. en staat onder toezicht van DNB en AFM. De statutaire directie bestaat uit de heren W.J.F. (Wytzejan) de Jong (voorzitter van de directie), M. (Mario) Menheere (Chief Operations Officer) en R.M. (Rutger) Brascamp (Chief Financial Risk Officer).

In 2014 hebben de volgende wijzigingen in de samenstelling en personele invulling van de directie plaatsgevonden.

Op 1 april 2014 heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders ('AvA') met algemene stemmen het besluit genomen om mevrouw P.M. (Pauline) Derkman-Oosterom eervol ontslag te verlenen als bestuurder van de vennootschap. Per 1 december 2014 is de heer M. (Mario) Menheere benoemt tot statutair bestuurder.

Strategisch richting geven aan a.s.r. bank en zorgdragen voor uitvoering hiervan is de primaire taak van de directie. Het uitgangspunt voor de besluitvorming van de directie is het bestendigen van een succesvolle onderneming op het terrein van financiële dienstverlening. Hierbij staat het aanbieden van een pakket van betrouwbare, eerlijke en transparante producten en diensten aan klanten centraal. De bepalingen en richtlijnen die de vergunningverlener (DNB) en de toezichthouders (DNB en AFM) hebben gesteld aan een integere en beheerste bedrijfsvoering zijn daarbij leidend.

Code Banken

Het doel van de Code Banken is om het vertrouwen van klanten in de financiële sector te herstellen. De principes in de Code richten zich primair op de versterking van de governance, het risicomanagement, audit en het beloningsbeleid binnen banken. a.s.r. bank onderschrijft de Code Banken en heeft ook in 2014 veel aandacht besteed aan uitvoering ervan.

In de paragraaf Code Banken van hoofdstuk 15 legt a.s.r. bank verantwoording af over de toepassing van de principes van deze code.

Moreel ethische verklaring

De directie onderschrijft volledig de moreel ethische verklaring zoals voorgesteld in de Code Banken, en heeft hiervoor de belofte afgelegd:

'Ik verklaar dat ik mijn functie als bankier integer en zorgvuldig zal uitoefenen. De kernwaarden van a.s.r. zijn daarbij mijn morele ruggengraat: ik ben eigen en echt, ik ben persoonlijk in mijn contact met anderen en ik ben aanspreekbaar op mijn gedrag en het nakomen van mijn beloften. Ik zal een zorgvuldige afweging maken tussen alle belangen van hen die bij a.s.r. betrokken zijn, te weten die van de klanten, de aandeelhouders, de werknemers en de samenleving waarin a.s.r. opereert. Ik stel in deze het belang van de klant centraal en zal de klant zo goed mogelijk inlichten. Ik zal mij gedragen naar de wetten, de reglementen en de gedragscodes die in mijn functie bij a.s.r. van toepassing zijn. Ik zal geheim houden wat mij is toevertrouwd.

Ik maak geen misbruik van de kennis die ik uit hoofde van mijn functie en werkzaamheden verkrijg. Ik zal mij open en toetsbaar opstellen en ik ken mijn verantwoordelijkheid voor de samenleving. Ik zal mij inspannen om het vertrouwen in de financiële sector te behouden en te bevorderen. Ik zal zo het beroep van bankier in ere houden.'

Permanente educatie

De directieleden hebben in het kader van permanente educatie opleidingssessies bijgewoond op het gebied van Risk Appetite Framework, Risk Appetite Statements en marktwaardebalans. De directieleden hebben daarnaast individuele trainingen gevolgd in het kader van permanente educatie, onder andere op het gebied van financial risk management en deskundigheid.

Compliance en integriteit

De interne beleidsregels en procedures van a.s.r. bank waarborgen dat de bedrijfsvoering voldoet aan de relevante wet- en regelgeving met betrekking tot onze producten, klanten, intermediairs en andere zakelijke relaties. Naast het integrale integriteits- en risicobewustzijn binnen de dagelijkse werkzaamheden en besluitvorming houden de afdelingen compliance en audit van a.s.r. alsmede de afdeling risicomangement van a.s.r. bank onafhankelijk toezicht op de naleving van deze regels en procedures.

Hierbij wordt gekeken naar zowel externe aspecten (zoals klantacceptatie en toezicht op financiële transacties) als naar interne aspecten (zoals privétransacties van medewerkers en het afschermen van vertrouwelijke informatie). Alle audit onderzoeken van de interne accountant in 2014 zijn met minimaal een 'voldoende' beoordeling afgerond.

Personeel en organisatie

a.s.r. bank heeft geen personeelsleden in dienst. Alle werkzaamheden worden verricht door werknemers ingehuurd van a.s.r. Het aantal ingehuurde medewerkers is in 2014 gestegen tot 27 fte (2013: 23). Het aantal extern ingehuurde medewerkers is gestegen tot 7 fte (2013: 3 fte).

Bancaire systemen

In 2014 is verder vormgegeven aan de rationalisatie en kostenverlaging van de ICT-systemen. Deze rationalisatie en kostenverlaging zijn in 2014 verder doorgezet. In 2014 heeft a.s.r. bank een van de bancaire systemen (Thaler) uitgefaseerd. De functionaliteit van dit systeem is overgenomen in het andere bancaire systeem (BGS). Hierdoor ontstaat een structureel minder complexe ICT-omgeving met een lager kostenniveau.

Vooruitkijkend naar 2015

In 2015 gaat a.s.r. bank voort op de ingeslagen weg van gematigde en stabiele groei. Deze aanpak sluit aan bij de strategie uit 2012 waarin is besloten dat a.s.r. bank een kleine en betrouwbare bank voor sparen en beleggen wil zijn die transparante en eenvoudige alternatieven aanbiedt voor lijfrente en vermogensopbouw producten, waarbij het klantbelang centraal staat.

a.s.r. bank ziet groeipotentie in haar bankspaarproducten, ondanks de versobering van de fiscale behandeling van pensioensparen. De groeimogelijkheden zijn voornamelijk gekoppeld aan expirerende lijfrentepolissen vanuit a.s.r. Leven, waar zij actief op zal inspelen.

Gelet op de marktomstandigheden verwachten wij voor 2015 een voortgaande druk op de beleggings-rendementen. a.s.r. bank houdt de ontwikkeling aangaande haar beleggingen nauwlettend in de gaten en stuurt daar waar nodig bij. De verwachting is dat de spaartarieven gegeven deze ontwikkelingen ook onder druk blijven staan. Naast de balansgroei zal a.s.r. bank blijven focussen op kostenoptimalisatie. In 2015 zal voor het eerste jaar de kostenreductie van de vereenvoudiging van het systeemlandschap merkbaar zijn. Mede gezien de verwachte groei van a.s.r. bank, waardoor aanvullend kapitaal is vereist, heeft de aandeelhouder zich eind 2014 bereid verklaard tot vergroting van het kapitaal voor een bedrag van € 34 miljoen voor de periode tot en met 2017. Hiermee is gewaarborgd dat de opgestelde meerjarenbegroting voldoet aan de minimum kapitaalseisen. De € 34 miljoen die eind 2014 is toegekend is een aanpassing op de in 2012 toegezegde kapitaalstorting van € 17 miljoen. Het bedrag zal in tranches worden betaald en is afhankelijk van de solvabiliteit van a.s.r. bank

Voor elke medewerker van a.s.r. bank dienen de kernwaarden 'eigen en echt', 'persoonlijk' en 'aanspreekbaar' als morele ruggengraat op het eigen gedrag en nakomen van beloften. De bankierseed sluit aan bij de kernwaarden voor onze medewerkers. Medewerkers zijn zowel door a.s.r. als door de samenleving aanspreekbaar op hun handelen.

Tot slot

Wij danken onze klanten en mensen met wie wij hebben samengewerkt voor het vertrouwen dat zij in a.s.r. bank hebben gesteld. We willen op deze plaats ook al onze collega's bedanken voor hun getoonde inzet en betrokkenheid.

Utrecht, 2 april 2015

Statutaire directie van ASR Bank N.V.:

W.J.F. de Jong (Voorzitter van de directie)

M. Menheere (Chief Operations Officer)

R.M. Brascamp (Chief Financial Risk Officer)

- 1 M. Menheere
- 2 R.M. Brascamp
- 3 W.J.F. de Jong

Verslag van de Raad van Commissarissen

Bijeenkomsten van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen (RvC) is in 2014 vijf maal in vergadering bijeengekomen, te weten in februari, maart, mei, augustus en november 2014. Daarnaast heeft de RvC eenmaal telefonisch vergaderd. Alle leden van de RvC waren bij deze vergaderingen aanwezig.

Werkzaamheden

De RvC heeft in 2014 aandacht gehad voor de opbouw van de bank en het verder uitbouwen van het risico management. Meerdere malen zijn het Risk Appetite Framework en de Risk Appetite Statements besproken. Daarnaast is uitvoerig gesproken over de implementatie van de marktwaardebalans. Tot slot zijn uiteraard de ontwikkelingen op de financiële markten en de effecten daarvan op het bancaire bedrijf een voortdurend onderwerp van gesprek.

Toezicht

De RvC staat een open en constructieve manier van toezicht voor op de directie en de algemene gang van zaken bij de bank. In zijn toezichttaak en bij de besprekingen gedurende het verslagjaar van specifieke onderwerpen, heeft de RvC een evenwichtige besluitvorming geborgd door rekening te houden met de belangen van alle stakeholders, waarbij het belang van klanten voorop heeft gestaan.

De RvC heeft in 2014 verder aandacht besteed aan de reguliere toezichtthema's, de financiële positie, de beleggingen, het risicobeleid en de opbouw van Risk Appetite Framework, de Risk Appetite Statements, het uitvoeren van Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) en het Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP).

Over de correctie van de solvabiliteit zoals beschreven in het directieverslag, nader toegelicht in het hoofdstuk 11 Risicomanagement onder 11.5 Kapitaalbeheer en monitoring, heeft de directie ons tijdig en adequaat geïnformeerd. Wij zijn hierover gedurende het proces op de hoogte gehouden en hebben vastgesteld dat de solvabiliteit, als gevolg van door de bank toegepaste corrigerende maatregelen, is hersteld.

Mede naar aanleiding van het incident heeft de RvC erop toegezien dat de directie concrete maatregelen heeft getroffen ten aanzien van de versterking van de risico management functie.

Samenstelling van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen bestaat uit vier leden. Twee leden zijn tevens lid van de Raad van Bestuur van ASR Nederland N.V., de andere twee leden zijn tevens commissaris van ASR Nederland N.V. Op 1 mei 2014 is de heer R.T. Wijmenga eervol ontslagen als commissaris vanwege zijn aftreden als lid van de Raad van Bestuur van ASR Nederland N.V. Op 1 mei 2014 is de heer H.C. Figee benoemd als lid van de Raad van Bestuur van ASR Nederland N.V. (CFO) en hij is vervolgens op 2 juni 2014 benoemd als lid van de RvC van a.s.r. bank. Voor twee commissarissen eindigt de benoemingsperiode in 2015. De trajecten voor herbenoeming zullen tijdig opgestart worden Hieronder volgt een nadere

toelichting op de bestuursfuncties, commissariaten en overige (neven-) functies van de commissarissen van a.s.r. bank:

Drs. C.H. (Cor) van den Bos (1952)

Cor van den Bos is lid en voorzitter van de RvC van a.s.r. bank sinds 26 maart 2012. Zijn benoemingsperiode loopt tot 15 juni 2015.

Cor van den Bos was tot augustus 2008 lid van de Raad van Bestuur van SNS Reaal N.V., waar hij verantwoordelijk was voor alle verzekeringsactiviteiten. Hij is voorzitter van de Raad van Commissarissen van CED B.V. (verricht activiteiten die zich uitstrekken van het begin tot het einde van het schadeproces) en van de Noordwijkse Woningstichting, een woningcorporatie. Tevens is hij non-executive boardmember van Kardan N.V., die projecten initieert en uitvoert in de vastgoedsector en water infrastructuur in opkomende markten.

Cor van den Bos is tevens lid van de RvC van ASR Nederland N.V.

Drs. M.A. (Margot) Scheltema (1954)

Margot Scheltema is lid van de RvC van a.s.r. bank sinds 26 maart 2012 en tevens voorzitter van de Audit & Risico Commissie van a.s.r. bank. Haar benoemingsperiode loopt tot 15 juni 2016.

Margot Scheltema was tot 2009 financieel directeur van Shell Nederland B.V. Daarvoor vervulde zij vanaf 1986 verschillende internationale managementfuncties bij Shell. Zij is commissaris van Triodos Bank, Schiphol Group, TNT Express, Lonza Group (Basel) en Warmtebedrijf Rotterdam. Tevens is zij lid van de raad van toezicht van het Rijksmuseum. Margot Scheltema is raad-plaatsvervanger bij de Ondernemingskamer bij het Gerechtshof Amsterdam en voorzitter van de monitoringcommissie Code Pensioenfondsen. Ook is zij lid van de Raad van Toezicht van World Press Photo en is zij penningmeester van Genootschap Onze Taal. Margot Scheltema is per 1 september 2015 benoemd als lid van de Raad van Commissarissen van De Nederlandsche Bank en zal per 31 augustus 2015 terug treden als commissaris van ASR Nederland N.V. en ASR Bank N.V.

Margot Scheltema is tevens lid van de RvC van ASR Nederland N.V.

Drs. K.T.V. (Karin) Bergstein (1967)

Karin Bergstein is lid van de RvC van a.s.r. bank sinds 26 maart 2012. Haar benoemingsperiode loopt tot 29 december 2015.

Karin Bergstein is sinds september 2011 lid van de Raad van Bestuur van a.s.r. Haar portefeuille omvat de productlijnen Leven, Schade, Uitvaart, Bancair. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor Europeesche Verzekeringen en de afdelingen Intermediaire Distributie en Klantservices.

Karin Bergstein studeerde medische biologie aan de Universiteit Utrecht en behaalde haar MBA aan de Nyenrode Business Universiteit en de Universiteit van Rochester (Verenigde Staten). Zij startte haar carrière in 1991 bij ING Bank. Tot en met 2010 vervulde zij bij ING verschillende functies. In haar laatste functie was zij als directeur Products & Processes lid van de directie van ING Bank Nederland. Daarvoor heeft zij onder andere als CEO leiding gegeven aan ING Car Lease International.

Karin Bergstein is lid van de raad van toezicht van de Stichting Sanquin Bloedvoorziening en lid van de Raad van Toezicht van de Universiteit Utrecht. Tevens is zij lid van de Raad van Commissarissen van ArboNed.

Drs. C.H. (Chris) Figuee (1972)

Chris Figuee is lid van de RvC van a.s.r. bank sinds 2 juni 2014. Zijn benoemingstermijn loopt tot 2 juni 2018.

Chris Figuee is sinds 1 mei 2014 als Chief Financial Officer binnen de Raad van Bestuur van a.s.r. verantwoordelijk voor Financiën, Accounting, Reporting & Control (ARC), Financiële Markten en Risicomanagement.

Hij studeerde cum laude af aan de Universiteit van Groningen in Financial Economics, en haalde zijn diploma voor beleggingsanalist van de EFFAS (European Federation of Financial Analysts).

Ook studeerde hij Risk Management op Stanford University. Chris begon zijn carrière bij Aegon. Hij werkte 7 jaar bij McKinsey waar hij partner werd. Hij stapte over naar Achmea als directeur van Group Strategy & Performance Management en lid van het Achmea Groepscomité. In zijn laatste functie bij Achmea was hij directeur van Group Finance. Op 1 mei 2014 is Chris Figee in dienst getreden bij a.s.r. als CFO.

Chris Figee heeft op dit moment geen nevenfuncties.

Besluitvorming en ondersteuning

De RvC treedt collegiaal op. Hoewel besluiten met meerderheid van stemmen kunnen worden genomen zoekt de RvC in principe naar consensus. In 2014 zijn alle besluiten op basis van consensus genomen.

De RvC heeft ter ondersteuning van zijn taken een Audit & Risico Commissie (ARC) ingesteld. De ARC is onder meer verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de relevante wet- en regelgeving, waaronder gedragscodes, de Code Banken, het systeem van risicobeheersing en de procedures voor het opstellen en publiceren van de jaarrekening. De ARC houdt voorts toezicht op de opvolging van controlebevindingen van de interne en externe accountants. De ARC bestaat sinds april 2012 uit de vier leden van de RvC. De ARC is in 2014 vijf maal bijeengekomen. De directie en het hoofd risicomanagement van a.s.r. bank, alsmede de directeur audit van a.s.r. zijn vaste deelnemers. De directeur risicomanagement van a.s.r. heeft een standing invitation.

Evaluatie

Jaarlijks evalueert de RvC zijn functioneren. Eens per drie jaar vindt deze evaluatie plaats onder externe begeleiding, conform het gestelde in de Code Banken. Eind 2014 heeft deze evaluatie plaatsgevonden onder begeleiding van CPI Governance B.V. Deze evaluatie is gebaseerd op een uitgebreide vragenlijst (met toelichting). Er is gebruikt gemaakt van schriftelijke input en er zijn evaluatiegesprekken gevoerd met alle leden van de Raad van Commissarissen, de directie en met enkele directeuren van a.s.r. De volgende elementen zijn beoordeeld:

- Samenstelling van de RvC
- Procedures en informatievoorziening
- Functioneren van de voorzitter en commissies
- De diverse rollen als toezichthouder, waaronder de werkgeversrol en adviseursrol
- De interactie binnen de Raad, tussen de Raad en het Bestuur en tussen de RvC en stakeholders.

De uitkomsten van de evaluatie hebben de commissarissen eerst in de eigen raad besproken en vervolgens terug gekoppeld aan de directie. Het algemene beeld uit deze zelfevaluatie is positief en een aanmoediging voor de RvC om door te gaan op de ingezette lijn. Er is sprake van diversiteit en complementaire capaciteiten. De samenwerking tussen de commissarissen onderling is goed en ook de relatie met de directie is open en professioneel. Indien nodig wordt er snel geschakeld, ook tussen de voorzitter van de RvC en de voorzitter van de directie. Enkele aanbevelingen voor verbetering zijn aangedragen en zullen worden opgevolgd.

Educatie

In het kader van permanente educatie heeft EY in juni 2014 een bijscholing gegeven. Onderwerp was marktwaardebalans. Daarnaast hebben alle RvC leden de permanente educatie dagen georganiseerd door a.s.r. gevolgd waar onder meer aandacht was voor ontwikkelingen in distributie.

Jaarrekening

Het verslag van de directie en de jaarrekening over 2014 zijn door de directie voorgelegd aan de RvC. Nadat de jaarrekening met de externe accountant KPMG is besproken, heeft de RvC de jaarrekening goedgekeurd in de vergadering van 2 april 2015. De jaarrekening is door KPMG gecontroleerd en van een controleverklaring voorzien. Deze verklaring is opgenomen op pagina 66 van dit verslag.

Tot slot

De commissarissen nemen graag hierbij de gelegenheid om directie en medewerkers van a.s.r. bank te bedanken voor hun inzet en resultaten over 2014.

Utrecht, 2 april 2015

Raad van Commissarissen van ASR Bank N.V.:

C.H. van den Bos (voorzitter)

K.T.V. Bergstein

H.C. Figuee

M.A. Scheltema

Jaarrekening 2014

ASR Bank N.V.

1. Balans (voor resultaatverdeling)

		2014	2013 ¹
	TOELICHTING		
Activa			
Kasmiddelen	12.1	60.772	69.287
Bankiers	12.2	19.217	47.696
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	12.3	328.557	240.213
Hypothecaire leningen	12.4	694.173	606.019
Vennootschapsbelasting	12.5	0	67
Overlopende en overige activa	12.6	13.949	15.277
Totaal activa		1.116.668	978.559
Passiva			
Toevertrouwde middelen	12.7	1.032.022	897.350
Voorzieningen	12.8	542	542
Latente belastingverplichtingen	12.9	9	725
Vennootschapsbelasting	12.10	920	-
Overlopende en overige passiva	12.11	21.412	22.765
Totaal passiva		1.054.905	921.382
Geplaatst kapitaal	12.12	17.075	17.075
Agio Reserves	12.12	27.383	21.633
Herwaarderingsreserve	12.12	2.342	385
Overige Reserves	12.12	18.084	17.152
Resultaat boekjaar		-3.121	932
Totaal eigen vermogen		61.763	57.177
Totaal passiva en eigen vermogen		1.116.668	978.559

¹ De vergelijkende cijfers zijn aangepast, voor toelichting zie paragraaf 7.2

2. Winst- en verliesrekening

		2014	2013 ¹
	TOELICHTING		
Baten			
Rentebaten	13.1	30.887	30.174
Rentelasten	13.1	21.472	19.944
Rentemarge		9.415	10.230
Ontvangen provisie en beheervergoedingen	13.2	1.409	5.088
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	13.2	664	1.326
Netto provisie en beheervergoedingen		745	3.762
Resultaat financiële transacties		146	539
Overige operationele opbrengsten	13.3	67	10
Totaal baten		10.373	14.541
Lasten			
Personeelskosten	13.4	2.925	2.563
Overige operationele kosten	13.4	10.966	10.684
Totale Personeelskosten en overige operationele kosten		13.891	13.247
Dotatie overige voorzieningen		0	-2
Waarde aanpassing 'hypothecaire vorderingen'		52	53
Totaal lasten		13.943	13.298
Resultaat voor belastingen		-3.570	1.243
Belastingen	13.5	449	-311
Nettoresultaat beschikbaar voor aandeelhouders		-3.121	932

1 De vergelijkende cijfers zijn aangepast, voor toelichting zie paragraaf 7.2

3. Overzicht van het totaalresultaat

	2014	2013 ¹
Nettoresultaat over de periode	-3.121	932
Ongerealiseerde waardeverandering van beleggingen voor verkoop beschikbaar	2.609	-3.225
Belasting met betrekking tot rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	-652	806
Totaalresultaat	-1.165	-1.487

¹ De vergelijkende cijfers zijn aangepast, voor toelichting zie paragraaf 7.2

4. Overzicht mutaties in het eigen vermogen

	Aandelen kapitaal	Agio	Herwaarderings- reserve	Overige reserves	Resultaat lopend boekjaar	Totaal
Stand 1 januari 2013	17.075	14.433	2.804	20.696	-3.762	51.246
Aanpassing naar aanleiding van naverrekening waarde aangekochte hypotheekportefeuille 2011				18	200	218
Stand 1 januari 2013¹	17.075	14.433	2.804	20.714	-3.562	51.464
Bestemming resultaat vorig boekjaar				-3.562	3.562	-
Storting aandelenkapitaal		7.200				7.200
Resultaat lopend boekjaar					932	932
Herwaarderingsreserve			-2.419			-2.419
Stand 31 december 2013¹	17.075	21.633	385	17.152	932	57.177
Bestemming resultaat vorig boekjaar				932	-932	-
Storting aandelenkapitaal		5.750				5.750
Resultaat lopend boekjaar					-3.121	-3.121
Herwaarderingsreserve			1.957			1.957
Stand 31 december 2014	17.075	27.383	2.342	18.084	-3.121	61.763

¹ De vergelijkende cijfers zijn aangepast, voor toelichting zie paragraaf 7.2

5. Kasstroomoverzicht

	2014	2013 ¹
Kasstroom uit operationele bedrijfsactiviteiten		
Netto resultaat	-3.121	932
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Mutaties in voorzieningen	-	-85
<i>Mutaties balansposten:</i>		
Mutaties latente belastingen	-717	-596
Mutatie spaargelden	134.672	89.532
Mutatie overlopende en overige activa/passiva	963	5.164
Ontvangen belastingen	-	-
Netto kasstroom uit operationele bedrijfsactiviteiten	131.797	94.947
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Aankoop van beleggingen	-189.471	-135.170
Verkoop/aflossingen van beleggingen	103.084	169.619
Aankoop van hypothecaire leningen	-135.789	-115.125
Aflossingen van hypothecaire leningen	47.635	33.998
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	-174.541	-46.678
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Agiostorting	5.750	7.200
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	5.750	7.200
Netto kasstroom	-36.994	55.469
Kasmiddelen en bankiers op 1 januari	116.983	61.514
Netto toename van kasmiddelen en bankiers	-36.994	55.469
Kasmiddelen en bankiers op 31 december	79.989	116.983
Kasmiddelen: tegoeden bij centrale banken	60.772	69.287
Bankiers debet	19.217	47.696
Totaal	79.989	116.983
1 De vergelijkende cijfers zijn aangepast, voor toelichting zie paragraaf 7.2		
	2014	2013
Renteontvangsten	32.352	31.579
Rentebetalingen	21.769	19.813

---

6. Algemene bedrijfsinformatie

6.1 ASR Bank N.V.

ASR Bank N.V. (verder a.s.r. bank), opgericht en gevestigd te Utrecht, Nederland, is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht. Het adres van de statutaire zetel is Archimedeslaan 10, 3584 BA te Utrecht.

ASR Nederland N.V. (verder a.s.r.) is 100% aandeelhouder van a.s.r. bank. Sinds 3 oktober 2008 is de Staat der Nederlanden 100% aandeelhouder van a.s.r.

6.2 Vaststelling jaarrekening

De jaarrekening van a.s.r. bank voor het jaar eindigend op 31 december 2014 is door de directie vrijgegeven voor publicatie na instemming van de Raad van Commissarissen op 31 maart 2015.

7. Grondslagen voor financiële verslaggeving

7.1 Overeenstemmingverklaring toepassing IFRS

a.s.r. bank past de International Financial Reporting Standards (hierna: IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU) toe.

7.2 Aanpassingen voor vergelijkingsdoeleinden

Als gevolg van een overeengekomen naverrekening op een van a.s.r. leven gekochte hypotheekportefeuille in 2011 heeft een aanpassing op vermogen en resultaat van voorgaande jaren plaatsgevonden. In 2014 is deze naverrekening definitief bepaald op een bedrag van € 1.870.468 en is ontvangen. Dit bedrag is in de jaarrekening van 2014 met terugwerkende kracht verwerkt op navolgende wijze:

	2013 oorspronkelijk	Aanpassing	2013 gecorrigeerd
Balans 1 januari 2013			
Activa			
Hypothecaire leningen	526.473	-1.581	524.892
Overlopende activa en overige activa	15.989	1.871	17.860
Passiva			
Eigen vermogen	51.246	218	51.464
Latente belastingverplichting	1.182	72	1.254
Balans 31 december 2013			
Activa			
Hypothecaire leningen	607.333	-1.314	606.019
Overlopende en overige activa	13.406	1.871	15.277
Totaal activa	978.002	557	978.559
Passiva			
Eigen vermogen	56.759	418	57.177
Latente belastingverplichting	586	139	725
Totaal passiva en eigen vermogen	978.002	557	978.559
Winst- en verliesrekening 2013			
Rentebaten	29.907	267	30.174
Belastingen	-244	-67	-311
Netto resultaat beschikbaar voor aandeelhouders	732	200	932

De toelichtingen op de diverse balansposten en winst en verliesrekening posten zijn aangepast aan de voornoemde wijzigingen.

7.3 Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving

De grondslagen voor financiële verslaggeving die voor het opstellen van de jaarrekening van 2014 zijn toegepast, zijn consistent met de toegepaste grondslagen voor de jaarrekening van 2013.

De volgende wijzigingen in de door de EU goedgekeurde IFRS-standaarden en IFRIC- interpretaties zijn van kracht per 1 januari 2014, tenzij anders vermeld. Deze wijzigingen hebben geen materieel effect op de jaarrekening van a.s.r. bank per 31 december 2014:

- IFRS 10 *Geconsolideerde jaarrekening*. In deze nieuwe consolidatierichtlijn worden grondslagen vastgelegd voor het opstellen en de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening van een verslaggevende entiteit met zeggenschap over een of meerdere deelnemingen (investees).
- IFRS 11 *Gezamenlijke overeenkomsten*. In deze richtlijn wordt beschreven hoe gezamenlijke overeenkomsten verantwoord en gesplitst dienen te worden in twee rubrieken, nl. gezamenlijke bedrijfsactiviteiten (joint operations) en joint ventures.
- IFRS 12 *Informatieverschaffing over belangen in andere entiteiten*. Betreft verbeteringen in de informatieverschaffing van een verslaggevende entiteit over belangen in andere entiteiten. In deze richtlijn worden eisen gesteld met betrekking tot de informatieverschaffing van verslaggevende entiteiten met belangen in dochterondernemingen, joint ventures, deelnemingen of niet-geconsolideerde voor een bijzonder doel opgerichte ondernemingen.
- IAS 27 *Enkelvoudige jaarrekening* en IAS 28 *Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures*. Dit betreft wijzigingen naar aanleiding van bovengenoemde wijzigingen in IFRS 10, 11 en 12.
- Wijzigingen in IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening*. Wijziging van de presentatie van niet-gerealiseerde resultaten.
- Wijziging van IFRS 7 *Financiële instrumenten: informatieverschaffing* – saldering van financiële activa en verplichtingen en IAS 32 *Financiële instrumenten: presentatie* – saldering van financiële activa en verplichtingen.
- Wijzigingen in IAS 12 *Winstbelastingen* – uitgestelde belastingen. Betreft aanpassingen omtrent de realisatie van onderliggende activa. De boekwaarde van op basis van IAS 40 Vastgoedbeleggingen tegen reële waarde opgenomen activa wordt doorgaans gerealiseerd door middel van verkoop.
- Wijzigingen in IFRIC 21 *Heffingen*: IFRIC 21 is een interpretatie van IAS 37 Voorzieningen, Voorwaardelijke verplichtingen en Voorwaardelijke vorderingen. De interpretatie geeft een richtlijn voor het geval er een verplichting tot betalen van een belasting ontstaat met bijbehorende van toepassing zijnde gebeurtenissen .

De volgende wijzigingen in de door de EU goedgekeurde IFRS-standaarden en IFRIC- interpretaties zijn van kracht per 1 januari 2015, tenzij anders vermeld. Deze wijzigingen hebben geen materieel effect op het eigen vermogen ter beschikking van de aandeelhouders, nog op resultaat van het boekjaar van a.s.r. bank:

- Eindloonregeling pensioenen: Bijdrage werknemers(Aanvullingen op IAS 19)
- Jaarlijkse aanpassingen aan IFRS 2010–2012: De jaarlijkse aanpassingen is een verzameling kleinere aanpassingen aan IFRS, als antwoord op commentaren in de periode 2010-2012.
- Jaarlijkse aanpassingen aan IFRS 2011–2013: De jaarlijkse aanpassingen is een verzameling kleinere aanpassingen aan IFRS, als antwoord op commentaren in de periode 2011-2013.

7.4 Gehanteerde grondslagen bij de opstelling van de jaarrekening

De hierna uiteengezette grondslagen voor financiële verslaggeving zijn consistent toegepast voor de gepresenteerde perioden in deze jaarrekening.

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs tenzij anders aangegeven. Baten en lasten worden in de winst- en verliesrekening toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

a.s.r. bank hanteert de euro (€) als rapportagevaluta en functionele valuta. Transacties in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koersen op de transactiedata. De monetaire activa en passiva luidend in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koersen per balansdatum. Positieve en negatieve omrekeningsverschillen worden onder resultaten uit financiële transacties verantwoord. De niet monetaire activa en passiva worden niet omgerekend tegen de koersen per balansdatum tenzij deze op reële waarde worden gewaardeerd.

7.5 Beleggingen

7.5.1 Classificatie

a.s.r. bank deelt haar beleggingen in één van de volgende categorieën in: gehouden tot einde looptijd (7.5.2), voor verkoop beschikbaar (7.5.3) en tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening (7.5.4). De indeling is afhankelijk van het doel waarvoor de beleggingen worden verworven. Indien meerdere categorieën mogelijk zijn gezien het doel waarvoor de beleggingen zijn aangekocht, dan bepaalt het management in welke categorie deze worden ingedeeld.

7.5.2 Gehouden tot einde looptijd

Beleggingen, niet zijnde derivaten, met een vaste looptijd waarbij het management de intentie en de mogelijkheid heeft deze tot het einde van de looptijd aan te houden, kunnen worden geclassificeerd als gehouden tot einde looptijd. Tot einde looptijd aangehouden beleggingen dienen te worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, eventueel verminderd met bijzondere waardeverminderingen. De effectieve-rentemethode is gebaseerd op de verwachte stroom van kasontvangsten, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele van toepassing zijnde kenmerken zoals het risico van vervroegde aflossing van het onderliggende financiële instrument en de directe kosten en opbrengsten, zoals de in rekening gebrachte transactiekosten, bemiddelingsprovisies en disagio of agio.

7.5.3 Voor verkoop beschikbaar

Beleggingen voor verkoop beschikbaar worden na de eerste opname in de balans geherwaardeerd op reële waarde. Niet gerealiseerde winsten en verliezen die voortvloeien uit de reële waardeveranderingen van voor verkoop beschikbare beleggingen worden, rekening houdend met latente belastingverplichtingen, in het eigen vermogen verwerkt via de herwaarderingsreserve. Beleggingen in de vorm van aandelen waarvan de reële waarde niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met bijzondere waardeverminderingen. Wanneer de beleggingen worden verkocht, worden hiermee verband houdende cumulatieve reële waarde aanpassingen verwerkt in de winst- en verliesrekening als resultaat uit financiële transacties.

7.5.4 Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening

Een belegging wordt geclassificeerd als gewaardeerd tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening indien het wordt aangehouden voor handelsdoeleinden of als het bij eerste opname als zodanig is aangemerkt. Beleggingen worden alleen aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening indien:

- a. Dit een inconsistentie in waardering of opname elimineert of aanzienlijk beperkt die anders zou bestaan als financiële activa of verplichtingen op verschillende grondslagen worden gewaardeerd; of
- b. a.s.r. bank een groep van beleggingen (activa, verplichtingen of beide) beheert op basis van reële waarde.

De financiële activa met waardeverandering via de winst- en verliesrekening zijn gewaardeerd tegen reële waarde. Bij eerste opname worden de transactiekosten ten laste van het resultaat geboekt. a.s.r. bank heeft per balansdatum geen beleggingen in deze categorie.

7.6 Reële waarde van beleggingen

De reële waarde van een financieel instrument wordt bepaald op basis van gepubliceerde prijsnoteringen in een actieve markt. Als er geen actieve markt is voor het financiële instrument, wordt de reële waarde bepaald met behulp van waarderingmethoden. Waarderingsmethoden

maken zoveel mogelijk gebruik van marktinformatie. Deze worden beïnvloed door de gehanteerde veronderstellingen, zoals de disconteringsvoet en inschattingen van toekomstige kasstromen. Dergelijke methoden bevatten marktprijzen van vergelijkbare beleggingen, contante waardeberekeningen, optie-waarderingsmodellen en waarderingsmethoden voor markt-‘multiples’. In het zeldzame geval dat het niet mogelijk is om op betrouwbare wijze de reële waarde van een eigenvermogensinstrument te bepalen, wordt het tegen kostprijs verantwoord.

a.s.r. bank gebruikt de volgende hiërarchie voor het bepalen van de reële waarde van beleggingen:

- Niveau 1: Beursgenoteerd (genoteerde prijzen in een actieve markt);
- Niveau 2: Gewaardeerd op basis van observeerbare marktinformatie met betrekking tot de significante input variabelen (waarderingsmethoden);
- Niveau 3: Gewaardeerd op basis van theoretische modellen.

Bij eerste opname is de reële waarde van een financieel instrument de transactieprijs. In geval dat de transactie niet ‘at arm’s length basis’ is afgesloten wordt gebruik gemaakt van de reële waarde blijvend uit waarneembare recente markttransacties van hetzelfde instrument, of wordt ze gebaseerd op een waarderingsmethode waarvan de variabelen alleen uit gegevens bestaan afkomstig uit waarneembare markten.

Hieronder volgen de belangrijkste methoden en veronderstellingen die a.s.r. bank hanteert bij het bepalen van de reële waarde van beleggingen:

- De reële waarde van voor verkoop beschikbare effecten wordt bepaald met behulp van marktprijzen van actieve markten.
- De reële waarde van hypothecaire leningen wordt bepaald met behulp van contante waardeberekeningen van verwachte kasstromen op basis van de huidige rentevoet van a.s.r. bank voor hypothecaire leningen van hetzelfde type. Voor hypothecaire leningen met frequente rentewijzigingen die geen aanwijsbare wijziging van het kredietrisico vertonen, wordt de reële waarde benaderd door de balanswaarde.
- Voor overige financiële activa en passiva, zoals kortlopende schulden en vorderingen, wordt verondersteld dat de balanswaarde de reële waarde benadert. Dit geldt ook voor toevertrouwde middelen omdat deze terstond opeisbaar zijn.

7.7 Bijzondere waardevermindering financiële activa

Een financieel actief of een groep van financiële activa (niet zijnde financiële activa die tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening worden verantwoord) heeft een bijzondere waardevermindering ondergaan als er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen door een of meer gebeurtenissen die zich hebben afgespeeld na de eerste opname van het actief. Deze tot verlies leidende gebeurtenis(sen) heeft (hebben) een effect op de geschatte toekomstige kasstromen uit het financiële actief (of groep van financiële activa) dat betrouwbaar kan worden geschat.

Het bedrag van de bijzondere waardevermindering over de lopende verslagperiode wordt verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Als in een volgende periode het bedrag van de bijzondere waardeverminderingen op schuldinstrumenten, als gevolg van een gebeurtenis die zich voordoet na de waardevermindering daalt, wordt het bedrag teruggeboekt via de winst- en verliesrekening. De bijzondere waardevermindering op eigenvermogensinstrumenten kan niet worden teruggenomen via de winst- en verliesrekening.

Voor aandelen is een objectieve aanwijzing tot een bijzondere waardevermindering onder meer de situatie dat de reële waarde per balans datum significant of gedurende een langere periode beneden de kostprijs ligt.

Afhankelijk van het soort financieel actief kan de realiseerbare waarde als volgt worden geschat:

- De reële waarde door middel van een waarneembare marktprijs; of
- De contante waarde van verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financieel actief; of
- Op basis van de reële waarde van verkregen zekerheden.

In 2014 hebben geen bijzondere waardeverminderingen van beleggingen voor verkoop beschikbaar plaatsgevonden.

7.8 Gebruik van schattingen en veronderstellingen bij de opstelling van de jaarrekening

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat a.s.r. bank schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de gerapporteerde bedragen in de jaarrekening. De schattingen en veronderstellingen betreffen het vaststellen van de voorzieningen voor verplichtingen, het vaststellen van de voorziening op vorderingen, het bepalen van reële waarden van activa en passiva en het vaststellen van bijzondere waardeverminderingen. Hierbij worden de situaties beoordeeld op basis van beschikbare financiële gegevens en informatie.

Hoewel schattingen met betrekking tot actuele gebeurtenissen en handelingen naar beste weten van het management worden gemaakt, kunnen de feitelijke uitkomsten afwijken van de schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden periodiek beoordeeld. Herzieningen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, of in de periode van herziening én toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Indien van toepassing zijn de gebruikte veronderstellingen toegelicht bij de waarderinggrondslagen of de toelichting.

7.9 Administratieve verwerking op basis van de transactiedatum en de afwikkelingsdatum

Alle aan- en verkopen van financiële activa en passiva, die moeten worden afgewikkeld binnen het tijdsbestek dat door regelgeving of een marktconventie is vastgesteld, worden verantwoord op basis van de transactiedatum. Dat is de datum waarop a.s.r. bank als partij betrokken wordt bij de contractuele bepalingen van het instrument.

8. Specifieke grondslagen balans

8.1 Kasmiddelen

De kasmiddelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

8.2 Bankiers

De vorderingen op banken worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

8.3 Hypothecaire leningen

De waardering van deze vorderingen geschiedt tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, rekening houdend met een voorziening voor mogelijke (duurzame) waardeverminderingen.

Toegezegde kredietfaciliteiten (bouwdepots), waarop nog geen beroep is gedaan door klanten, worden in mindering gebracht op het nominale bedrag aan hypothecaire leningen.

8.4 Vennootschapsbelasting

De vennootschap maakt onderdeel uit van de fiscale eenheid a.s.r., en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de uit de fiscale eenheid voortvloeiende belastingschulden. Actuele belastingvorderingen of –schulden worden berekend tegen het geldende belastingtarief.

De vennootschapsbelasting wordt verrekend binnen de fiscale eenheid.

8.5 Latente belastingvorderingen en verplichtingen

Voor alle verschillen tussen de commerciële en fiscale waardering wordt, onder aftrek van de permanente belastingverschillen, een voorziening gevormd voor belastinglatentie. Indien het gaat om commerciële en fiscale verschillen, die zichtbaar zijn in de winst- en verliesrekening, wordt ook de voorziening gevormd ten laste van het resultaat. Zijn deze verschillen ontstaan ten laste of ten gunste van het eigen vermogen dan wordt de latentie via het eigen vermogen gevormd.

8.6 Overlopende en overige activa

Onder de overlopende en overige activa is de opgebouwde rente op financiële instrumenten opgenomen die worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, alsmede de overige activa.

8.7 Toevertrouwde middelen

Deze post bestaat uit saldi op spaarrekeningen en spaardeposito's van particuliere klanten. Spaargelden worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief de eventueel gemaakte transactiekosten. Daarna worden spaargelden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Een verschil tussen de opbrengst en de aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve-rentemethode opgenomen in de winst- en verliesrekening onder de rubriek rentelasten gedurende de looptijd van de spaargelden.

8.8 Voorzieningen

Voorzieningen worden getroffen wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die voortvloeit uit gebeurtenissen in het verleden, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van de verplichting een uitstroom van economische middelen noodzakelijk is en een betrouwbare schatting van de omvang van de verplichting kan worden gemaakt.

De voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen. Dotaties en eventuele latere vrijvallen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt.

8.9 Overlopende en overige passiva

Onder de overlopende en overige passiva is de opgebouwde rente op financiële instrumenten opgenomen die worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Daarnaast omvat deze categorie crediteuren en overige passiva.

8.10 Eigen vermogen

8.10.1 Geplaatst aandelenkapitaal en agioreserve

Het aandelenkapitaal bestaat uit het geplaatst en volgestorte aandelenkapitaal op gewone aandelen. De kosten die direct zijn toe te rekenen aan de uitgifte van eigen-vermogensinstrumenten worden, na aftrek van belasting, in mindering gebracht op de emissieopbrengst. De agioreserve betreft het gestorte kapitaal dat in aanvulling op de nominale waarde op de uitgegeven aandelen is gestort.

8.10.2 Dividend op aandelen

De verwerking van dividend over een boekjaar, dat na de balansdatum wordt gedeclareerd, wordt behandeld in de regeling inzake de winst- en verliesbestemming onder de overige gegevens.

8.10.3 Herwaarderingsreserve

In de herwaarderingsreserve worden positieve en negatieve herwaarderingsen als gevolg van veranderingen in de reële waarde van voor verkoop beschikbare activa verwerkt, onder aftrek van latente belastingen. Indien de desbetreffende activa worden verkocht, geïnd of anderszins worden vervreemd, wordt het daarop betrekking hebbende cumulatieve resultaat dat in de herwaarderingsreserve is verwerkt overgeboekt naar de winst- en verliesrekening.

8.10.4 Overige reserves

De overige reserves bestaan met name uit de resultaten voorgaande boekjaren van a.s.r. bank.

9. Specifieke grondslagen winst- en verliesrekening

9.1 Baten en lasten

De verantwoording van de baten en lasten geschiedt als volgt:

9.1.1 Rentebaten

De rentebaten omvatten de aan de periode toe te rekenen rente op financiële activa van a.s.r. bank. Rente op financiële activa wordt opgenomen met behulp van de effectieve-rentemethode, gebaseerd op de werkelijke aankoopprijs.

De effectieve-rentemethode is gebaseerd op de verwachte stroom van kasontvangsten, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele van toepassing zijnde kenmerken zoals het risico van vervroegde aflossing van het onderliggende financiële instrument en de directe kosten en opbrengsten, zoals de in rekening gebrachte transactiekosten, bemiddelingsprovisies en disagio of agio. Indien het risico van vervroegde aflossing in onvoldoende mate betrouwbaar kan worden bepaald, gaat a.s.r. bank uit van de kasstromen gedurende de gehele looptijd van de financiële instrumenten.

9.1.2 Rentelasten

De rentelasten omvatten de aan de periode toe te rekenen rente van financiële verplichtingen. Financiële verplichtingen die niet worden geclassificeerd als gewaardeerd tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening, worden verantwoord op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve-rentemethode is gebaseerd op de verwachte stroom van kasuitgaven, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele van toepassing zijnde kenmerken zoals het risico van vervroegde aflossing, de directe kosten en opbrengsten, zoals de in rekening gebrachte transactiekosten en bemiddelingsprovisies.

9.1.3 Provisie en beheervergoedingen

De ontvangen provisie en beheervergoedingen omvatten de opbrengsten uit hoofde van effectentransacties voor klanten, vermogensbeheer en andere hieraan gerelateerde diensten die door a.s.r. bank worden aangeboden. Deze worden opgenomen in de verslagperiode waarin de dienstverlening plaatsvindt. Provisies gerelateerd aan transacties met financiële instrumenten voor eigen rekening worden verwerkt in de geamortiseerde kostprijs van dit instrument, tenzij dit instrument is opgenomen in de categorie reële waarde via de winst- en verliesrekening. In dit geval wordt de provisie verantwoord in het herwaarderingsresultaat als onderdeel van het Resultaat uit financiële transacties.

9.1.4 Verschuldigde provisie en beheervergoedingen

Onder verschuldigde provisie en beheervergoedingen worden de betaalde provisie en beheervergoedingen opgenomen. De kosten worden opgenomen in de verslagperiode waarin de dienstverlening is ontvangen.

9.1.5 Resultaat uit financiële transacties

Het resultaat uit beleggingen bestaat uit: gerealiseerde waardeinstijgingen en –dalingen op beleggingen en overige financiële instrumenten.

9.1.6 Overige operationele opbrengsten

De overige operationele opbrengsten omvatten alle baten die niet onder andere categorieën kunnen worden verantwoord.

9.1.7 Personeelskosten

Deze kosten betreffen alle op het personeel betrekking hebbende kosten. Hieronder vallen onder andere salarissen, sociale lasten, pensioenlasten en kortingen verstrekt aan personeel.

Het personeel van a.s.r. bank is in dienst van a.s.r. De personeelskosten worden intern doorbelast aan a.s.r. bank.

9.1.8 Overige operationele lasten

Hieronder worden kantoor-, huisvestings- en andere bedrijfskosten verantwoord. Deze kosten worden doorbelast door a.s.r. aan a.s.r. bank.

10. Specifieke grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit operationele bedrijfs-, investerings- en financieringsactiviteiten. Kasstromen uit de aan- en verkopen van beleggingen worden netto opgenomen in de kasstroom uit investeringsactiviteiten. Betaalde dividenden worden verantwoord in de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Bij de kasstroom uit bedrijfsactiviteiten wordt het resultaat voor belastingen gecorrigeerd voor baten en lasten die niet hebben geresulteerd in ontvangsten en uitgaven in hetzelfde boekjaar en voor wijzigingen in toevertrouwde middelen, voorzieningen en overlopende posten.

In het kader van het kasstroomoverzicht zijn de posten bankiers en kasmiddelen gedefinieerd conform de balansposten bankiers en kasmiddelen.

11. Risicomanagement

In dit hoofdstuk wordt het risicobeheer uitgewerkt en nadere toelichting gegeven op de omvang van de financiële en niet-financiële risico's.

11.1 Governance regelingen

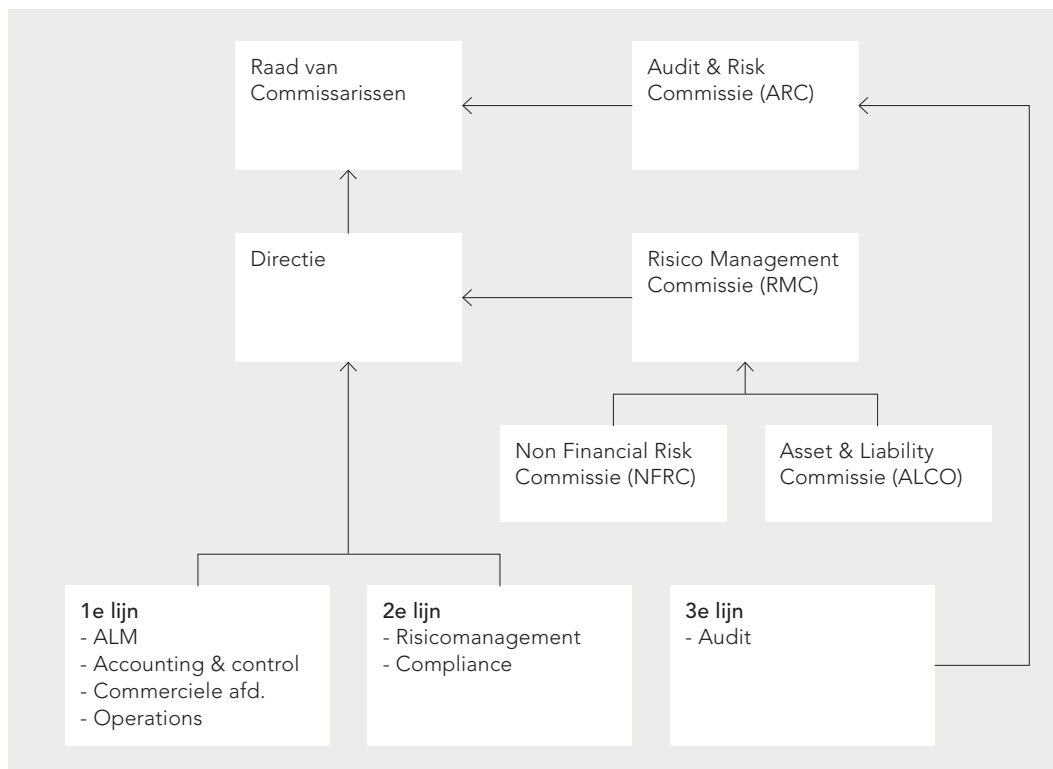
De directie van a.s.r. bank is direct betrokken bij en verantwoordelijk voor de inrichting van het risicomanagement-raamwerk op basis van het 'three lines of defence model', te weten:

1. Lijn management;
2. Risicomanagement, control en compliance; en
3. Audit a.s.r.

Het beleid en de inrichting met betrekking tot dit raamwerk wordt vastgesteld door de directie en de Audit & Risico Commissie van a.s.r. bank. De afdeling risicomanagement heeft een belangrijke rol bij het bewaken van de toepassing van dit normenkader. Het hoofd risicomanagement rapporteert direct aan de Chief Financial Risk Officer (CFRO).

a.s.r. bank heeft commissies ingericht die diverse risicobeheeractiviteiten uitvoeren en bewaken. Hiertoe is onder andere de Risk Management Commissie (RMC) ingesteld. De RMC houdt toezicht op de beheersing van alle risico's. De directie wordt in de RMC geïnformeerd over alle geïdentificeerde risico's. De RMC bestaat uit de directieleden, directeur interne accountantsdienst en het hoofd risicomanagement. In de RMC worden onder meer de verslagen uit de ALCO en de NFRC besproken. De RMC komt periodiek en minimaal één maal per kwartaal bij elkaar.

De inrichting van de commissies kan als volgt worden weergegeven:

11.2 Risicobeheermodel

Het gehanteerde risicobeheermodel is onder andere gebaseerd op de Code Banken, COSO en de Basel-akkoorden.

Het model kent de volgende dimensies:

1. Onderkende risico's;
2. Beheersactiviteiten binnen het risicomanagement-raamwerk;
3. Operationele activiteiten.

Aanvullend op dit raamwerk heeft a.s.r. bank bij de voor haar relevante risico's beleid geformuleerd waarbij de totale risk appetite wordt vastgesteld en opgedeeld naar risicogebied. Periodiek vindt monitoring plaats van het feitelijke risicoprofiel versus het gewenste risicoprofiel, indien gewenst vindt bijsturing plaats zodat blijvend binnen de kaders wordt geopereerd.

De financiële risico's, zoals renterisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico, worden gemonitord in de ALCO.

De ALCO is een subcommissie van de RMC en is gedelegeerd bevoegd om, binnen de door de RMC vastgestelde kaders, besluiten te nemen op het vlak van het beheren van de activa en passiva van ASR Bank N.V. en het bewaken van de hiermee samenhangende financiële risico's.

De commissie kent de volgende deelnemers: de CFRO (voorzitter), vertegenwoordiging Financiële Markten a.s.r., vertegenwoordiging Financial Risk Management a.s.r., hoofd risicomanagement a.s.r. bank en hoofd control van a.s.r. bank. Alleen de CFRO heeft stemrecht.

De niet-financiële risico's, zoals operationeel risico worden gemonitord in de NFRC. De NFRC, als subcommissie van de RMC, is verantwoordelijk voor het toezicht houden op de beheersing van de niet-financiële risico's van de bank. Hoewel de dagelijkse risicobeheersing is belegd binnen de lijnafdelingen (in brede zin) en Risk Management, die haar risicomonitoring hierop uitvoert, vervult de NFRC een gecentraliseerde risicobeheersingstaak die afdelingen, processen en de bovengenoemde enkelvoudige risicocategorieën overstijgt. De NFRC bestaat uit de CFRO (voorzitter), COO (standing invitation), hoofd risicomanagement, senior manager risk, fraudecoördinator, teammanager mid office, compliance officer a.s.r., medewerker juridische zaken a.s.r. bank en vertegenwoordiging product management. De leden van de directie van de bank hebben stemrecht. Overige leden van de NFRC hebben de mogelijkheid voorstellen voor besluiten voor te leggen aan de RMC.

Risk Appetite

De risk appetite wordt opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directie van a.s.r. bank. Periodiek beoordeelt zij of haar risk appetite realistisch is en aansluit bij de strategie van a.s.r. bank. Bij de totale omvang en toekenning van delen van de totale risk appetite aan individuele risico's heeft a.s.r. bank de belangen van stakeholders (en met name die van de spaarders versus die van de aandeelhouder), de strategie en haar business model in ogenschouw genomen. In de risk appetite zijn kaders opgesteld waarbinnen a.s.r. bank opereert. De totale omvang van de risk appetite wordt goedgekeurd door de Raad van Commissarissen. De individuele beleidstukken worden periodiek voorbereid in de ALCO en de NFRC, en beoordeeld door de ARC.

Risicomanagement voert deep dives uit op onderdelen van het RAF/RAS (Risk Appetite Framework/ Risk Appetite Statement). De a.s.r. audit afdeling voert periodiek een onafhankelijke toets uit naar de opzet en werking van het RAF.

11.3 Risicoprofiel

a.s.r. bank heeft een relatief laag risicoprofiel. a.s.r. bank richt zich met name op producten die de klant in staat stellen vermogen op te bouwen. Dit doet a.s.r. bank middels een beperkt assortiment aan eenvoudige spaar- en beleggingsproducten. Kern van de huidige strategie is dat a.s.r. bank een kleine en betrouwbare bank wil zijn met aansprekende en transparante producten voor vermogens op- en afbouw. De risicostrategie sluit hierbij aan. a.s.r. bank streeft naar een solide bank, met een beheerst groeimodel.

De totale portefeuille toevertrouwde middelen bedraagt € 1.032 miljoen (2013: 897 miljoen), oftewel 92% van het balanstotaal. De toevertrouwde middelen zijn voornamelijk afkomstig van particulieren, welke deels direct opvraagbaar spaargeld betreft en deels fiscale bankspaarproducten. De bankspaarproducten (circa 29% van de balansomvang) zijn bedoeld voor pensioenopbouw en -afbouw met een lang(er) durende looptijd. Deze producten hebben als gevolg van fiscale beperkingen een lager liquiditeitsrisico. Het belang van de spaarder komt heel specifiek tot uiting in een beperkte risk appetite aangaande liquiditeitsrisico. Dit blijkt ook uit de niveaus van de LCR (396%) en NSFR (147%) welke ruim boven zowel de interne als de DNB-normen liggen.

a.s.r. bank belegt de opgenomen gelden in een mix van hypotheekleningen (tot circa 65% van de balansomvang), obligaties en liquide middelen. De hypotheekleningen hebben betrekking op leningen verstrekt in Nederland met onderpand uit Nederland. In de huidige portefeuille heeft ongeveer 48% van de belegging in hypotheekleningen een garantie van het waarborgfonds eigen woning; de zogenoemde Nederlandse Hypotheek Garantie. Bij de NHG is de achtervang de Nederlandse overheid en deze hypotheekbeleggingen kennen derhalve een laag risicoprofiel. De hypotheekleningen zonder NHG-dekking betreffen met name de oudere hypotheekleningen. Deze hypotheekleningen hebben een relatief laag percentage betalingsachterstand, waarbij gemiddeld genomen de onderpandwaarde hoger is dan de uitstaande vorderingen.

Gezien de risk appetite van a.s.r. bank houdt zij voor haar beleggingen in obligaties steeds een gemiddelde kredietwaardigheid van een A-rating aan, waarbij per naam als bodem een BBB-rating geldt.

a.s.r. bank onderneemt geen handelsactiviteiten en maakt geen gebruik van rentederivaten.

11.4 Risicoverklaring

De directie bevestigt dat binnen a.s.r. bank een proces van interne risicobeheersing aanwezig is dat een redelijke mate van zekerheid verschaft over:

- Effectiviteit en efficiëntie van processen;
- Betrouwbaarheid van informatievoorziening;
- Voldoen aan wet- en regelgeving alsook interne (gedrags-) codes;
- Beveiliging van bedrijfseigendommen en bescherming van vertrouwelijke informatie;
- Realisatie van organisatiedoelstellingen door het implementeren van de strategie van a.s.r. bank.

11.5 Kapitaalbeheer en monitoring

a.s.r. bank streeft naar een solide kapitaalbasis die bijdraagt aan de doelstellingen van de onderneming. Een effectieve uitvoering van dit prudente kapitaalbeleid is een belangrijke taak binnen a.s.r. bank. Het kapitaalmanagement omvat alle activiteiten die zich richten op de sturing en monitoring van de aanwezige en benodigde solvabiliteit.

De kapitaalpositie van a.s.r. bank is onderworpen aan een stelsel van regels en limieten om verliezen te kunnen absorberen en financiële soliditeit te garanderen. Handhaving van deze regels en limieten worden zowel door interne beheersingsmodellen als via toezichthouders bewaakt en gewaarborgd. Daarbij streeft a.s.r. bank ernaar om de kapitaalpositie, binnen de randvoorwaarden van belanghebbenden en toezichthouders, optimaal te benutten onder de voorwaarde van beheersing van kapitaalrisico's en deze risico's dan ook actief te monitoren.

Het huidige toezichtkader bestaat uit de Capital Requirements Directive IV (CRD IV) en de Wet op het Financieel Toezicht. De afdelingen risicomanagement en Asset & Liability management monitoren de uit de CRD IV voortvloeiende normering voor solvabiliteit en liquiditeit nauwgezet. Om aan de nieuwe CRD IV eisen te voldoen is een migratieplan opgesteld. De implementatie van dit migratieplan ligt op schema, en er zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

Voor de berekening van het vereist kapitaal wordt primair uitgegaan van een gewenst minimum van de core tier 1-ratio. Het gewenste minimum is onder meer gebaseerd op de uitkomsten van de ICAAP en het herstelplan. De ICAAP is gebaseerd op de 'add-on methode' waarin de consequentie voor

het onder pijler 1 van het Basel III raamwerk berekende kapitaalbeslag in een stress-test scenario wordt beoordeeld. Aanvullend wordt vastgesteld of het vereiste kapitaal op basis van de minimum gewenste core tier 1-ratio niet lager is dan die op basis van het gewenste niveau van de Basel III-indicator leverage ratio. De leverage ratio staat bij a.s.r. bank gelijk aan de fractie van Basel III-toetsingsvermogen ten opzichte van het ongewogen balanstotaal.

Indien het minimum kapitaal gebaseerd op de leverage ratio hoger is dan het minimum kapitaal voortvloeiend uit de minimum gewenste core tier 1-ratio, dan geldt als norm de minimum kapitaalvereiste op basis van de leverage ratio.

Het kapitaalmanagement wordt uitgevoerd door de ALCO. De ALCO adviseert de directie over de toereikendheid van het kapitaal. De ALCO beoordeelt maandelijks aan de hand van de solvabiliteits-berekeningen en -prognoses de toereikendheid van het beschikbare kapitaal om huidige en toekomstige activiteiten te ondersteunen. a.s.r. bank stuurt met name op de core tier 1-ratio. a.s.r. bank hanteert voor sturingsdoeleinden fractioneel hogere ratio's zodat gewaarborgd wordt dat te allen tijde de ratio boven de gewenste minimumniveaus blijft. Hierbij wordt tevens de balansontwikkeling in de gaten gehouden.

Naast de reguliere meeting van de solvabiliteit doorloopt a.s.r. bank jaarlijks het Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP). Met het ICAAP beoordeelt a.s.r. bank of voldoende kapitaal aanwezig is en of deze in overeenstemming is met haar risicoprofiel. In het kapitaalplan zijn de minimaal gewenste kapitaalniveaus opgenomen. Mede gezien de verwachte groei van a.s.r. bank, waardoor aanvullend kapitaal is vereist, heeft de aandeelhouder zich eind 2014 bereid verklaard tot vergroting van het kapitaal voor een bedrag van € 34 miljoen voor de periode tot en met 2017. Hiermee is gewaarborgd dat de opgestelde meerjarenbegroting voldoet aan de minimum kapitaalseisen. De € 34 miljoen die eind 2014 is toegekend is een aanpassing op de in 2012 toegezegde kapitaalstorting van € 17 miljoen.

Eigen vermogen en kapitaalsvereisten

a.s.r. bank heeft in november 2014 haar positie in achtergestelde obligaties uitgebreid in de financiële sector tot een bedrag van € 45,6 miljoen (2013: € 19,2 miljoen). Deze achtergestelde obligaties hebben allen een minimale rating van BBB.

Begin maart 2015 heeft a.s.r. bank vastgesteld dat bij de berekening van het kapitaalbeslag geen rekening is gehouden met de extra afslagen voor zover de achtergestelde beleggingen de grens van 10% van het kernkapitaal overschreden.

Het effect van voornoemde is dat de core tier 1-ratio ultimo 2014 8,7% bedraagt. De toepassing van deze afslagen leiden tot een core tier 1-ratio van 17,7% per 31 december 2013.

Na constatering is direct actie genomen en is de volledige portefeuille beleggingen in achtergestelde obligaties in de financiële sector afgebouwd per 9 maart 2015. De solvabiliteit bevindt zich sindsdien weer ruim boven de gestelde minimumeis van DNB.

Het toetsingsvermogen van a.s.r. bank bedraagt ultimo 2014 € 23,6 miljoen (2013: € 44,4 miljoen) en bestaat volledig uit (kernkapitaal tier 1) eigen vermogen. De componenten van het toetsingsvermogen (allen kernkapitaal tier 1) en het eigen vermogen zijn als volgt:

(€ duizend)	2014	2013 ¹
Maatschappelijk kapitaal	17.075	17.075
Agio reserve	27.383	21.633
Overige reserves	18.084	17.152
Herwaarderingsreserve	2.342	385
Resultaat boekjaar	-3.121	932
Eigen vermogen	61.763	57.177
Herwaarderingsreserve	-2.342	-385
Tier I vermogen voor aftrek	59.421	56.792
Aftrek beleggingen in de financiële sector	-35.856	-12.350
Toetsingsvermogen na aftrek	23.565	44.442

1 De vergelijkende cijfers zijn aangepast, voor toelichting zie paragraaf 7.2

Voor de vaststelling van het minimum gewenste core tier 1-ratio zijn de uitkomsten van de ICAAP meegenomen. In de ICAAP wordt de 'add-on methodiek' gehanteerd voor bepaling van het vereiste kapitaal. In de add-on methode wordt de consequentie voor het onder pijler 1 van het Basel-raamwerk berekende kapitaalbeslag in een stress test scenario beoordeeld.

11.6 Risicobeheer

De voornaamste risico's die a.s.r. bank loopt zijn op hoofdlijnen in te delen naar: kredietrisico, renterisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, strategisch risico en reputatierisico.

11.6.1 Kredietrisico

Kredietrisico heeft betrekking op het risico dat de tegenpartij in gebreke blijft in de nakoming van haar verplichtingen jegens a.s.r. bank. Dit betreft zowel betalingsachterstanden als negatieve veranderingen door de verminderde kredietwaardigheid van een tegenpartij. Kredietrisico heeft betrekking op alle financiële activa die als belegging worden aangehouden zoals obligaties en hypotheekleningen. Het kredietrisico wordt beheerst in de ALCO.

11.6.1.1 Kredietrisicoaanpassingen

a.s.r. bank maakt gebruik van risicoverminderingstechnieken, waaronder de zekerheidstelling door overheidsgarantie zoals Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Daarnaast heeft zij belegd in obligaties met achterliggende zekerheden.

In de jaarrekening worden achterstallige betalingen gedefinieerd als achterstanden in rentebetalingen en aflossingen. De omvang van de voorzieningen voor achterstallige maandtermijnen wordt periodiek beoordeeld en is afhankelijk van de hoogte van de achterstanden, de kans op wanbetaling en de eventueel aanwezige onderpanden en garanties. Voor dubieuze vorderingen wordt uitgegaan van achterstallige betalingen die meer dan 90 dagen oud zijn.

11.6.1.2 Maximaal kredietrisico van balansposten

Onderstaande tabel geeft inzicht in het maximale kredietrisico:

Maximale kredietrisico	2014	2013
Bankiers	19.217	47.696
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	320.594	240.213
Hypothecaire leningen	694.173	606.019
Overige activa en overlopende activa	13.949	15.277
Totaal kredietrisico balansposten	1.047.933	909.205
Totaal kredietrisico buiten balansposten	-	-
Maximaal kredietrisico	1.047.933	909.205

Het maximale kredietverlies betreft het totale bedrag van de blootstellingen zonder rekening te houden met het effect van kredietrisicolimitering (waaronder nationale hypotheekgarantie en de waarde van de onderpanden). De vorderingen op de centrale bank alsmede de Nederlandse staatsobligaties zijn hierin niet meegenomen. De hypothecaire leningen betreffen vorderingen met particuliere woningen in Nederland als onderpand.

Voor het onderpand van de hypotheekleningen verwijzen wij naar het overzicht 'Verdeling hypotheekleningen in relatie tot waarde onderpand en Nationale Hypotheek Garantie' (NHG) in hoofdstuk 11.6.1.8.

11.6.1.3 Risicoweging van uitstaande vorderingen

De kredietwaardigheid van uitstaande vorderingen wordt periodiek beoordeeld aan de hand van een risico-inschatting. Deze inschatting is gebaseerd op de risicoweging volgens de 'standardised approach' van de Basel-akkoorden. De risicogewogen activa zijn uitgesplitst naar sectoren, risicoweging, geografische verdeling, bedrijfssectoren en looptijd:

Kredietrisico 2014	Bruto exposure	Garantstelling NHG	Netto exposure	RWA	Kapitaal Beslag
Centrale overheden en centrale banken	93.953	334.489	428.442		
Ondernemingen	99.701		99.701	41.331	3.306
Financiële instellingen	157.458		157.458	77.088	6.168
Retail	694.173	-334.489	359.684	139.999	11.200
Gedekte obligaties	14.738		14.738	1.474	118
Securitisaties	56.645		56.645	11.329	906
Overig	-		-	-	-
Totaal	1.116.668	-	1.116.668	271.221	21.698

Kredietrisico 2013	Bruto exposure	Garantstelling NHG	Netto exposure	RWA	Kapitaal Beslag
Centrale overheden en centrale banken	95.847	263.830	359.677		
Ondernemingen	67.063		67.063	24.969	1.997
Financiële instellingen	172.565		172.565	83.749	6.700
Retail	606.019	-263.830	342.189	134.010	10.721
Gedekte obligaties	5.222		5.222	522	42
Securitisaties	30.742		30.742	6.148	492
Overig	1.101		1.101	1.101	88
Totaal	978.559	-	978.559	250.499	20.040

De Nationale Hypotheek Garantie is een garantie op hypothecaire leningen voor de aankoop en verbetering van een eigen woning. Indien de woning onverhoopt moet worden verkocht en de opbrengst is lager dan de hypotheekschuld, betaalt het Waarborgfonds Eigen Woning ('WEW') de restschuld aan de geldgever. Het WEW is een private instelling met achtervang-overeenkomsten met de Nederlandse Staat en gemeenten. Als gevolg hiervan beschouwt DNB de Nationale Hypotheek Garantie als een overheidsgarantie. Op balansdatum is de omvang van de NHG-portefeuille € 334,5 miljoen (2013: € 263,8 miljoen). Sinds 1 januari 2014 geldt er voor geldverstrekkers een eigen risico van 10% op het geborgde verlies van nieuwe NHG-leningen waarvoor vanaf 1 januari de offerte is uitgebracht. NHG zal voor verliesdeclaraties met een verstrekking na deze datum het eigen risico per verliesdeclaratie berekenen.

11.6.1.4 Geografische concentratie van activa en passiva

De geografische concentratie van activa en passiva is als volgt:

	Nederland	Andere EU landen	Andere Europese landen	Overige landen	Totaal 2014
Activa					
Kasmiddelen	60.772				60.772
Bankiers	19.217				19.217
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	101.904	161.854	13.702	51.097	328.557
Hypothecaire leningen	694.173				694.173
Overlopende en overige activa	11.331	2.044	113	461	13.949
Totaal activa	887.397	163.898	13.815	51.558	1.116.668
Passiva					
Aandelenkapitaal	17.075				17.075
Agio reserve	27.383				27.383
Herwaarderingsreserve	2.342				2.342
Overige reserves	18.084				18.084
Resultaat boekjaar	-3.121				-3.121
Totaal eigen vermogen	61.763				61.763
Toevertrouwde middelen	1.032.022				1.032.022
Voorzieningen	542				542
Latente belastingverplichtingen	9				9
Vennootschapsbelasting	920				920
Overlopende en overige passiva	21.412				21.412
Totaal passiva	1.116.668				1.116.668

Ultimo 2014 was de exposure op (bedrijfs-) obligaties de GIIPS landen als volgt (in € miljoen):

Land	Overheid	Banken	Financiële instellingen	Overig	Totaal
Ierland	5,8	-	2,0	-	7,8
Italië	11,1	8,0	-	-	19,1
Griekenland	-	-	-	-	-
Spanje	8,1	5,0	-	-	13,1
Portugal	-	-	-	-	-
Totaal	25,0	13,0	2,0	-	40,0

	Nederland	Andere EU landen	Andere Europese landen	Overige landen	Totaal 2013
Activa					
Kasmiddelen	69.287				69.287
Bankiers	27.691	20.005			47.696
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	78.140	110.459	14.104	37.510	240.213
Hypothecaire leningen	606.019				606.019
Vennootschapsbelasting	67				67
Overlopende en overige activa	12.395	2.181	228	473	15.277
Totaal activa	793.599	132.645	14.332	37.983	978.559
Passiva					
Aandelenkapitaal	17.075				17.075
Agio reserve	21.633				21.633
Herwaarderingsreserve	385				385
Overige reserves	17.152				17.152
Resultaat boekjaar	932				932
Totaal eigen vermogen	57.177				57.177
Toevertrouwde middelen	897.350	-	-	-	897.350
Voorzieningen	542	-	-	-	542
Latente belastingverplichtingen	725	-	-	-	725
Overlopende en overige passiva	22.765	-	-	-	22.765
Totaal passiva	978.559	-	-	-	978.559

Ultimo 2013 was er geen exposure op (bedrijfs-) obligaties in Spanje, Portugal en Griekenland.

De exposure voor bedrijfsobligaties in Italië en Ierland betroffen financiële instellingen (nominaal € 12 miljoen, effectief € 11,8 miljoen) tot circa 1% van de balansomvang).

11.6.1.5 Exposure naar sector

De tabel hierna geeft een uitsplitsing van het exposure gesplitst naar sector weer:

2014 SECTOR	Bruto exposure	RWA	Kapitaal beslag
Centrale overheden en centrale banken	428.442		
Overheid	428.442		
Ondernemingen	99.701	41.331	3.306
Basismaterialen	12.111		
Kapitaal goederen	5.214		
Consumentenproducten (non-food)	11.026		
Farmaceutische industrie	13.475		
Nutsbedrijven	14.620		
Telecommunicatie	2.836		
Voedingsmiddelen, dranken en tabaksartikelen	0		
Corporates overig	15.772		
Autobranche	24.647		
Financiële instellingen	157.458	77.088	6.168
Banken en financiële intermediairs	133.830		
Verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen	23.628		
Retail	359.684	139.999	11.200
Particulieren	359.684		
Overig	0	0	0
Overig	0		
Gedekte obligaties	14.738	1.474	118
Gedekte obligaties	14.738		
Securitisatieposities	56.645	11.329	906
RMBS	56.645		
Totaal	1.116.668	271.221	21.698

2013 SECTOR	Bruto exposure		RWA	Kapitaal beslag
Centrale overheden en centrale banken		359.677		
Overheid	359.677			
Ondernemingen		67.063	24.969	1.997
Basismaterialen	2.691			
Kapitaal goederen	4.685			
Consumentenproducten (non-food)	6.261			
Farmaceutische industrie	19.700			
Nutsbedrijven	11.592			
Telecommunicatie	2.879			
Voedingsmiddelen, dranken en tabaksartikelen	11.115			
Corporates overig				
Autobranche	8.140			
Financiële instellingen		172.565	83.749	6.700
Banken en financiële intermediairs	158.688			
Verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen	13.877			
Retail		342.189	134.010	10.721
Particulieren	342.189			
Overig		1.101	1.101	88
Overig	1.101			
Gedekte obligaties		5.222	522	42
Gedekte obligaties	5.222			
Securitisatieposities		30.742	6.148	492
RMBS	30.742			
Totaal		978.559	250.499	20.040

Bij toekenning aan de exposure per sector is de opgelopen interest op obligaties toegerekend aan de sector van de emittent.

11.6.1.6 Exposure naar resterende looptijd

De verdeling van de exposure naar de resterende contractuele looptijd is weergegeven in de tabel hieronder:

2014	< 3 maand	3 < 6 maand	6 < 12 maand	1- 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Centrale overheden en centrale banken	54.052	1.292	1.900	50.221	320.977	428.442
Ondernemingen	2.824	423	7.422	74.170	14.862	99.701
Financiële Instellingen	32.501	927	14.133	109.897	-	157.458
Retail	2.196	2.188	4.377	29.118	321.805	359.684
Gedekte obligaties	-	101	-	14.637	-	14.738
Securitisatieposities	65	-	-	21.228	35.352	56.645
Overig	-	-	-	-	-	-
Totaal	91.638	4.931	27.832	299.271	692.996	1.116.668

2013	< 3 maand	3 < 6 maand	6 < 12 maand	1- 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Centrale overheden en centrale banken	81.645	664	1.329	20.629	255.410	359.677
Ondernemingen	-	4.702	17.139	45.221	-	67.062
Financiële Instellingen	71.084	3.463	3.956	92.363	1.700	172.566
Retail	2.916	2.916	5.831	27.335	303.191	342.189
Gedekte obligaties	-	-	-	5.222	-	5.222
Securitisatieposities	-	-	-	25.402	5.340	30.742
Overig	1.101	-	-	-	-	1.101
Totaal	156.746	11.745	28.255	216.172	565.641	978.559

De resterende contractuele looptijd is gebaseerd op contractuele looptijd van de financiële instrumenten. Bij toekenning aan de exposure naar looptijd is de opgelopen interest op obligaties toegerekend aan de sector van de emittent.

11.6.1.7 Credit ratings van beleggingen voor verkoop beschikbaar

Voor de vastrentende instrumenten (obligaties) die zijn opgenomen in de portefeuilles van a.s.r. bank wordt Standard & Poor's (S&P) als ratingbureau gebruikt. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de vastrentende instrumenten ingedeeld naar ratingklasse gebaseerd op de indeling van S&P:

Ratings per segment	Voor verkoop beschikbaar 2014	%	Voor verkoop beschikbaar 2013	%
AAA	71.217	21,7	35.863	14,9
AA- tot AA+	68.076	20,7	95.729	39,9
A- tot A+	133.803	40,7	91.626	38,1
BBB- tot BBB+	55.461	16,9	16.995	7,1
Totaal	328.557	100,0	240.213	100,0

De volgende tabel geeft een overzicht van de ratings per segment waarop a.s.r. bank een vordering heeft:

Ratings per segment Per 31 december	Overheid	Financiële Instelling	Corporates	ABS/MBS	Covered Bonds	Totaal 2014
AAA				56.580	14.637	71.217
AA- tot AA+	7.963	28.039	32.074			68.076
A- tot A+	5.728	65.178	62.897			133.803
BBB+ tot BBB-	19.148	36.313				55.461
Totaal	32.839	129.530	94.971	56.580	14.637	328.557

Per ultimo 2014 bestond het segment 'overheid' uit Ierse, Italiaanse, Nederlandse en Spaanse staatsobligaties.

Ratings per segment Per 31 december	Overheid	Financiële Instelling	Corporates	ABS/MBS	Covered Bonds	Totaal 2013
AAA				30.709	5.154	35.863
AA- tot AA+	26.180	41.212	28.337			95.729
A- tot A+		54.004	37.622			91.626
BBB+ tot BBB-		16.995				16.995
Totaal	26.180	112.211	65.959	30.709	5.154	240.213

Per ultimo 2013 bestond het segment 'overheid' uit Nederlandse staatsobligaties.

11.6.1.8 Hypothecaire leningen

In de volgende tabel is een overzicht opgenomen van de verdeling van hypotheekleningen in relatie tot de geïndexeerde executiewaarde en Nationale Hypotheek Garantie (NHG):

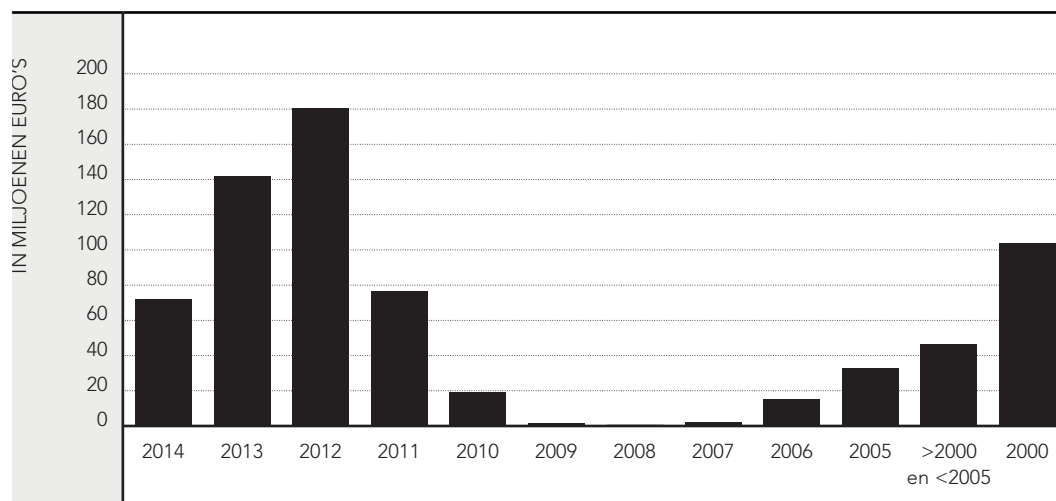
Verdeling hypotheekleningen 2014 (bedragen in duizenden euro's)	NHG	niet NHG	Totaal 2014
Hypotheekleningen < 80% van geïndexeerde executiewaarde	260.340	333.710	594.050
Hypotheekleningen < 80% en < 100% van geïndexeerde executiewaarde	43.001	15.404	58.405
Hypotheekleningen > 100% van geïndexeerde executiewaarde	31.148	10.570	41.718
Totaal	334.489	359.684	694.173

Verdeling hypotheekleningen 2013	NHG	niet NHG	Totaal 2013
Hypotheekleningen < 80% van geïndexeerde executiewaarde	212.595	314.757	527.352
Hypotheekleningen < 80% en < 100% van geïndexeerde executiewaarde	25.823	20.605	46.428
Hypotheekleningen > 100% van geïndexeerde executiewaarde	25.412	6.827	32.239
Totaal	263.830	342.189	606.019

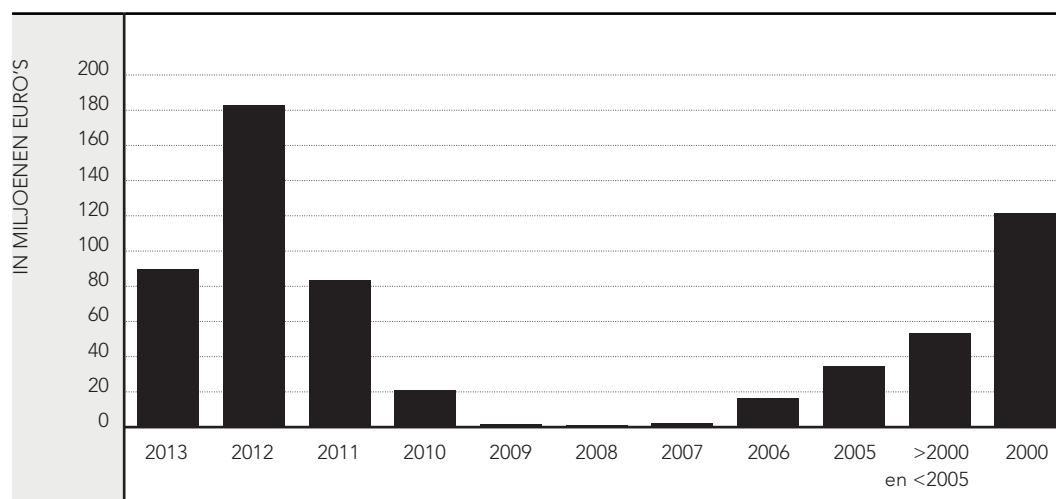
De Loan-to-Value ratio is gebaseerd op de uitstaande hoofdsom ultimo 2014 ten opzichte van de geïndexeerde executiewaarde. a.s.r. bank berekent periodiek de geïndexeerde executiewaarde van het onderpand op basis van prijsindex-gegevens van het Nederlandse Kadaster conform de indexatierichtlijnen van DNB. De uitstaande hoofdsom ultimo 2014 is gecorrigeerd voor eventuele voorzieningen voor oninbaarheid en bouwdepots die nog niet door klanten zijn aangesproken.

De splitsing van de uitstaande hoofdsommen naar productiejaar van de hypotheek is als volgt:

Splitsing hoofdsommen ultimo 2014 per productiejaar

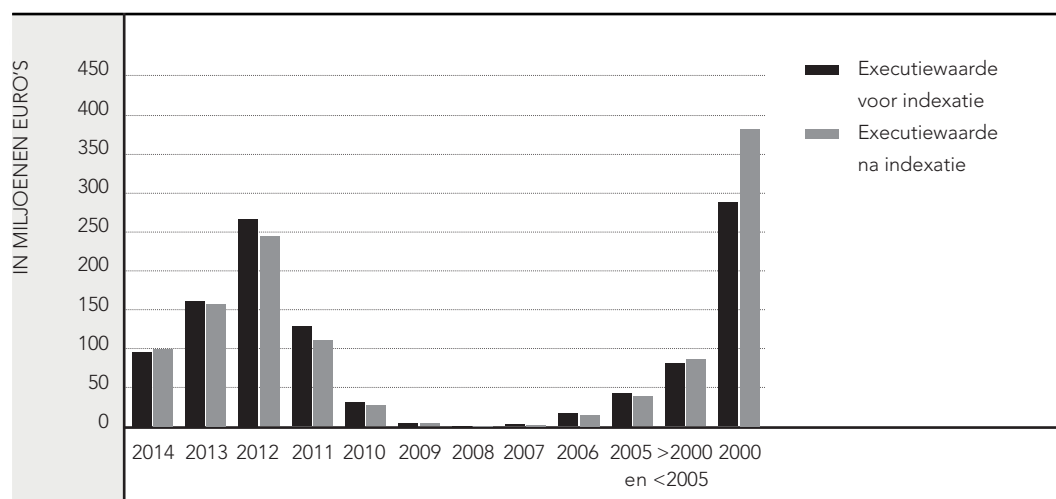

Splitsing hoofdsommen ultimo 2013 per productiejaar

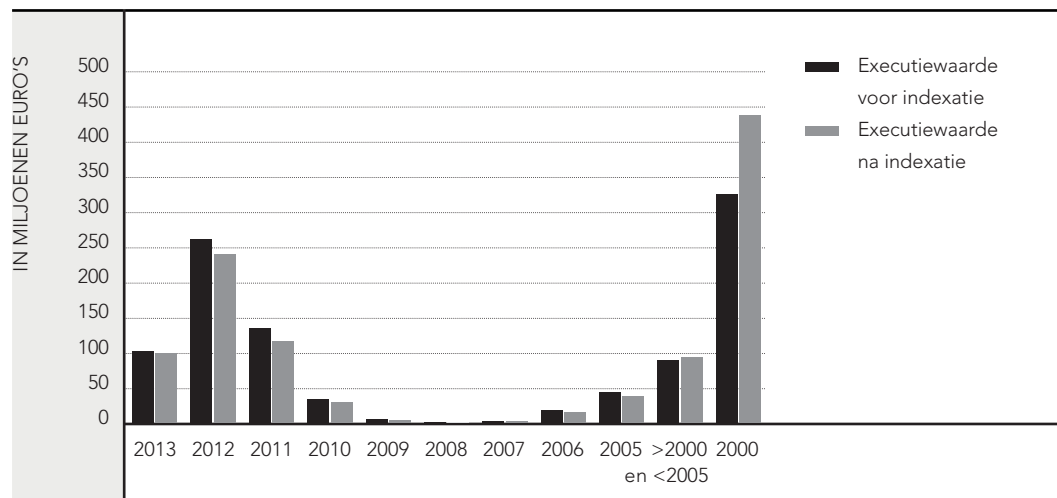
De splitsing van de oorspronkelijke en geïndexeerde executiewaarde van het onderpand per productiejaar is als volgt:

Splitsing van oorspronkelijke en geïndexeerde executiewaarde per productiejaar, ultimo 2014

Splitting van oorspronkelijke en geïndexeerde executiewaarde per productiejaar ultimo 2013

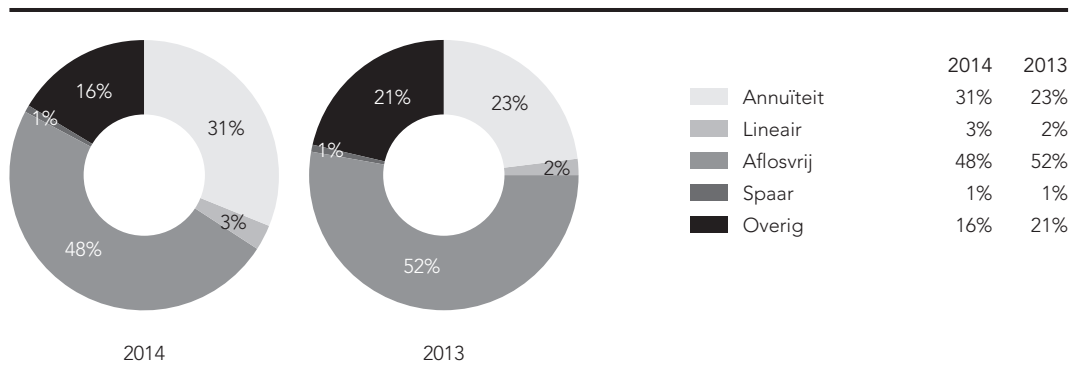

De geïndexeerde executiewaarde van het onderpand van met name hypotheekleningen ouder dan 10 jaar ligt hoger dan de oorspronkelijke executiewaarde. Voor de gehele portefeuille geldt dat de geïndexeerde executiewaarde hoger ligt dan de oorspronkelijke executiewaarde door het grote aandeel van relatief oude hypotheekleningen. De onderpanden van de oudere hypotheekleningen hebben, ondanks recente prijsdalingen, een lange periode van prijsstijgingen doorgemaakt waardoor de geïndexeerde executiewaarde per saldo hoger ligt dan de oorspronkelijke executiewaarde. De recente ontwikkelingen op de huizenmarkt hebben er toe geleid dat de geïndexeerde onderpandswaarde voor met name de in 2014 geproduceerde hypotheekleningen hoger ligt dan de oorspronkelijke executiewaarde.

Samenstelling hypotheekportefeuille

In 2014 is voornamelijk belegd in hypotheekleningen met een annuïtair en lineair karakter, met als gevolg dat deze categorie relatief is toegenomen.

Aflosvormen

11.6.1.9 Past due items

Ultimo 2014 betreffen de past due items (achterstanden in rentebetalingen en aflossingen) van de hypotheekportefeuille als belegging € 173.000,- (2013: € 88.000,-). Uit de analyse van de hypotheekportefeuille blijkt dat 98,1% van de hypotheekportefeuille geen achterstand kent (2013: 99%). De achterstanden van drie of meer maandtermijnen bedraagt 0,6% van de uitstaande hypotheekportefeuille (2013: 0,3%):

Due items hypotheekportefeuille	2014		2013	
Geen achterstand	677.577	98,1%	596.779	99,0%
Een termijn achterstand	7.805	1,1%	3.265	0,5%
Twee termijnen achterstand	1.684	0,2%	1.034	0,2%
Drie of meer termijnen achterstand	3.858	0,6%	2.071	0,3%
	690.924	100,0%	603.149	100,0%
Amortisatie	3.572		3.214	
Portefeuille inclusief amortisatie	694.496		606.363	
Voorziening	-323		-272	
Hypothecaire leningen	694.173		606.091	

De omvang van de voorzieningen voor achterstallige maandtermijnen wordt periodiek beoordeeld en is afhankelijk van de hoogte van de achterstanden, de kans op wanbetaling en de eventueel aanwezige onderpanden en garanties.

11.6.1.10 Securitiseringsposities

a.s.r. bank belegt in securitiseringsposities als een van de mogelijkheden voor beleggen in obligaties; zij treedt hierbij op als belegger. De securitiseringsposities betreffen Residential Mortgage Backed Securities (RMBS) met per ultimo 2014 een totale omvang van € 56,6 miljoen (ultimo 2013: € 30,7 miljoen). De RMBS-positie betreft door Nederlandse woninghypotheek gedekte obligaties. De kredietwaardigheid wordt gemonitord middels de credit ratings van Standard & Poor's.

De omvang van de risico-gewogen posten voor RMBS wordt, net als voor andere vorderingen in de balans, vastgesteld met behulp van de 'standardised approach'. De S&P-rating van de RMBS-posities is ultimo 2014 100% AAA (ultimo 2013: 100% AAA), hetgeen overeenkomt met een zeer hoge kredietwaardigheid. De kapitaalsvereisten die samenhangen met de huidige belegging in securitiseringsposities is ultimo 2014 € 0,9 miljoen (2013: € 0,5 miljoen).

11.6.2 Renterisico

Renterisico is het huidige en toekomstige risico als gevolg van wijzigingen in de marktrente dat gevolgen kan hebben op het renteresultaat en/of kapitaal. a.s.r. bank behaalt het renteresultaat onder andere door een beheerste mismatch positie in te nemen. Mede als gevolg van deze keuze ontstaat renterisico. De rentetypische mismatch wordt beïnvloedt door de type funding en de type beleggingen. De rentetypische mismatch wordt mede beheerst middels de aan- en/of verkoop van (toekomstige) beleggingen.

Het renterisico uit zich in re-pricing risk, yield-curve risk en optionality risk. Binnen optionality risk staat klantgedrag centraal. Voor de spaargelden veronderstelt a.s.r. bank dat de omvang hiervan mede afhangt van de ontwikkelingen van de rente. Voor hypotheek wordt de prepayment rate periodiek herijkt.

a.s.r. bank hanteert diverse indicatoren voor de meting van het renterisico, en stuurt onder meer op de indicator 'Eigen vermogen at Risk'. De indicator 'Eigen vermogen at Risk' geeft inzicht in de waardemutatie van de marktwaarde van het eigen vermogen als gevolg van een parallelle rentewijziging.

De renterisico-positie en verwachte ontwikkelingen worden maandelijks gemonitord door de ALCO. De hypotheekportefeuille (langlopend) wordt voornamelijk gefund met spaargeld (deels direct opvraagbaar). Uitgaande van de duration-ontwikkeling van de verplichtingen, wordt de renterisico positie actief beheerd door te beleggen in activa met zoveel mogelijk bijpassende rentegevoeligheden gegeven de risk appetite:

(€ miljoen)	Stress test renterisico			
	2014		2013	
	Limiet		Limiet	
Eigen vermogen at risk (200bps ineens)	5,7	8	4,3	5
Earnings-at-Risk (200bps geleidelijk)	0,4	5,5	-	-

Uit bovenstaande stresstest ultimo 2014 blijkt dat het economisch eigen vermogen met € 5,7 miljoen negatief kan veranderen bij een rentedaling van 200 basispunten (2013: € 4,3 miljoen negatief bij een rentestijging van 200 basispunten). In het gehanteerde earnings-at-risk scenario met een totale horizon van 2 jaar, blijkt dat bij een renteverlaging de netto rente inkomsten in jaar 1 afnemen met € 0,4 miljoen. In het tweede jaar draagt een renteverlaging per saldo bij aan een verbetering van de geprognosticeerde netto rente inkomsten.

EaR rente wordt voor het eerst gerapporteerd in december daar met het 1jrs -200bp scenario een eerste negatieve uitkomst gerapporteerd is.

11.6.3 Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat a.s.r. bank haar verplichtingen jegens haar klanten op enig moment niet na kan komen zonder onacceptabele verliezen te lijden. De financiering van a.s.r. bank bestaat vrijwel volledig uit tegoeden van particulieren die deels direct opvraagbaar zijn en deels bestaan uit (gefiscaliseerde) lijfrente opbouwproducten. De verwachte kasstromen van zowel de beleggingen als die van de funding vertonen een mismatch. De omvang van de liquiditeitstypische mismatch wordt mede beheerst door de aan- en/of verkoop van (toekomstige) beleggingen. De beleggingsportefeuille wordt dagelijks gemonitord door de afdeling Financial Markets van a.s.r.

De liquiditeitspositie van a.s.r. bank wordt minimaal maandelijks gemonitord in de ALCO. a.s.r. bank beschikt over ruim voldoende mogelijkheden om de minimale financieringsbehoefte, indien nodig op gepaste wijze en met de benodigde flexibiliteit in te vullen. a.s.r. bank beschikt over een directe liquiditeitsbuffer van 6,5% van het balanstotaal (ultimo 2013: 11,3%). Daarnaast heeft a.s.r. bank additionele liquiditeitsruimte doordat 3% (ultimo 2013: 3%) van het balanstotaal belegd is in staatsobligaties. Hiermee kan in geval van acute liquiditeitsbehoefte door directe verkoop of belening worden voorzien in aanvullende liquiditeiten. Aanvullend kan a.s.r. bank ook haar overige beursgenoteerde obligaties op korte termijn liquide maken. De marktwaarde per ultimo 2014 bedraagt in totaal € 295,7 miljoen (2013: € 214,0 miljoen). a.s.r. bank beschikt ultimo 2014 over een ruim liquiditeitsoverschot ten opzichte van de interne en DNB-normen.

Met het oog op Basel III-eisen worden ook de volgende twee liquiditeitsratio's gemonitord:

- **Liquidity Coverage Ratio (LCR):** de LCR vereist voldoende hoge kwaliteit liquide activa voor het opvangen van netto uitgaande kasstromen gedurende een stress periode van 30 dagen;
- **Net Stable Funding Ratio (NSFR):** de NSFR stimuleert de financiering van activa door middel van (stabiele) lange termijn middelen waardoor de liquiditeitstypische mismatch tussen activa en passiva reduceert.

De observatieperiode voor de LCR is in 2011 gestart. De minimumstandaard vanaf oktober 2015 is 60%. In de periode 2015-2019 stijgt de minimumstandaard met 10 procentpunten totdat het maximum van 100% in 2019 is bereikt. Per 31 december 2014 bedraagt de LCR van a.s.r. bank 396% (2013: 1013%).

De observatieperiode voor de NSFR vangt aan in 2012 en de minimumstandaard zal vóór 2018 zijn vastgesteld. Gezien het belang van deze twee ratio's heeft a.s.r. bank deze indicatoren reeds verwerkt in haar interne rapportages en meting van het liquiditeitsrisico. Ultimo 2014 bedraagt de NSFR van a.s.r. bank 147% (2013: 162%).

Naast de reguliere liquiditeitsrisico monitoring wordt jaarlijks het Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP) doorlopen. Met behulp van het ILAAP kan worden beoordeeld welke liquiditeitsrisico's aanwezig zijn en of deze adequaat gemonitord en gemanaged worden.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de liquiditeitstypische looptijd van de activa en passiva:

Voor winstverdeling 2014	Ter stond opeisbaar	3 maand	3 maand < 1 jaar	1 jaar < 5 jaar	> 5 jaar	Ongedefinieerd
Activa						
Kasmiddelen	53.102	-	-	-	-	7.670
Bankiers	19.217	-	-	-	-	-
Diverse vorderingen	-	-	-	-	-	-
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	-	146.902	18.395	167.338	15.614	-
Hypothecaire leningen	768	9.749	30.348	149.511	973.886	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Latente belastingvorderingen	-	-	-	-	-	-
Overlopende en overige activa	13.949	-	-	-	-	-
Totaal activa	87.036	156.651	48.743	316.849	989.500	7.670
Passiva						
Toevertrouwde middelen	488.021	2.916	7.957	87.806	632.718	-
Voorzieningen	-	-	-	542	-	-
Vennootschapsbelasting	920	-	-	-	-	-
Latente belastingverplichtingen	-	-	-	269	-	-
Overlopende en overige passiva	21.414	-	-	-	-	-
Totaal passiva	510.355	2.916	7.957	88.617	632.718	-
Voor winstverdeling 2013	Ter stond opeisbaar	3 maand	3 maand < 1 jaar	1 jaar < 5 jaar	> 5 jaar	Ongedefinieerd
Activa						
Kasmiddelen	62.737	-	-	-	-	6.550
Bankiers	45.996	-	-	-	-	-
Diverse vorderingen	-	-	-	-	-	1.700
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	-	549	106.892	124.383	-	-
Hypothecaire leningen	-	11.091	30.134	136.423	916.237	-
Vennootschapsbelasting	67	-	-	-	-	-
Latente belastingvorderingen	-	-	-	-	-	-
Overlopende en overige activa	13.406	-	-	1.870	-	-
Totaal activa	122.206	11.640	137.026	262.676	916.237	8.250
Passiva						
Toevertrouwde middelen	526.438	978	2.816	37.313	492.436	-
Voorzieningen	-	-	-	542	-	-
Latente belastingverplichtingen	-	-	-	725	-	-
Overlopende en overige passiva	22.764	-	-	-	-	-
Overlopende en overige passiva	22.765	-	-	-	-	-
Totaal passiva	549.202	978	2.816	38.580	492.436	-

In bovenstaande liquiditeitstabellen zijn voor zowel de activa- als de passivaposten de nog te ontvangen en te betalen rente meegenomen. De inschatting van deze toekomstige te ontvangen en te betalen rente na afloop van lopende rentevast-perioden is gebaseerd op de contractuele productvoorwaarden (met name van hypotheek, deposito's en bankspaarproducten). Door de inschatting van de toekomstige te betalen en te ontvangen rente sluit bovenstaande tabel niet direct aan op de bedragen in de balans.

11.6.4 Operationeel Risico

a.s.r. bank loopt in haar bedrijfsvoering operationele risico's. Dit heeft betrekking op de kans dat a.s.r. bank schade of verlies lijdt als gevolg van inadequate of falende interne processen, systemen, menselijk gedrag of externe gebeurtenissen. a.s.r. bank tracht deze risico's zo veel mogelijk te beperken door te zorgen voor duidelijke beleidslijnen, rapportages en procedures voor alle bedrijfsprocessen. a.s.r. bank is afhankelijk van externe partijen die essentieel zijn voor de uitvoering van haar operationele activiteiten. Deze afhankelijkheid wordt beheerst door het maken van gedetailleerde afspraken, actieve monitoring en communicatie over de nalevering van deze afspraken met de externe partijen.

Ter beheersing van het operationeel risico hanteert a.s.r. bank een operationeel risico-raamwerk, gebaseerd op Basel II/III richtlijnen en algemeen geldende principes met betrekking tot interne beheersing. Hiermee is het mogelijk operationele risico's te identificeren, te meten, monitoren en bij te sturen. Het kapitaalbeslag voor operationele risico's wordt vastgesteld in de ICAAP. In de ICAAP wordt binnen pijler 1 gebruik gemaakt van de Basic Indicator Approach, voor pijler 2 wordt gebruik gemaakt van de algehele ICAAP methodologie.

11.6.5 Strategisch en reputatie risico

a.s.r. bank is onderdeel van a.s.r. Binnen a.s.r. wordt geïnvesteerd in opleidingen, bewustwording en betrokkenheid van medewerkers bij thema's en principes (zoals duurzaamheid) die bij a.s.r. centraal staan.

De reputatie van a.s.r. is een strategische pijler voor a.s.r. bank, want het vertrouwen in a.s.r. als geheel is van wezenlijk belang voor a.s.r. bank.

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van a.s.r. bank is afgeleid van het beloningsbeleid van a.s.r. Het beloningsbeleid van a.s.r. bank is formeel door de RvC goedgekeurd op 9 augustus 2011. a.s.r. bank heeft zelf geen medewerkers in dienst. De medewerkers zijn in dienst van a.s.r. Het beloningsbeleid van a.s.r. bank is gebaseerd op de Regeling Beheerst Beloningsbeleid en in lijn met de Code Banken.

In het beloningsbeleid staat het bevorderen en in stand houden van de integriteit en soliditeit van a.s.r. bank centraal, met een duidelijke focus op de lange termijn belangen van alle stakeholders van de onderneming. Het beloningsbeleid stimuleert medewerkers om zich in te zetten voor de belangen van klanten (en andere stakeholders) binnen de grenzen van de zorgvuldigheidsverplichtingen. Voor verder toelichtingen ten aanzien van het beloningsbeleid wordt verwezen naar de sectie Code Banken.

12. Toelichting op de balans

12.1 Kasmiddelen

	31 december 2014	31 december 2013
Tegoeden bij centrale banken	60.772	69.287
Totaal	60.772	69.287

Dit betreffen tegoeden bij DNB waar gemiddeld gedurende de maand een minimaal saldo dient te worden aangehouden (kasreserve). Als zodanig staan deze tegoeden niet geheel ter vrije beschikking aan a.s.r. bank.

12.2 Bankiers

	31 december 2014	31 december 2013
Direct opvraagbaar	19.217	45.996
Niet - direct opvraagbaar*	-	1.700
Totaal	19.217	47.696

* Dit betreft een verplicht aan te houden tegoed uit hoofde van het reguliere betalingsverkeer, na conversie uit Thaler is deze verplichting komen te vervallen.

12.3 Beleggingen voor verkoop beschikbaar

Beleggingen beschikbaar voor verkoop	31 december 2014	31 december 2013
Overheidsobligaties	32.839	26.180
Obligaties banken en financiële instellingen	129.530	112.211
Obligaties andere bedrijven	166.188	101.822
Totaal	328.557	240.213

Mutaties in de beleggingen beschikbaar voor verkoop zijn:	2014	2013
Balanswaarde per 1 januari	240.213	277.080
Aankopen	193.196	138.326
Amortisatie	-3.725	-3.157
Verkopen	-34.255	-26.329
Aflossingen	-69.625	-143.021
Herwaardering - ongerealiseerd	2.607	-3.225
Herwaardering - gerealiseerd	146	539
Balanswaarde per 31 december	328.557	240.213

De obligatieverkopen hebben in 2014 geleid tot een bate van € 0,1 miljoen (2013: € 0,5 miljoen).

12.3.1 Niveau van de reële waarde hiërarchie

Niveau van de reële waarde hiërarchie 2014	Niveau 1 beleggingen	Niveau 2 beleggingen	Niveau 3 beleggingen	Totaal reële waarde
Beleggingen voor verkoop beschikbaar:				
- Overheidsobligaties	32.839	-	-	32.839
- Obligaties banken en financiële instellingen	129.530	-	-	129.530
- Obligaties andere bedrijven	166.188	-	-	166.188
Totaal	328.557	-	-	328.557

Niveau van de reële waarde hiërarchie 2013	Niveau 1 beleggingen	Niveau 2 beleggingen	Niveau 3 beleggingen	Totaal reële waarde
Beleggingen voor verkoop beschikbaar:				
- Overheidsobligaties	26.180	-	-	26.180
- Obligaties banken en financiële instellingen	112.211	-	-	112.211
- Obligaties andere bedrijven	101.822	-	-	101.822
Totaal	240.213	-	-	240.213

12.4 Hypothecaire leningen

	31 december 2014	31 december 2013
Hypothecaire vorderingen	694.173	606.019
Totaal leningen	694.173	606.019

Gedurende 2014 is, tegen marktconforme condities, voor € 135,8 miljoen (nominale hoofdsom € 132,2 miljoen) aan hypotheke gekocht van a.s.r. leven.

De hypothecaire vorderingen betreffen vorderingen met particuliere woningen in Nederland als onderpand.

Op de portefeuille hypothecaire leningen is een voorziening opgenomen van € 0,3 miljoen (2013: € 0,3 miljoen).

Per 31 december 2014 zijn de achterstanden van betalingen op hypotheke in portefeuille beperkt (2014: € 0,17 miljoen; 2013: € 0,09 miljoen).

In 2011 is door a.s.r. bank voor circa € 71 miljoen aan hypotheke gekocht van a.s.r. leven, waarbij voor een tranche van nominaal € 51,1 miljoen is afgesproken dat een verrekening (nacalculatie) op basis van een eventuele nieuwe marktwaardebepaling kan plaatsvinden. In 2014 heeft verrekening plaatsgevonden. Deze verrekening is in de jaarrekening 2014 verwerkt als ware het bedrag van € 1,8 miljoen in 2011 ontvangen. Hiertoe is de openingsbalans aangepast. Zie voor verdere toelichting paragraaf 7.2.

Mutaties in de beleggingen hypothecaire leningen zijn:

	2014	2013
Balanswaarde per 1 januari	606.019	524.892
Aankopen	135.789	115.125
Bouwdepot	76	1.916
Amortisatie	446	-30
Aflossingen	-48.105	-35.831
Waarde aanpassing voor oninbaarheid	-52	-53
Balanswaarde per 31 december	694.173	606.019

De toegezegde kredietfaciliteiten ('bouwdepots'), waarop door klanten nog geen beroep is gedaan, bedragen ultimo 2014 € 0,1 miljoen (2013: € 0,1 miljoen) en zijn in mindering gebracht op het nominale bedrag aan hypothecaire leningen.

Het gemiddelde interest percentage over de hypothecaire leningen bedroeg over 2014 4,0% (2013: 4,4%).

12.5 Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting is als volgt samengesteld:

	31 december 2014	31 december 2013
Stand begin boekjaar	-	382
Af: Verrekend fiscale eenheid	-	-281
Af: Belasting binnen lopend boekjaar	-	-34
Stand einde boekjaar	-	67

12.6 Overlopende en overige activa

De overlopende activa zijn als volgt samengesteld:

	31 december 2014	31 december 2013
Overlopende rente	3.089	4.553
Overige activa	10.860	10.724
Totaal overlopende en overige activa	13.949	15.277

De overige activa betreft voornamelijk een vordering op ASR Levensverzekering N.V. uit hoofde van nog te ontvangen hypotheekgelden (€ 5,9 miljoen). Het restant betreft de rekening courantverhouding met a.s.r. Nederland.

12.7 Toevertrouwde middelen

De toevertrouwde middelen zijn als volgt samengesteld:

	31 december 2014	31 december 2013
Direct opvraagbare spaargelden	737.244	570.683
Overige spaargelden	294.778	326.667
Totaal	1.032.022	897.350

De stijging van de toevertrouwde middelen is met name toe te schrijven aan het retentieprogramma van a.s.r. waardoor de instroom op de lijfrente opbouwrekening een substantiële stijging laat zien. Het gemiddelde rentepercentage over de toevertrouwde middelen bedraagt over 2014 2,1% (2013: 2,3%).

De samenstelling van de toevertrouwde middelen per sector is als volgt:

	31 december 2014	31 december 2013
Publieke sector	-	-
Particuliere sector	1.032.022	897.350
Zakelijke sector	-	-
Totaal	1.032.022	897.350

12.8 Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	2014	2013
Stand begin boekjaar	542	627
Dotatie voorzieningen	-	-
Vrijval voorzieningen	-	-2
Aanwendungen in de loop van het jaar	-	-83
Stand einde boekjaar	542	542

De Anwendungen betreffen voornamelijk uitbetalingen uit hoofde van compensatie uit coulance voor wijziging van de garantievoorzieningen van een beleggingsproduct. Het eindsaldo van € 0,5 miljoen heeft ook op deze coulancregeling betrekking.

12.9 Latente belastingverplichtingen

Latente belastingverplichtingen	31 december 2014	31 december 2013
Latente belasting schulden	9	725
Totaal latente belastingverplichtingen	9	725

Verloop latente belastingverplichtingen:	2014	2013
Stand begin boekjaar	725	1.254
Belastinglast/bate boekjaar	-449	311
Mutatie in latente belasting	-920	-34
Mutatie in eigen vermogen	653	-806
Stand einde boekjaar	9	725

Wij verwijzen voor een toelichting naar hoofdstuk 13.5.

12.10 Vennootschapsbelasting

	2014	2013
Stand begin boekjaar	-67	-
Bij: Verrekend fiscale eenheid	67	-
Bij: Belasting binnen lopend boekjaar	920	-
Stand einde boekjaar	920	-

12.11 Overlopende en overige passiva

De overlopende en overige passiva zijn als volgt samengesteld	31 december 2014	31 december 2013
Overlopende rente	19.243	19.540
Overige passiva	2.169	3.225
Totaal overlopende en overige passiva	21.412	22.765

12.12 Eigen vermogen

12.12.1 Aandelenkapitaal

Het aandelenkapitaal van a.s.r. bank is als volgt opgebouwd:

Maatschappelijk kapitaal	31 december 2014	31 december 2013
Gewone aandelen (8.537.725 stuks à € 10,- nominaal)	85.377	85.377
Geplaatst en gestort kapitaal (1.707.545 stuks à € 10,-)	17.075	17.075

Agioreserve	2014	2013
Stand begin boekjaar	21.633	14.433
Storting aandelenkapitaal	5.750	7.200
Stand einde boekjaar	27.383	21.633

De aandeelhouder, a.s.r., heeft zich bereid verklaard tot vergroting van het kapitaal van a.s.r. bank voor een bedrag van € 34 miljoen voor de periode tot en met 2017. Het bedrag zal in tranches worden betaald en is afhankelijk van de benodigde solvabiliteit van a.s.r. bank. Hiervan is in 2014 € 5,8 miljoen opgevraagd en gestort.

12.12.2 Herwaarderingsreserve

De onderstaande tabel geeft de opbouw van de herwaarderingsreserves weer welke toewijsbaar zijn aan het eigen vermogen.

	2014	2013
Stand begin boekjaar	385	2.804
Ongerealiseerde verlies/winst door waardeverandering	2.609	-3.225
Effect vennootschapsbelasting	-652	806
Stand einde boekjaar	2.342	385

Door markt- en koersontwikkelingen is de herwaarderingsreserve toegenomen. De wettelijke reserve, onderdeel van de herwaarderingsreserve, is gelijk aan de som van alle positieve herwaarderingsop individuele posities in de beleggingen voor verkoop beschikbaar en bedraagt per balansdatum € 2,1 miljoen (2013: € 0,7 miljoen).

12.12.3 Overige reserves

	2014	2013
Stand begin boekjaar	17.152	20.714
Toevoeging uit winstverdeling	932	-3.562
Stand einde boekjaar	18.084	17.152

12.13 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Voorwaardelijke activa en verplichtingen zijn activa en verplichtingen die niet worden opgenomen in de balans, omdat het bestaan afhankelijk is van het zich in de toekomst al dan niet voordoen van een of meer onzekere gebeurtenissen zonder dat a.s.r. Bank daarop doorslaggevende invloed kan uitoefenen.

Ultimo 2014 heeft a.s.r. Bank geen materiële niet uit de balans blijvende verplichtingen.

De aandeelhouder, a.s.r., heeft zich bereid verklaard tot vergroting van het kapitaal van a.s.r. Bank voor een bedrag van € 34 miljoen voor de periode tot en met 2017. Het bedrag zal in tranches worden betaald en is afhankelijk van de benodigde solvabiliteit van a.s.r. Bank. Hiervan is in 2014 € 5,8 miljoen opgevraagd en gestort.

13. Toelichting op de winst- en verliesrekening

13.1 Rente baten en lasten

De rentebaten per categorie zijn als volgt:

Rentebaten	2014	2013
Rentebaten uit vorderingen op bankiers	47	81
Rentebaten op beleggingen	30.840	30.093
Totale rentebaten	30.887	30.174

De rentelasten per categorie zijn als volgt:

Rentelasten	2014	2013
Rentelasten toevertrouwde middelen	21.472	19.944
Totale rentelasten	21.472	19.944

13.2 Netto provisie en beheervergoedingen

De onderstaande tabel geeft een specificatie van de vergoedingen en beheervergoedingen. De provisie en beheervergoedingen zijn door gewijzigd business model gedaald tot € 1,4 miljoen eind 2014 ten opzichte van € 5,0 miljoen ultimo 2013 en kan als volgt worden gespecificeerd:

Provisie en beheervergoedingen	2014	2013
Beheervergoedingen	1.409	5.088
Totale provisiebatens	1.409	5.088

Verschuldigde provisie en beheervergoeding	2014	2013
Provisielasten intermediair	664	1.326
Totale provisielasten	664	1.326

13.3 Overige operationele opbrengsten

	2014	2013
Overige	67	10
Totaal overige operationele opbrengsten	67	10

13.4 Personeelskosten en overige operationele kosten

De specificatie van operationele kosten en personeelskosten luidt als volgt:

	2014	2013
Personeelskosten	2.925	2.563
Operationele kosten	10.966	10.684
Totaal operationele lasten en personeelslasten	13.891	13.247

De kosten stijgen ten opzichte van 2013 mede als gevolg van de extra personele inhuur voor het uitfaseren van het bancaire systeem Thaler en bredere uitrol van het product 'Extra Pensioen Uitkering'.

Personeelskosten

Specificatie van de personeelskosten:

	2014	2013
Salarissen	1.423	1.276
Pensioenkosten	164	147
Sociale lasten	211	166
Overige personeelskosten	1.127	974
Totaal	2.925	2.563

Alle werknemers en directieleden, betrokken bij a.s.r. bank, zijn in dienst van a.s.r. Tussen beide entiteiten is een kostenallocatiemethodiek afgesproken, waarmee op basis van fte-gedreven kostenallocatiesleutels de personeelskostentoe rekening aan a.s.r. bank plaatsvindt.

Het aantal ingehuurde medewerkers is in 2014 gestegen tot 27 fte (2013: 23). Het aantal extern ingehuurde medewerkers is gestegen tot 7 fte (2013: 3 fte). De toename is mede het gevolg van het verhoogde werkaanbod naar aanleiding van de uitfasering van een bankregistratiesysteem.

Een toelichting op de bezoldiging van de directie is opgenomen in paragraaf 14.3.

Voorziening voor personeelsbeloning

Medewerkers van a.s.r. ontvangen een pensioenuitkering op basis van de regeling gebaseerd op toegezegde aanspraken ('defined benefit'). a.s.r. belast de kosten op basis van een vast percentage van loonkosten van de gedetacheerde (individuele) medewerkers door aan a.s.r. bank. a.s.r. belast een eventueel verschil met de daadwerkelijke pensioenlast dat afhankelijk is van onder meer actuariële resultaten noch direct noch indirect door aan a.s.r. bank. Als gevolg van dit beleid heeft a.s.r. bank geen risico over de toegezegde aansprakenregeling van de door a.s.r. gedetacheerde medewerkers en neemt dienovereenkomstig niet de volledige pensioentoe lichte ning van a.s.r. op in overeenstemming met IAS 19 paragrafen 34A en 34B.

a.s.r. kent pensioenregelingen voor de medewerkers op basis van vaste toezeggingen. Deze regelingen worden gedeeltelijk gefinancierd uit de bijdragen van medewerkers. De uitkeringen volgens deze regelingen zijn gebaseerd op het aantal dienstjaren en het salarisniveau. De pensioenverplichtingen worden bepaald aan de hand van sterftcijfers, het personeelsverloop, de loonstijging en economische aannames met betrekking tot bijvoorbeeld de inflatie, de loonontwikkeling en het disconteringspercentage. Het disconteringspercentage wordt vastgesteld op basis van het rendement ('zero coupon rate') van hoogwaardige bedrijfsobligaties (AA-rating) en de duration van de pensioenverplichting.

Naast pensioenuitkeringen omvatten de kosten van regelingen op basis van vaste toezeggingen ook personeelscondities voor financiële producten (bijvoorbeeld hypotheek), die in stand blijven na pensionering van medewerkers.

Overige operationele kosten

De operationele kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2013
Kantoor en algemene kosten	8.796	10.419
Overige	2.170	265
Totaal	10.966	10.684

De stijging in de overige operationele kosten wordt veroorzaakt door de 'tijdelijke wet resolutieheffing' inzake SNS Reaal N.V.

13.5 Belastingen

Hieronder is een reconciliatie van de verwachte winstbelasting met de werkelijke winstbelasting opgenomen. De verwachte winstbelasting is bepaald door het resultaat voor belasting te relateren aan het belastingtarief in Nederland. Voor 2014 bedroeg dit tarief 25,0% (2013: 25,0%). De afrekening vindt plaats met a.s.r. (onderdeel van de fiscale eenheid).

	2014	2013
Belasting over het lopende boekjaar	-920	-34
Totaal acute belastingbete	-920	-34
Mutatie latente belasting	1.369	-277
Totaal latente belastingkosten	1.369	-277
Totaal belastingbete/ last	449	-311
Latentiemutatie tariefverschil (W&V)	-	-
Totaal belastingbete/ last na mutatie tariefverschil	449	-311

	2014	2013
Resultaat voor belasting	-3.570	1.243
Permanent verschil*	1.767	-
Commercieel/ fiscaal tijdelijke verschillen	5.483	-1.108
Fiscaal resultaat	3.680	135
Geldende belastingpercentages	25,0%	25,0%
Belasting op basis van fiscaal resultaat	-920	-34

Het permanente verschil heeft betrekking op de 'tijdelijke wet resolutieheffing' om de kosten samenhangende met de nationalisatie van SNS Reaal N.V. te delen met de bancaire sector. Deze heffing is niet aftrekbaar voor de vennootschapsbelasting.

De commercieel/fiscaal tijdelijke verschillen hebben voornamelijk betrekking op de waardering van obligaties (€ 2,6 miljoen) en de amortisatie van hypotheeklen (€ 1,6 miljoen); 2013: obligaties (€ -1,5 miljoen) en amortisatie (€ 0,8 miljoen).

14. Overige Toelichting

14.1 Reële waarde financiële activa en passiva

In de volgende tabel zijn de boekwaarde en de reële waarde weergegeven van de financiële activa en financiële passiva. De beschrijving van de gebruikte methodes om de reële waarde van de financiële instrumenten te bepalen wordt weergegeven in hoofdstuk 7.

2014	Boekwaarde	Reële waarde
Activa		
Kasmiddelen	60.772	60.772
Bankiers		
- Direct opvraagbaar	19.217	19.217
- Niet-direct opvraagbaar	-	-
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	328.557	328.557
Hypothecaire leningen*	694.173	748.200
Totaal financiële activa	1.102.719	1.156.746
Passiva		
Toevertrouwde middelen	1.032.022	1.032.022
Totaal financiële passiva	1.032.022	1.032.022
2013	Boekwaarde	Reële waarde
Activa		
Kasmiddelen	69.287	69.287
Bankiers		
- Direct opvraagbaar	45.996	45.996
- Niet-direct opvraagbaar	1.700	1.700
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	240.213	240.213
Hypothecaire leningen*	606.019	649.500
Totaal financiële activa	963.215	1.006.696
Passiva		
Toevertrouwde middelen	897.350	897.350
Totaal financiële passiva	897.350	897.350

* De reële waarde wordt berekend middels een door a.s.r. ontwikkeld waarderingmodel. De vervroegde aflossingsoptie wordt gewaardeerd en de kasstromen worden verdisconteerd tegen de swapcurve met een vaste opslag.

14.2 Transacties met verbonden partijen

Een verbonden partij is een partij of entiteit die significante invloed kan uitoefenen op een andere partij, dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het financieel en operationele beleid van de andere partij. Onder partijen verbonden met a.s.r. bank zijn onder meer begrepen de Nederlandse overheid, leden van de directie, leden van de Raad van Commissarissen en naaste familieleden van de hiervoor genoemde personen. Daarnaast gaat het om entiteiten waarover de hiervoor genoemde personen zeggenschap hebben of die substantieel door hen worden beïnvloed en overige verbonden entiteiten. De beloning van de leden van de directie wordt beschreven in hoofdstuk 14.3.

Onder partijen verbonden met a.s.r. bank is inbegrepen a.s.r. a.s.r. is per 3 oktober 2008 door de Nederlandse Staat overgenomen. Er zijn geen directe transacties met de Nederlandse Staat met uitzondering van belastingen.

a.s.r. bank gaat bij haar bedrijfsvoering regelmatig transacties aan met verbonden partijen. De transacties hebben met name betrekking op leningen, rekening-courant verhoudingen, deposito's en commissies en worden uitgevoerd tegen commerciële marktcondities die gehanteerd worden voor niet-verbonden partijen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële reikwijdte van de activiteiten die a.s.r. bank is aangegaan met onderstaande verbonden partijen:

a.s.r. en verbonden partijen	31 december 2014	31 december 2013
Balansposities		
Vorderingen	5.357	3.618
Schulden	-	-
Hypotheken	135.789	115.125
Resultaatposten		
Rentebaten	11	445
Rentelasten	-	-
Operationele, administratieve en overige kosten	11.723	12.982

14.3 Bezoldiging van de directieleden en commissarissen van a.s.r. bank

Bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen

De externe leden van de Raad van Commissarissen en de ARC ontvangen jaarlijks een vergoeding van respectievelijk € 3.000,- en € 1.000,-. Genoemde bedragen zijn ongewijzigd ten opzichte van 2013.

Doorbelaste bezoldiging directieleden en oud-directieleden

Bestuurders-bezoldigingen	Korte termijn personeels- beloningen	Vergoedingen na uitdienst- treding	Andere lange termijn personeels- beloningen	Onkosten- vergoeding	Vertrek- regeling	Op aandelen gebaseerde betalingen	Totaal
Bedragen voor 2014							
P.M. Derkman-Oosterom*	19	-	3	-	-	-	22
M. Menheere**	6	-	1	-	-	-	7
R.M. Brascamp	87	-	22	-	-	-	109
W.J.F. de Jong	83	-	11	-	-	-	94
Totaal	195	-	37	-	-	-	232

	Korte termijn personeels- beloningen	Vergoedingen na uitdienst- treding	Andere lange termijn personeels- beloningen	Onkosten- vergoeding	Vertrek- regeling	Op aandelen gebaseerde betalingen	Totaal
Bedragen voor 2013							
P.M. Derkman-Oosterom	82	-	11	-	-	-	93
R.M. Brascamp	101	-	24	-	-	-	125
W.J.F. de Jong	94	-	10	-	-	-	104
Totaal	277	-	45	-	-	-	322

* Uit dienst als statutair bestuurder vanaf 1 april 2014

** Benoemd tot statutair bestuurder vanaf 1 december 2014

Het beloningsbeleid van a.s.r. bank is conform de Regeling Beheerst Beloningsbeleid en de Code Banken.

De directieleden verrichten behoudens voor a.s.r. bank ook werkzaamheden voor a.s.r. hypotheek. De totale bezoldigingskosten van de huidige en voormalige directieleden worden doorbelast -op basis van een reële inschatting van bestede werkzaamheden- voor 50% aan a.s.r. bank (opgenomen in de jaarrekening van ASR Bank N.V.) en voor 50% aan ASR Hypotheken B.V. (opgenomen in de jaarrekening van ASR Hypotheken B.V.).

Sinds 2013 is de crisisheffing van kracht. Deze heffing houdt in dat de werkgever een bedrag moet afdragen aan de belastingdienst ter grootte van 16% over het loon uit tegenwoordige arbeid die de werkgever aan een medewerker heeft betaald, voor zover dat loon hoger is dan € 150.000,-. Voor a.s.r. bank bedraagt de crisisheffing over 2014 € 8.500,- (2013:€ 8.000,-). Dit betreft de helft van het betalen bedrag; de andere helft komt ten laste van a.s.r. hypotheek.

14.4 Voorwaardelijke verplichtingen

Claims en geschillen

a.s.r. bank treft voorzieningen voor claims en geschillen wanneer, naar het oordeel van het management en na overleg met haar juridische adviseurs, het waarschijnlijk is dat a.s.r. bank betalingen zal moeten doen en het te betalen bedrag met voldoende betrouwbaarheid kan worden geschat.

14.5 Toelichting accountantskosten

De honoraria van KPMG Accountants N.V., die ten laste zijn gebracht van a.s.r. bank, worden toegelicht in de jaarrekening van a.s.r.

14.6 Aansprakelijkheid

a.s.r. bank maakt deel uit van de fiscale eenheid voor vennootschapsbelasting van a.s.r. en aanverwante Nederlandse entiteiten.

Op grond van de wet zijn alle vennootschappen binnen de fiscale eenheid zelfstandig aansprakelijk voor de vennootschapsbelastingsschuld van de gehele fiscale eenheid.

a.s.r. bank stelt zich garant voor nakoming van verplichtingen van Stichting ASR Verzekeringen Beleggersgiro overeenkomstig artikel 6:17 sub i: Nadere Regeling gedragtoezicht financiële ondernemingen WFT. Op grond van deze overeenkomst verrekenet de Stichting tevens al haar baten en lasten met a.s.r. bank.

Per 29 december 2009 is a.s.r. bank 100% dochter van a.s.r. Per die datum maakt a.s.r. bank deel uit van de fiscale eenheid voor vennootschapsbelasting a.s.r. Alle vennootschappen binnen de fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de vennootschapsbelastingsschuld van de fiscale eenheid. a.s.r. bank maakt ook deel uit van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond van de wet zijn ook alle vennootschappen binnen deze fiscale eenheid hoofdelijk aansprakelijk voor de omzetbelastingsschulden van de fiscale eenheid.

15. Overige gegevens

15.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Naar aanleiding van de constatering dat de solvabiliteit onder gestelde normen gekomen is, heeft begin maart 2015 een directe verkoop van beleggingen in achtergestelde obligaties plaatsgevonden. Voor verdere toelichting hierover verwijzen we naar de risicoparagraaf 11.5 onder Eigen vermogen en kapitaalvereisten. Dit heeft geen negatieve impact op het resultaat van 2015.

15.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van ASR Bank N.V.

Verklaring over de jaarrekening 2014

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2014 van ASR Bank N.V. te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van ASR Bank N.V. op 31 december 2014 en van het resultaat en de kasstromen over 2014, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2014;
- 2 de volgende overzichten over 2014: de winst-en-verliesrekening, het overzicht van het totaalresultaat, overzicht mutaties in eigen vermogen en het kasstroomoverzicht; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van ASR Bank N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 4 miljoen. Bij de bepaling van de materialiteit zijn we uitgegaan van het eigen vermogen. De materialiteit bedraagt circa 6,5% van het eigen vermogen. Deze benchmark is gekozen gegeven de focus van externe belanghebbenden op de solvabiliteit van ASR Bank N.V. Ook is het resultaat voor belastingen volatiel en daarom naar onze mening niet geschikt als benchmark.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Raad van Commissarissen afgestemd dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde niet gecorrigeerde afwijkingen boven de € 200.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Berekening van de solvabiliteit voor toezichtdoeleinden

Het jaarrekeningrisico - De core tier-1 ratio (de solvabiliteit) per 31 december 2014 van ASR Bank N.V. bedraagt 8,7 % en ligt beneden de minimum eisen van DNB. Dit als gevolg van beleggingen in achtergestelde obligaties in financiële instellingen waarvoor rechtstreeks afslagen op het vermogen in mindering moeten worden gebracht zoals toegelicht in paragraaf 11.5.

Solvabiliteit op basis van prudentiële normen wordt in de jaarrekening toegelicht, is van belang voor de beoordeling van de financiële positie van ASR Bank N.V. en is daarom van belang voor onze controle.

In de gebeurtenissen na balansdatum (paragraaf 15.1) is vermeld dat de directie van ASR Bank N.V. in maart 2015 de portefeuille achtergestelde obligaties in financiële instellingen heeft afgebouwd, waarmee de solvabiliteit per die datum weer boven de minimum eis van DNB uitkomt.

Onze controle-aanpak - Wij hebben voor de controle van de solvabiliteit gekozen voor een combinatie van een systeem- en gegevensgerichte controles. Hierbij hebben wij interne controlemaatregelen getoetst en verder hebben wij de berekening van de risico gewogen activa op juistheid getoetst en voor een aantal deelwaarnemingen afgestemd met onderliggende specificaties, waaronder documentatie van de beleggingen. Daarnaast hebben wij de rekenkundige juistheid van de solvabiliteit vastgesteld en gecontroleerd of het eigen vermogen niet te hoog is weergegeven. Tevens hebben wij de verkoop van de beleggingen in 2015 en de effecten daarvan voor de solvabiliteit onderzocht.

Onze observaties - Op grond van de door ons verrichte werkzaamheden zijn wij van mening dat de solvabiliteit niet te hoog is verantwoord en de toelichting daarop adequaat is opgenomen in de jaarrekening.

Waarderingsonzekerheid van de hypothecaire leningen

Het jaarrekeningrisico - ASR Bank N.V. heeft een portefeuille hypothecaire leningen van € 694 miljoen. Deze zijn in de jaarrekening gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs verminderd met een eventuele voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt bepaald indien op balansdatum objectieve aanwijzingen zijn, zoals bijvoorbeeld het bestaan van een betalingsachterstand, dat niet alle contractueel overeengekomen kasstromen conform contract zullen worden ontvangen.

Het risico is aanwezig dat het bestaan van kredietrisico's niet tijdig wordt onderkend of dat kredietverliezen niet juist en volledig worden bepaald, waardoor de portefeuille hypothecaire leningen onder aftrek van voorzieningen niet juist in de jaarrekening is gewaardeerd. Het bepalen van voorzieningen voor kredietverliezen is subjectief.

De toelichting op de hypothecaire leningen is opgenomen in paragraaf 12.4.

Onze controle-aanpak - Wij hebben voor de waardering van de hypothecaire leningen, gekozen voor een hoofdzakelijk gegevensgerichte controle. Als onderdeel van onze werkzaamheden zijn wij nagegaan of er op balansdatum objectieve aanwijzingen waren dat niet alle contractueel overeengekomen kasstromen ontvangen zullen worden. In dat kader hebben we integraal vastgesteld of per jaareinde sprake is van betalingsachterstanden in de kredietportefeuille. Daarnaast hebben we de juistheid van de door ASR Bank N.V. gehanteerde parameters in de berekening van de voorziening voor oninbaarheid beoordeeld en hebben wij de rekenkundige juistheid van de voorziening voor oninbaarheid vastgesteld.

Onze observaties - Op grond van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de hypothecaire leningen juist zijn gewaardeerd in de jaarrekening en dat de gerelateerde voorzieningen voor oninbaarheid toereikend zijn verantwoord.

Betrouwbaarheid en continuïteit van IT

Het risico – a.s.r. bank is voor de continuïteit van de dagelijkse operatie in sterke mate afhankelijk van een effectieve en efficiënte IT-omgeving. Een gedegen IT-control framework is van belang als waarborg voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de elektronische gegevensverwerking. a.s.r. bank heeft haar IT omgeving voor een deel uitbesteed aan derde partijen. In het boekjaar heeft a.s.r. bank haar klantenadministratie gecombineerd van twee systemen naar één systeem.

Onze controle-aanpak - We hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot algemene IT controls, waaronder back-up en recovery alsmede logische toegangsbeveiliging van het bancaire systeem BGS in het kader van de jaarrekeningcontrole. Ook hebben wij aandacht besteed aan de wijze waarop a.s.r. bank de uitbesteede IT omgeving beheerst. Hierbij toetsen wij de beoordelingen zoals uitgevoerd door a.s.r. bank ten aanzien van de beheersomgeving van de externe dienstverlener. Wij hebben voorts kennisgenomen van de governance, risico's, interne beheersmaatregelen en uitvoering rondom de uitfasering van een bancair registratiesysteem.

Onze observaties - Onze controlewerkzaamheden op de opzet en werking van de IT-beheersmaatregelen, hebben niet geleid tot significante bevindingen over de betrouwbaarheid en continuïteit van de elektronische verwerking van gegevens ten behoeve van de controle van de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW en voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de Raad van Commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de Raad van Commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Verklaring betreffende het jaarverslag en de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de wettelijke verplichtingen onder Titel 9 Boek 2 BW (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over het jaarverslag en de overige gegevens):

- dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de door Titel 9 Boek 2 BW vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Benoeming

Wij zijn voor 2008 benoemd als externe accountant van ASR Bank N.V. en hebben sindsdien als zodanig gefunctioneerd. Tijdens de algemene vergadering van aandeelhouders op 17 april 2014 zijn wij herbenoemd als externe accountant van ASR Bank N.V. voor het boekjaar 2014.

Amstelveen, 2 april 2015

KPMG Accountants N.V.

W.G. Bakker RA

15.3 Statutaire bepalingen omtrent resultaatbestemming

De winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering:

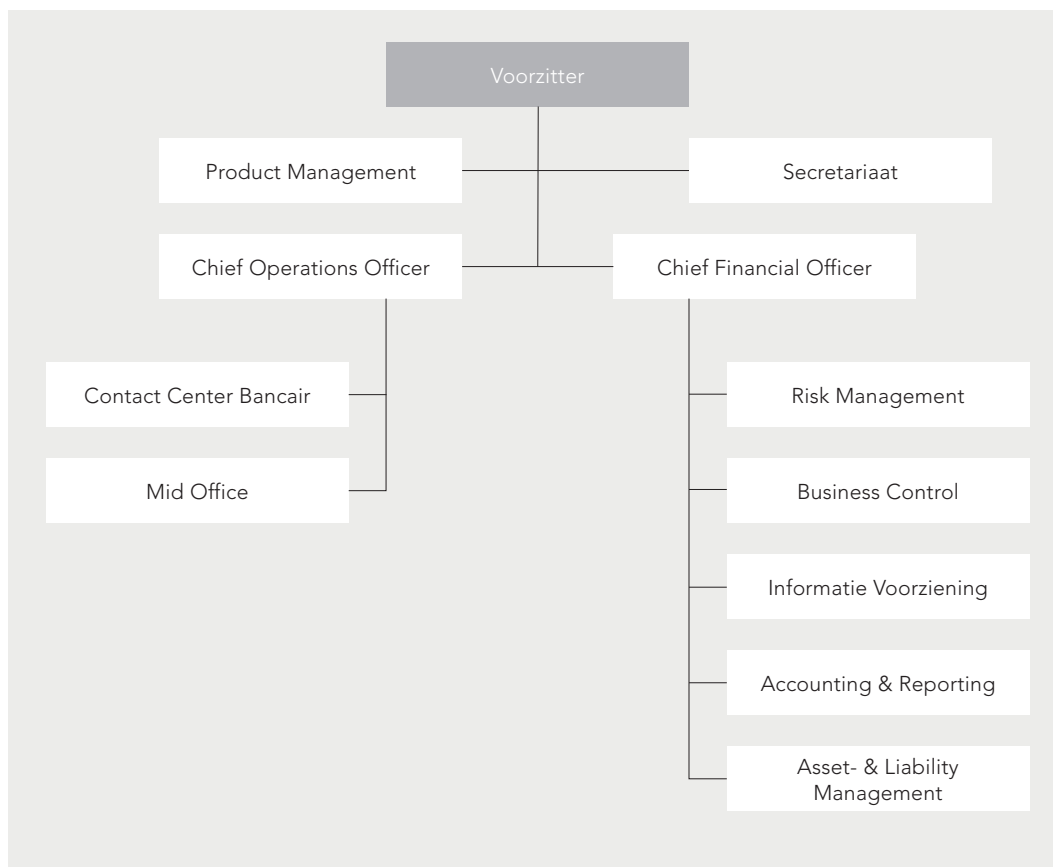
1. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen, voor zover haar eigen vermogen groter is dan het geplaatste kapitaal vermeerderd met reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
2. Uitkering van winst geschiedt slechts na vaststelling van de jaarrekening, waaruit blijkt dat zij geoorloofd is. De winst blijkende uit die vastgestelde jaarrekening staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering.
3. Dividenden worden betaalbaar gesteld vier weken na vaststelling; tenzij de algemene vergadering daartoe op voorstel van het bestuur een andere datum bepaalt. Indien de algemene vergadering op voorstel van het bestuur zulks bepaalt, wordt een interim-dividend uitgekeerd, daaronder begrepen een tussentijdse uitkering van reserves, mits met inachtneming van het bepaalde in artikel 27 lid 2 en het overigens dienaangaande in de wet bepaalde.
4. Dividenden die binnen vijf jaren, nadat zij opeisbaar zijn geworden, niet in ontvangst zijn genomen, vervallen aan de vennootschap.

15.4 Resultaatbestemming

De directie stelt aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor om geen dividend over 2014 uit te keren en het resultaat ten laste van de overige reserves te brengen.

15.5 Organisatiestructuur a.s.r. bank

a.s.r. bank is organisatorisch als volgt ingericht:

15.6 Begrippenlijst en afkortingen

Basispunt (bp)

Eén honderdste van een procent (0,01%).

Contante waardeberekening (Discounted cash flow method)

Een waarderingmethode waarbij de verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd worden tegen een rentevoet die de tijdswaarde van het geld uitdrukt alsook een risicopremie die een weerspiegeling vormt van de extra opbrengst die beleggers verlangen om het risico te compenseren op lagere kasstromen dan verwacht.

Derivaat

Een financieel instrument (op of buiten de beurs verhandeld) waarvan de koers direct afhangt ('afgeleid is van') van de waarde van een of meer onderliggende waarden, bijvoorbeeld aandelenindexen, schuldpapier, goederenprijzen, andere afgeleide instrumenten of een andere overeengekomen prijsindex of regeling.

Geamortiseerde kostprijs

Bedrag waarvoor het financieel actief of de financiële verplichting bij de eerste opname in de balans wordt opgenomen. Dit verminderd met aflossingen op de hoofdsom, vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde geaccumuleerde afschrijving van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag, en verminderd met eventuele afboekingen wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid.

IFRS

Afkorting voor International Financial Reporting Standards (voorheen: 'International Accounting Standards' (IAS)). De standaard internationale boekhoudregels voor het opstellen van jaarrekeningen per 1 januari 2005 voor alle beursgenoteerde ondernemingen binnen de Europese Unie, die de jaarcijfers beter vergelijkbaar maken en beter inzicht in de financiële positie en resultaten verschaffen.

Notioneel bedrag

Een uitdrukking van een aantal eenheden van een valuta, een financieel instrument, een bepaald volume of gewicht dat gespecificeerd wordt in een transactie met derivaten.

Reële waarde (fair value)

Het bedrag waarvoor een actief (verplichting) kan worden verkregen (aangegaan) of verkocht (vereffend) in een marktconforme ('at arm's length') transactie, tussen bewuste en bereidwillige partijen.

Transactiedatum

De datum waarop a.s.r. bank toetreedt tot de contractuele bepalingen van het instrument.

Voorziening

Een verplichting van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip. Voorzieningen worden opgenomen als verplichtingen wanneer het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen vereist zal zijn om deze verplichtingen af te wikkelen. Dit in de veronderstelling dat een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Waardevermindering

Het bedrag waarmee de boekwaarde van een actief zijn realiseerbare waarde overtreft. In dergelijke gevallen zal de boekwaarde via de winst- en verliesrekening teruggebracht worden tot zijn reële waarde.

Afkortingen

ABS	Asset-Backed Security
AFM	Autoriteit Financiële Markten
ALCO	Asset & Liability Commissie
ARC	Audit & Risico Commissie
DNB	De Nederlandsche Bank
IASB	International Accounting Standards Board
IFRIC	International Financial Reporting Interpretations Committee
IFRS	International Financial Reporting Standards
ICAAP	Internal Capital Adequacy Assessment Process
ILAAP	Internal Liquidity Adequacy Assessment Process
MBS	Mortgage-Backed Security
NFRC	Non Financial Risk Commissie
SREP	Supervisory Review and Evaluation Process

15.7 Toepassing van de principes van de Code Banken

1. Inleiding

a.s.r. bank is een zelfstandig vergunninghoudende instelling, staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank en is een 100% dochter van ASR Nederland N.V. (waar hierna de juridische entiteit bedoeld wordt, genoemd: 'a.s.r. Nederland' en waar de brede a.s.r.-organisatie bedoeld wordt, genoemd: 'a.s.r.') .Zij onderschrijft het belang van de Code Banken en een adequate toepassing van de daarin opgenomen principes.

Vanwege het feit dat a.s.r. bank is verbonden met de leiding en de strategie van a.s.r. is op een aantal onderdelen een invulling gegeven aan de Code Banken, die in dit bredere perspectief moet worden gezien. Hierna geeft a.s.r. bank per principe een toelichting op de wijze waarop invulling is gegeven aan de principes van de Code Banken.

2. Raad van Commissarissen

2.1 Samenstelling en deskundigheid

Tekst Code Banken	Toepassing door a.s.r. bank
<p>2.1.1 De Raad van Commissarissen is zodanig samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Complementariteit, collegiaal bestuur, onafhankelijkheid en diversiteit zijn voorwaarden voor een goede taakvervulling door de Raad van Commissarissen.</p>	<p>De naleving van dit principe is verankerd in het reglement en in de profielschets van de Raad van Commissarissen. Het reglement schrijft voor dat de Raad van Commissarissen zodanig is samengesteld, dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. De Raad van Commissarissen heeft een profielschets opgesteld ten aanzien van haar samenstelling en kwaliteiten, rekening houdend met de aard van de onderneming, haar werkzaamheden en de gewenste deskundigheid, ervaring en onafhankelijkheid van zijn leden. De Raad van Commissarissen streeft naar een gemengde samenstelling, onder meer met betrekking tot geslacht en leeftijd. De Raad van Commissarissen evalueert eenmaal per jaar de profielschets van de Raad van Commissarissen om daaruit conclusies te trekken voor zijn eigen samenstelling, werkwijze en competenties. Bij de voordracht van kandidaten voor benoeming of herbenoeming wordt binnen de kaders van deze algemene profielschets rekening gehouden met de gewenste samenstelling en de in de raad vertegenwoordigde competenties.</p> <p>De samenstelling van de Raad van Commissarissen is divers naar geslacht en professionele achtergrond. De diversiteit van de leden van de Raad van Commissarissen waarborgt het complementaire profiel van de Raad van Commissarissen. De leden van de raad voldoen aan de onafhankelijkheidscriteria zoals geformuleerd in de Nederlandse Corporate Governance Code. De commissarissen oefenen hun taken uit als college en onder gezamenlijke verantwoordelijkheid.</p> <p>De Raad van Commissarissen kan alle informatie opvragen die hij nodig acht om zijn rol te vervullen. Ook kan de raad adviezen inwinnen van externe deskundigen. Tenminste eenmaal per jaar vindt er door de Raad van Commissarissen een zelfevaluatie plaats, waarbij onder andere de samenstelling aan de orde komt.</p>
<p>2.1.2 De Raad van Commissarissen beschikt over een voldoende aantal leden om zijn functie, ook in de commissies van de raad, goed te kunnen uitoefenen. Het geschikte aantal leden is mede afhankelijk van de aard, omvang en complexiteit van de bank</p>	<p>In 2014 telde de Raad van Commissarissen vier leden. Zoals bij iedere zelfevaluatie is ook in 2014 de vraag aan de orde geweest of de omvang van de raad nog adequaat en passend is. Gezien de aard van de onderneming, de werkzaamheden en de gewenste deskundigheid en ervaring beoordeelt de Raad van Commissarissen vier commissarissen als voldoende om haar functie en de bijbehorende commissie goed te kunnen uitoefenen.</p>

Tekst Code Banken

Toepassing door a.s.r. bank

2.1.3 De leden van de Raad van Commissarissen beschikken over gedegen kennis van de maatschappelijke functies van de bank en van de belangen van alle bij de bank betrokken partijen. De Raad van Commissarissen maakt een evenwichtige afweging van de belangen van de bij de bank betrokkenen zoals haar klanten, aandeelhouders en medewerkers.

Het reglement schrijft onder andere voor dat de Raad van Commissarissen het belang van alle stakeholders van a.s.r. bank in beschouwing neemt en daarbij ook de voor de diverse bedrijfsonderdelen relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen betreft.

Iedere commissaris krijgt kort na benoeming ter kennismaking met a.s.r. en zijn/haar rol als commissaris een introductieprogramma op maat, waarbij specifiek aandacht wordt besteed aan de positie die a.s.r. in de maatschappij inneemt inclusief de belangen van klanten, distributiepartners, medewerkers en de aandeelhouder. Bij bespreking van onderwerpen in de Raad van Commissarissen wordt expliciet het belang van de verschillende stakeholders aan de orde gesteld.

2.1.4 Ieder lid van de Raad van Commissarissen is in staat om de hoofdlijnen van het totale beleid van de bank te beoordelen en zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te vormen over de basisrisico's die daarbij worden gelopen. Voorts beschikt ieder lid van de Raad van Commissarissen over specifieke deskundigheid die noodzakelijk is voor de vervulling van zijn rol binnen de Raad van Commissarissen. Daartoe wordt, zodra een vacature in de Raad van Commissarissen ontstaat, een individuele profielschets voor het nieuwe lid van de Raad van Commissarissen opgesteld die past binnen de profielschets die voor de gehele raad is opgesteld.

In het reglement is onder andere vastgelegd dat elke commissaris in staat moet zijn om de hoofdlijnen van het totale beleid van a.s.r. bank te kunnen beoordelen. Alle leden hebben langjarige ervaring in functies met een grote mate van verantwoordelijkheid en hebben in de praktijk laten zien weloverwogen zakelijke beslissingen te kunnen nemen. De Raad van Commissarissen is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, de directie of enig deelbelang kritisch kunnen opereren.

Iedere commissaris wordt voorgedragen op basis van zijn of haar potentiële bijdrage in termen van kennis, ervaring en bekwaamheid in één of meerdere domeinen zoals onder meer genoemd in de profielschets, en in lijn met de behoefte van de Raad van Commissarissen op het tijdstip van de voordracht.

De heer C.H. van den Bos beschikt als voormalig bestuurder van SNS Reaal N.V. over bancaire ervaring, financiële kennis met inbegrip van audit, control en IT alsmede kennis op het gebied van crisisbeheersing en sociaal-politieke zaken. Mevrouw M.A. Scheltema beschikt ook onder meer als voormalig financieel directeur Shell Nederland B.V. over financiële kennis met inbegrip van audit, control en IT alsmede kennis op het gebied van crisisbeheersing en sociaal-politieke zaken. Mevrouw K.T.V. Bergstein beschikt als bestuurder van a.s.r. en als voormalig directielid van ING Bank Nederland over organisatorische en bancaire kennis. De heer R.T. Wijmenga, tot 1 mei 2014 actief als commissaris van a.s.r. bank, beschikte als CFO van a.s.r. en als voormalig directielid van Interpolis en Achmea over organisatorische en financiële kennis. Ook de heer H.C. Figee, per 1 mei 2014 toegevoegd als commissaris als vervanger van de heer Wijmenga, beschikt als CFO van a.s.r. en als voormalig directielid Achmea Group Finance over organisatorische en financiële kennis. Over managementervaring en leiderschapskwaliteiten beschikken alle leden van de Raad van Commissarissen.

Tenminste eenmaal per jaar bespreekt de Raad van Commissarissen het functioneren van de raad en dat van zijn individuele leden, en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden. Zoals hiervoor aangegeven, worden ook het gewenste profiel, de samenstelling en competenties van de Raad van Commissarissen één maal per jaar besproken.

2.1.5 Bij de vervulling van de vacature van voorzitter van de Raad van Commissarissen wordt in de op te stellen individuele profielschets aandacht besteed aan de door de bank gewenste deskundigheid en ervaring met de financiële sector en bekendheid met de sociaaleconomische en politieke cultuur en de maatschappelijke omgeving van de belangrijkste markten waarin de bank opereert.

De rol van voorzitter van de Raad van Commissarissen is in geheel 2014 vervuld door C.H. van den Bos.

Tekst Code Banken	Toepassing door a.s.r. bank
<p>2.1.6 Ieder lid van de Raad van Commissarissen, de voorzitter in het bijzonder, is voldoende beschikbaar en bereikbaar om zijn taak binnen de Raad van Commissarissen en de commissies van de raad waarin hij zitting heeft naar behoren te vervullen.</p>	<p>De voorzitter en de leden van de Raad van Commissarissen hebben bij hun benoeming toegezegd en geven er in de praktijk ook blijk van voldoende beschikbaar en bereikbaar te zijn om hun taken binnen de Raad van Commissarissen naar behoren te vervullen.</p> <p>De beschikbaarheid van de commissarissen is onder andere af te leiden uit de presentie van de commissarissen bij de vergaderingen, zoals ook in dit jaarverslag gerapporteerd. Buiten de vergaderingen zijn de commissarissen beschikbaar voor (individueel) contact, overleg en advies. Indien noodzakelijk kunnen spoedeisende onderwerpen ook per e-mail of telefonisch worden behandeld.</p>
<p>2.1.7 Ieder lid van de Raad van Commissarissen ontvangt een passende vergoeding in relatie tot het tijdsbeslag van de werkzaamheden. Deze vergoeding is niet afhankelijk van de resultaten van de bank.</p>	<p>a.s.r. hanteert een zorgvuldig en beheerst beloningsbeleid. De twee leden van de Raad van Commissarissen van a.s.r. bank, niet zijnde ook lid van de Raad van Bestuur van a.s.r. Nederland, ontvangen een vergoeding. De vergoeding is niet afhankelijk van de resultaten van a.s.r. bank. De twee leden, welke tevens lid zijn van de Raad van Bestuur van a.s.r. ontvangen geen vergoeding.</p>
<p>2.1.8 De voorzitter van de Raad van Commissarissen ziet toe op de aanwezigheid van een programma van permanente educatie voor de leden van de Raad van Commissarissen, dat tot doel heeft de deskundigheid van de commissarissen op peil te houden en waar nodig te verbreden. De educatie heeft in ieder geval betrekking op relevante ontwikkelingen binnen de bank en de financiële sector, op corporate governance in het algemeen en die van de financiële sector in het bijzonder, op de zorgplicht jegens de klant, integriteit, het risicomanagement, financiële verslaggeving en audit.</p> <p>Ieder lid van de Raad van Commissarissen neemt deel aan het programma en voldoet aan de eisen van permanente educatie.</p>	<p>De voorzitter draagt zorg voor het goed functioneren van de Raad van Commissarissen en zijn commissie. In het reglement is vastgelegd dat de leden van de Raad van Commissarissen deelnemen aan een programma van permanente educatie en voldoen aan de eisen van permanente educatie.</p> <p>Tevens vallen de leden onder de permanente educatieverplichting van de Governance Principles Verzekeraars gegeven hun functie als lid van de Raad van Bestuur dan wel van de Raad van Commissarissen van a.s.r. Nederland. Als onderdeel van de jaarlijkse zelfevaluatie kunnen commissarissen aangeven of er behoefte is aan verdere scholing met betrekking tot specifieke onderwerpen. Deze individuele scholing vindt vervolgens plaats als onderdeel van het permanente educatie programma.</p>

Tekst Code Banken

Toepassing door a.s.r. bank

2.1.9 De beoordeling van de effectiviteit van de in principe 2.1.8 bedoelde permanente educatie maakt deel uit van de jaarlijkse evaluatie van de Raad van Commissarissen.

Jaarlijks evalueert de Raad van Commissarissen zijn functioneren. De zelfevaluatie heeft plaatsgevonden in november 2014. Bij deze zelfevaluatie, welke dit jaar onder externe begeleiding plaatsvond, heeft de Raad van Commissarissen gebruik gemaakt van input van de directie.

Het algemene beeld van het functioneren is positief; de samenwerking tussen de commissarissen onderling is goed en ook de relatie met de directie is open en professioneel. Indien nodig wordt er snel geschakeld, ook tussen de voorzitter van de Raad van Commissarissen en de CEO. De Audit- en Risk Commissie functioneert goed.

In juni 2014 is er specifiek voor a.s.r. bank, voor zowel de directieleden als de vier commissarissen, een sessie georganiseerd door Ernst & Young met het onderwerp Marktwaardebalans.

Daarnaast hebben de commissarissen individuele trainingen gevolgd. Daarbij is aandacht besteed aan kennisopbouw van nieuwe distributie- en bedrijfsmodellen inclusief vertaling naar de praktische toepasbaarheid.

2.1.10 Naast de jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren van de Raad van Commissarissen vindt eens in de drie jaar een evaluatie van dit functioneren plaats onder onafhankelijke begeleiding. De betrokkenheid van ieder lid van de Raad van Commissarissen, de cultuur binnen de Raad van Commissarissen en de relatie tussen de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur maken deel uit van deze evaluatie.

In het reglement van de Raad van Commissarissen is opgenomen dat de Raad van Commissarissen jaarlijks een evaluatie houdt van het eigen functioneren en deze evaluatie driejaarlijks laat plaatsvinden onder onafhankelijke begeleiding. In 2012 is besloten om de externe evaluatie samen te laten lopen met de externe evaluatie van de Raad van Commissarissen van a.s.r. Nederland. In november 2014 heeft een zelfevaluatie plaatsgevonden onder onafhankelijke begeleiding. De uitkomsten zijn besproken in de Raad van Commissarissen en vervolgens met de directie van a.s.r. bank.

2.2 Taak en werkwijze

Tekst Code Banken

Toepassing door a.s.r. bank

2.2.1 Bij zijn toezicht besteedt de Raad van Commissarissen bijzondere aandacht aan het risicobeheer van de bank. Iedere bespreking van het risicobeheer wordt voorbereid door een risico- of vergelijkbare commissie, die daartoe door de Raad van Commissarissen uit zijn midden is benoemd.

De Raad van Commissarissen besteedt bijzondere aandacht aan het risicobeheer. De Raad van Commissarissen wordt hierbij geadviseerd door de Audit & Risico Commissie (ARC). De ARC komt minimaal vier maal per jaar bijeen. Alle leden van de Raad van Commissarissen hebben zitting in de ARC.

2.2.2 Voor leden van de risico- en auditcommissie gelden specifieke competentie- en ervaringseisen. Zo moet een aantal leden van de risico commissie beschikken over grondige kennis van de financieel-technische aspecten van het risicobeheer of over de nodige ervaring die een gedegen beoordeling van risico's mogelijk maakt, en een aantal leden van de auditcommissie moet beschikken over grondige kennis van financiële verslaglegging, interne beheersing en audit of over de nodige ervaring die een gedegen toezicht op deze onderwerpen mogelijk maakt.

Het reglement van de ARC bepaalt dat de samenstelling van de ARC zodanig dient te zijn dat het beschikt over kennis van financieel-technische aspecten van het risicobeheer, de financiële verslaglegging, interne beheersing en audit, dan wel over de nodige ervaring die een gedegen toezicht op deze onderwerpen mogelijk maakt. De ARC van a.s.r. bank bestaat uit de huidige vier leden van de Raad van Commissarissen. Voorzitter is mevrouw M.A. Scheltema. Andere deelnemers zijn het hoofd risk management van a.s.r. bank en de directeur van de afdeling Audit. De directeur Group Risk van a.s.r. heeft een standing invitation voor deze commissie.

3. Raad van Bestuur

3.1 Samenstelling en deskundigheid

Tekst Code Banken	Toepassing door a.s.r. bank
<p>3.1.1 De Raad van Bestuur is zodanig samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen.</p> <p>Complementariteit, collegiaal bestuur en diversiteit zijn voorwaarden voor een goede taakvervulling door de Raad van Bestuur.</p>	<p>a.s.r. bank heeft een directie die bestaat uit drie leden. In de statuten van a.s.r. bank, het reglement van de directie en de functieprofielen worden de taken en bevoegdheden, alsmede de vereiste ervaring en competenties van de directieleden uitvoerig beschreven. Het belang van diversiteit binnen de directie wordt voorts erkend en als belangrijke prioriteit gezien. Bij de vervulling van vacatures in de directie wordt rekening gehouden met complementariteit en diversiteit.</p> <p>De statutaire directie bestaat uit de heren W.J.F. (Wytzejan) de Jong (voorzitter van de Directie), M. (Mario) Menheere (Chief Operations Officer) en R.M. (Rutger) Brascamp (Chief Financial Risk Officer).</p> <p>In 2014 hebben de volgende wijzigingen in de samenstelling en personele invulling van de directie plaatsgevonden.</p> <p>Op 1 april 2014 heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders ('AvA') met algemene stemmen het besluit genomen om mevrouw P.M. (Pauline) Derkman-Oosterom eervol ontslag te verlenen als bestuurder van de vennootschap. Per 1 december is de heer M. (Mario) Menheere benoemt tot statutair bestuurder.</p> <p>De directieleden hebben uiteenlopende achtergronden en deskundigheden binnen het bankwezen, de financiële sector of het risicobeheer. De directie is complementair samengesteld. De directie treedt op als collegiaal lichaam en streeft naar besluitvorming op basis van consensus.</p>
<p>3.1.2 Ieder lid van de Raad van Bestuur beschikt over gedegen kennis van de financiële sector in het algemeen en het bankwezen in het bijzonder. Ieder lid beschikt over gedegen kennis van de maatschappelijke functies van de bank en van de belangen van alle betrokken partijen. Voorts beschikt ieder lid van de Raad van Bestuur over grondige kennis om de hoofdlijnen van het totale beleid van de bank te kunnen beoordelen en bepalen, en om zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te kunnen vormen over risico's die daarbij worden gelopen.</p>	<p>Dit principe is verankerd in de functieprofielen van de directieleden en wordt door de Raad van Commissarissen getoetst bij de vervulling van vacatures in de directie. Daarnaast worden bestuurders door DNB onderworpen aan een geschiktheidstoets om erop toe te zien dat de directie zodanig is samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Voor het actueel houden van de kennis bestaat een programma voor permanente educatie (zie 3.1.3). De directieleden hebben uiteenlopende achtergronden en deskundigheid.</p> <p>De heer W.J.F. de Jong heeft voor diverse grote financiële ondernemingen gewerkt, waaronder Fortis en ABN AMRO en is sinds 2006 werkzaam bij a.s.r. Mevrouw P.M. Derkman-Oosterom heeft in verschillende managementfuncties ruime ervaring opgedaan bij ING. De heer R.M. Brascamp heeft uitgebreide ervaring opgedaan bij a.s.r. (onder andere Financial Markets) en daarvoor bij Rabobank International. De heer M. Menheere heeft in verschillende managementfuncties ruime ervaring opgedaan bij Delta Lloyd.</p> <p>Mede gezien hun achtergrond en ervaring beschikken de directieleden over grondige kennis om de hoofdlijnen van het totale beleid van a.s.r. bank zelfstandig te kunnen beoordelen en te bepalen. Dit resulteert mede in het kunnen vormen van een afgewogen en zelfstandig oordeel over risico's die a.s.r. bank loopt. Periodiek wordt het functioneren van de directie beoordeeld door de Raad van Commissarissen.</p>

Tekst Code Banken	Toepassing door a.s.r. bank
<p>3.1.3 De voorzitter van de Raad van Bestuur ziet toe op de aanwezigheid van een programma van permanente educatie voor de leden van de Raad van Bestuur, dat tot doel heeft de deskundigheid van de leden van de Raad van Bestuur op peil te houden en waar nodig te verbreden. De educatie heeft in ieder geval betrekking op relevante ontwikkelingen binnen de bank en de financiële sector, op corporate governance in het algemeen en die van de financiële sector in het bijzonder, op de zorgplicht jegens de klant, integriteit, het risico management, financiële verslaggeving en audit.</p>	<p>In het reglement van de directie is geborgd dat de leden een programma van permanente educatie (PE) volgen. Het PE-programma omvat zowel individuele als collectieve opleidingsonderdelen die betrekking hebben op onder andere de ontwikkelingen binnen de financiële sector, corporate governance in het algemeen en die van de financiële sector in het bijzonder, de zorgplicht jegens de klant, integriteit, risicomanagement, financiële verslaggeving, audit en consistente en evenwichtige besluitvorming.</p> <p>In 2014 hebben de leden van de directie deelgenomen aan het permanente educatieprogramma, zoals beschreven in het Jaarverslag. Voor 2015 zal een nieuw programma worden opgesteld.</p>
<p>3.1.4 Ieder lid van de Raad van Bestuur neemt deel aan het programma als bedoeld in 3.1.3 en voldoet aan de eisen van permanente educatie. Een en ander is voorwaarde voor het kunnen functioneren als lid van de Raad van Bestuur. De Raad van Commissarissen vergewist zich ervan of de leden van de Raad van Bestuur kunnen blijven voldoen aan de deskundigheidsvereisten van De Nederlandsche Bank.</p>	<p>In het reglement van de Raad van Commissarissen is vastgelegd dat het functioneren van de directieleden ten minste eenmaal in het jaar wordt geëvalueerd, waarbij de Raad van Commissarissen zich ervan vergewist of de directieleden blijvend voldoen aan geschiktheidseisen gesteld door De Nederlandsche Bank. De directieleden hebben deelgenomen aan de sessies die zijn georganiseerd in het kader van de permanente educatie (zie 3.1.3).</p>
<p>3.1.5 De bank vermeldt jaarlijks in haar jaarverslag hoe invulling is gegeven aan de principes 3.1.3 en 3.1.4.</p>	<p>De toepassing van de principes 3.1.3. en 3.1.4. wordt in het jaarverslag beschreven.</p>
<p>3.1.6 De Raad van Bestuur draagt, met inachtneming van de door de Raad van Commissarissen goedgekeurde risicobereidheid, zorg voor een evenwichtige afweging tussen commerciële belangen van de bank en te nemen risico's.</p>	<p>De directie maakt bij de uitvoering van zijn taken een zorgvuldige afweging van de commerciële belangen van de onderneming en de financiële risico's, rekening houdend met alle belanghebbenden en de van toepassing zijnde wetten en gedragscodes.</p> <p>Op basis van een door de Raad van Commissarissen goedgekeurd jaarplan wordt door de directie uitvoering gegeven aan dit plan. Bij de uitvoering hiervan worden de risico's beheerst binnen het intern geldende kader en wordt een afweging gemaakt tussen de commerciële belangen van a.s.r. bank en de te nemen risico's. Over deze risico's en beheersing hiervan wordt periodiek gerapporteerd via de risicomanagement commissies aan de directie alsmede aan het ARC.</p>

Tekst Code Banken

Toepassing door a.s.r. bank

3.1.77 Binnen de Raad van Bestuur wordt aan een van de leden van de Raad van Bestuur de taak opgedragen besluitvorming binnen de Raad van Bestuur op het punt van risicobeheer voor te bereiden. Het betrokken lid van de Raad van Bestuur is tijdig betrokken bij de voorbereiding van beslissingen die voor de bank van materiële betekenis voor het risicoprofiel zijn, in het bijzonder waar deze beslissingen een afwijking van de door de Raad van Commissarissen goedgekeurde risicobereidheid tot gevolg kunnen hebben. Bij het uitoefenen van de risicobeheerfunctie wordt tevens aandacht besteed aan het belang van financiële stabiliteit en de impact die systeemrisico's mogelijk hebben op het risicoprofiel van de eigen instelling.

De directie is collectief verantwoordelijk voor het bestuur van de onderneming en daarmee ook voor het algemene risicobeleid van de onderneming. De voorbereiding van de besluitvorming rond het risicobeheer behoort tot de taken van de Chief Financial Risk Officer (CFRO). Deze taak is opgenomen in het functieprofiel van de CFRO. Alle beslissingen van materiële betekenis die van invloed zijn op het risicoprofiel van a.s.r. bank worden door de CFRO beoordeeld en/of ingebracht in de directie en worden voorgelegd aan de ARC. De CFRO is tijdig betrokken bij de voorbereiding van beslissingen die voor a.s.r. bank van materiële betekenis voor het risicoprofiel zijn. Bij het uitoefenen van de risicobeheerfunctie is tevens aandacht besteed aan het belang van financiële stabiliteit op het risicoprofiel van a.s.r. Verder wordt verwezen naar het jaarverslag onder het hoofdstuk 'risicomanagement' alsmede het verslag van de directie over 2014.

3.1.8 Het lid van de Raad van Bestuur bij wie de taak is belegd de besluitvorming binnen de Raad van Bestuur op het punt van risicobeheer voor te bereiden kan zijn functie combineren met andere aandachtsgebieden, op voorwaarde dat hij geen individuele commerciële verantwoordelijkheid draagt voor, en onafhankelijk functioneert van, commerciële taakgebieden.

De CFRO combineert twee aandachtsgebieden, namelijk financiën en risicobeheer. Zijn rollen met betrekking tot deze aandachtsgebieden en de daarmee eventueel behaalde resultaten betreffen geen klantgedreven, commerciële activiteiten maar volgen uit risicobeheeractiviteiten vanuit een portefeuillebenadering. De verantwoordelijkheid voor commerciële beslissingen is belegd bij de voorzitter van de directie.

3.2 Taak en werkwijze

Tekst Code Banken

Toepassing door a.s.r. bank

3.2.1 De Raad van Bestuur van de bank draagt bij zijn handelen zorg voor een evenwichtige afweging van alle belangen van de bij de bank betrokken partijen zoals haar klanten, aandeelhouders en medewerkers. Hierbij wordt rekening gehouden met de continuïteit van de bank, de maatschappelijke omgeving waarin de bank functioneert en wet- en regelgeving en codes die op de bank van toepassing zijn.

De directie is verantwoordelijk voor het besturen van a.s.r. bank. Dit omvat de verantwoordelijkheid voor de realisatie van de doelstellingen van a.s.r. bank, voor de strategie met het bijbehorende risicoprofiel, de resultatenontwikkeling en de voor a.s.r. bank relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen. In het bijzonder draagt de directie zorg voor een evenwichtige afweging tussen commerciële belangen en te nemen risico's. Een evenwichtige afweging van alle belangen van bij de a.s.r. bank betrokken partijen is staande praktijk en is opgenomen in het reglement van de directie en de interne a.s.r. Gedragscode.

In de portefeuille van de voorzitter van a.s.r. bank is de bewaking van klantbelangen en het voldoen aan wet- en regelgeving expliciet benoemd. Binnen geheel a.s.r. bank heeft het thema 'klantbelang centraal' hoge prioriteit.

Tekst Code Banken

Toepassing door a.s.r. bank

3.2.2 Het centraal stellen van de klant is een noodzakelijke voorwaarde voor de continuïteit van de bank. Onverlet principe 3.2.1 draagt de Raad van Bestuur er zorg voor dat de bank haar klanten te allen tijde zorgvuldig behandelt. De Raad van Bestuur draagt er zorg voor dat de zorgplicht jegens de klant wordt verankerd in de cultuur van de bank.

a.s.r. bank wil zorgen voor financiële continuïteit in het leven van mensen. Dienstverlening die als waardevol wordt ervaren begint voor a.s.r. bank met begrijpen wat mensen belangrijk vinden; a.s.r. bank staat ervoor dat klanten hun vermogen kunnen op- en afbouwen op de manier die het beste past bij hun situatie, voorkeuren en mogelijkheden. Zo kiest a.s.r. bank ervoor een maatschappelijk betrokken bank te zijn.

De directie stelt de klant centraal in de kernwaarden van a.s.r. bank en in haar missie, visie en strategie. De medewerkers worden geïnformeerd en getraind over thema's die essentieel zijn voor het klantgerichte handelen waaronder zorgplicht. Zie verder onder 3.2.1.

Het Product Approval and Review Process (PARP) is geborgd in het totale proces van productontwikkeling en –toetsing. Het PARP board toetst nieuwe producten op hun kwaliteit en beoordeelt of de informatie die de klant ontvangt begrijpelijk, evenwichtig en volledig is. Ook het bestaande productaanbod wordt door a.s.r. bank - op basis van risicoanalyse - tegen het licht gehouden om te beoordelen of het nog aan de huidige eisen voldoet.

Ook via klachtenmanagement implementeert en borgt a.s.r. bank wat klanten belangrijk vinden. Klanten worden geanalyseerd en indien nodig worden aanpassingen in de dienstverlening gedaan om deze te verbeteren. De directie is betrokken bij het afhandelen van de aan hen gerichte klachten en kijkt inhoudelijk mee. In de wijze van afhandelen wil a.s.r. bank dat de communicatie persoonlijk en betrokken is, en geschreven in begrijpelijk Nederlands.

Intern worden de kernwaarden van de organisatie – persoonlijk, aanspreekbaar en eigen en echt - gedeeld en medewerkers gestimuleerd ernaar te handelen. Helpen door te doen, zonder verspilling is daarbij een belangrijk principe. Aan de hand van periodieke performance rapportages monitort de directie de wijze waarop klanten tevreden zijn over de dienstverlening.

3.2.3 De leden van de Raad van Bestuur oefenen hun functie op een zorgvuldige, deskundige en integere manier uit met inachtneming van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, codes en reglementen. Ieder lid van de Raad van Bestuur tekent een moreel-ethische verklaring. In de toelichting op deze Code is een modelverklaring opgenomen. Dit model kan iedere bank naar eigen inzicht aanvullen.

In het reglement van de directie is vastgelegd dat de directieleden hun functie op een zorgvuldige, deskundige en integere manier uitvoeren met inachtneming van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, codes en reglementen. Als afgeleide van de missie heeft a.s.r. (bank) drie kernwaarden geformuleerd die fungeren als morele ruggengraat: 'eigen en echt', 'persoonlijk' en 'aanspreekbaar' op het eigen gedrag en het nakomen van beloften. In het kader van de op 1 januari 2013 in werking getreden 'Regeling eed of belofte financiële sector' hebben de drie leden van de directie – samen met andere beleidsbepalers en de commissarissen – in februari 2013 de eed/ belofte afgelegd.

3.2.4 De Raad van Bestuur draagt er zorg voor dat de in principe 3.2.3 bedoelde verklaring wordt vertaald in principes die gelden als leidraad voor het handelen van alle medewerkers van de bank. Iedere nieuwe medewerker van de bank wordt bij indiensttreding uitdrukkelijk gewezen op de inhoud van deze principes door middel van een verwijzing naar deze principes in het arbeidscontract, en wordt geacht deze principes na te leven.

In de gedragsregels en integriteitscode van a.s.r. (bank) komen alle aspecten van de moreel-ethische verklaring aan de orde. In arbeidsovereenkomsten wordt specifiek verwezen naar deze regels en code. a.s.r. (bank) informeert en ondersteunt medewerkers met betrekking tot vragen over hoe hun eigen gedrag en houding bij kunnen dragen aan het verdienen en behouden van het vertrouwen van klanten en belanghebbenden. Belangrijk onderdeel daarbij is het baseren van houding en gedrag op de kernwaarden van a.s.r. (bank); persoonlijk, aanspreekbaar, eigen en echt. Ook bij de werving en selectie en het inwerkprogramma van nieuwe medewerkers wordt hier gericht aandacht aan besteed. Informatie over de kernwaarden is gepubliceerd op www.asrnederland.nl.

4. Risicomanagement

Tekst Code Banken

Toepassing door a.s.r. bank

4.1 De Raad van Bestuur, en binnen de Raad van Bestuur primair de voorzitter van de Raad van Bestuur, is verantwoordelijk voor het vaststellen, uitvoeren, monitoren en waar nodig bijstellen van het algehele risicobeleid van de bank. De risicobereidheid wordt op voorstel van de Raad van Bestuur ten minste jaarlijks ter goedkeuring aan de Raad van Commissarissen voorgelegd. Tussentijdse materiële wijzigingen van de risicobereidheid worden eveneens ter goedkeuring aan de Raad van Commissarissen voorgelegd.

De directie is collectief verantwoordelijk voor het bestuur van de onderneming en daarmee ook voor het algehele risicobeleid van de onderneming, waarbij de directievoorzitter de eindverantwoordelijkheid heeft. Binnen de directie is een taakverdeling aangebracht waarbij de hiërarchische eindverantwoordelijkheid voor Risk Management is belegd bij de Chief Finance Risk Officer (CFRO). De voorbereiding van besluitvorming rond het risicobeleid behoort tot de taken van de CFRO. De directie wordt, onder meer via de commissiestructuur van a.s.r. bank, op frequente basis geïnformeerd over de uitkomsten van de risicomonitoring.

Alle voor a.s.r. bank onderkende risico's zijn met de Raad van Commissarissen besproken aan de hand van een voor de toereikendheid van interne kapitaal- en liquiditeitsbeoordeling opgesteld document. De onderkende risico's zijn geaccepteerd.

4.2 De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het door de Raad van Bestuur gevoerde risicobeleid. Daartoe bespreekt de Raad van Commissarissen het risicoprofiel van de bank en beoordeelt hij op strategisch niveau of kapitaalallocatie en liquiditeitsbeslag in algemene zin in overeenstemming zijn met de goedgekeurde risicobereidheid. Bij de uitoefening van deze toezichtrol wordt de Raad van Commissarissen geadviseerd door de risicocommissie die hiertoe uit de Raad van Commissarissen is gevormd.

De directie wordt ieder kwartaal geïnformeerd over de status van de interne risicobeheersing. Daarnaast ontvangt de directie op ten minste kwartaalbasis de belangrijkste bevindingen van de Asset & Liability Commissie en de Non Financial Risk Commissie. Bij tussentijdse ontwikkelingen die de aandacht van de directie behoeven, worden aanvullende rapportages ten behoeve van de directie opgesteld.

In de ARC wordt het risicoprofiel van de a.s.r. bank besproken inclusief de beoordeling van de solvabiliteit en de liquiditeit van de bank in relatie tot de opgestelde kaders. De ARC brengt hieromtrent advies uit aan de Raad van Commissarissen.

4.3 De Raad van Commissarissen beoordeelt periodiek op strategisch niveau of de bedrijfsactiviteiten in algemene zin passen binnen de risicobereidheid van de bank. De voor deze beoordeling relevante informatie wordt op zodanige wijze door de Raad van Bestuur aan de Raad van Commissarissen verstrekt dat deze laatste in staat is zich daar een gedegen oordeel over te vormen.

De strategie van a.s.r. bank maakt onderdeel uit van de totale strategie van a.s.r. Nederland. Een aanpassing in de strategie van a.s.r. bank wordt vormgegeven in gezamenlijk overleg van directie en Raad van Commissarissen. De strategie wordt vastgelegd in het business plan dat door de Raad van Commissarissen wordt goedgekeurd.

De Raad van Commissarissen houdt periodiek toezicht op de risicobeheersing binnen a.s.r. bank. Ieder kwartaal wordt door de directie verslag gedaan over het financiële en het niet-financiële risicobeheer. In de Raad van Commissarissen van a.s.r. bank worden de financiële en niet-financiële risicorapportages besproken. Daarbij wordt bewaakt of het risicoprofiel binnen de risicobereidheid past. De Raad van Commissarissen beoordeelt periodiek op strategisch niveau of de bedrijfsactiviteiten in algemene zin passen binnen de risicobereidheid van a.s.r. bank. De voor deze beoordeling relevante informatie wordt op zodanige wijze door de directie aan de Raad van Commissarissen verstrekt dat deze laatste in staat is zich daar een gedegen oordeel over te vormen. Dit principe is opgenomen in de reglementen van de directie, de ARC en de Raad van Commissarissen en is een vast onderdeel van de managementcyclus.

Tekst Code Banken

Toepassing door a.s.r. bank

4.4 De Raad van Bestuur draagt er zorg voor dat het risicobeheer zodanig adequaat is ingericht dat hij tijdig op de hoogte is van materiële risico's die de bank loopt, opdat deze risico's beheerst kunnen worden. Beslissingen die van materiële betekenis zijn voor het risicoprofiel, de kapitaal allocatie of het liquiditeitsbeslag, worden genomen door de Raad van Bestuur.

De directie wordt ieder kwartaal geïnformeerd over de status van de interne risicobeheersing. Daarnaast ontvangt de directie op kwartaalbasis de belangrijkste bevindingen van de Asset & Liability Commissie, de Risk Management Commissie en de Non Financial Risk Commissie. Bij tussentijdse ontwikkelingen die de aandacht van de directie behoeven, worden aanvullende rapportages ten behoeve van de directie opgesteld.

4.5 Iedere bank heeft een product-goedkeuringsproces. De Raad van Bestuur draagt zorg voor de inrichting van het productgoedkeuringsproces en is verantwoordelijk voor het adequaat functioneren daarvan. Producten die het productgoedkeuringsproces binnen de bank doorlopen, worden niet op de markt gebracht of gedistribueerd zonder een zorgvuldige afweging van de risico's door de risico managementfunctie binnen de bank en zorgvuldige toetsing van andere relevante aspecten, waaronder de zorgplicht jegens de klant. De interne auditfunctie controleert op basis van een jaarlijkse risicoanalyse of opzet, bestaan en werking van het proces effectief zijn en informeert de Raad van Bestuur en de desbetreffende (risico)commissie van de Raad van Commissarissen over de uitkomsten hiervan.

a.s.r. bank kiest ervoor om de andere bank te zijn, die vanuit de kernwaarden persoonlijk, aanspreekbaar en eigen en echt voor klanten het verschil maakt. Als onderdeel daarvan hanteert a.s.r. het Product Approval & Review Process (PARP). Dit proces is goedgekeurd door de directie. Het PARP-board adviseert en de directie geeft een finaal oordeel voordat het product wordt geïntroduceerd.

De afdeling productmanagement zorgt voor het zorgvuldig doorlopen van het gehele proces. Voor de verschillende deelstappen zijn specifieke verantwoordelijken aangewezen op basis van de noodzakelijke kennis en vaardigheden die een rol spelen binnen een productontwikkelingsproces.

In alle stappen van het proces staat het belang van de klant centraal. De afdelingen Risicomanagement, Compliance en Juridische Zaken brengen advies uit. Alle nieuwe proposities van a.s.r. bank doorlopen dit proces, waarbij gewaarborgd wordt dat proposities zodanig worden ontwikkeld dat deze in verschillende scenario's voldoen aan de behoeften van de klant en voldoen aan het klantbelang. Belangrijk onderdeel is daarbij dat wordt gewaarborgd dat een propositie op de doelgroep is afgestemd. Ook de invulling van de zorgplicht en de informatieverstrekking worden meegenomen in het proces.

Voor bestaande producten geldt een vergelijkbaar, maar aangepast, proces. Op basis van risicoanalyse worden bestaande producten beoordeeld. Ook producten die inmiddels niet meer actief worden aangeboden, worden volgens het huidige normenkader geëvalueerd.

5. Audit

Tekst Code Banken	Toepassing door a.s.r. bank
<p>5.1 De Raad van Bestuur draagt zorg voor systematische controle op de beheersing van de risico's die met de (bedrijfs) activiteiten van de bank samenhangen.</p>	<p>De afdeling audit verschaft op professionele en onafhankelijke wijze een oordeel over governance-, risico-, en interne beheersingsprocessen met als doel het management te ondersteunen bij het behalen van de ondernemingsdoelstellingen. Audit evalueert de effectiviteit van governance-, risico- en interne beheersingsprocessen en geeft praktisch uitvoerbare adviezen om deze processen verder te optimaliseren. Deze taakomschrijving is vastgelegd in het auditcharter. Audit rapporteert haar bevindingen aan de directie en aan de ARC.</p>
<p>5.2 Binnen de bank is een interne auditfunctie werkzaam die onafhankelijk is gepositioneerd. Het hoofd interne audit rapporteert aan de voorzitter van de Raad van Bestuur en heeft een rapportagelijn naar de voorzitter van de auditcommissie.</p>	<p>De afdeling audit is onafhankelijk gepositioneerd. Dit is vastgelegd in het auditcharter. De directeur audit rapporteert aan de directievoorzitter en heeft een rapportagelijn naar de voorzitter van de ARC.</p>
<p>5.3 De interne auditfunctie heeft tot taak te beoordelen of de interne beheersmaatregelen in opzet, bestaan en in werking effectief zijn. Daarbij ziet zij onder meer op de kwaliteit en effectiviteit van het functioneren van de governance, het risicobeheer en de beheersprocessen binnen de bank. De interne auditfunctie rapporteert over de bevindingen aan de Raad van Bestuur en de auditcommissie.</p>	<p>Audit verschaft op professionele en onafhankelijke wijze een oordeel over governance-, risico-, en interne beheersingsprocessen met als doel het management te ondersteunen bij het behalen van de ondernemingsdoelstellingen. Audit evalueert de effectiviteit van governance-, risico- en interne beheersingsprocessen en geeft praktisch uitvoerbare adviezen om deze processen verder te optimaliseren. Deze taakomschrijving is vastgelegd in het auditcharter. Audit rapporteert haar bevindingen aan de directie en aan de ARC.</p>
<p>5.4 Tussen de interne auditfunctie, de externe accountant en de risico- of auditcommissie van de raad van commissarissen vindt periodiek informatie-uitwisseling plaats. In het kader van deze informatie-uitwisseling is ook de risicoanalyse en het auditplan van de interne auditfunctie en van de externe accountant onderwerp van overleg.</p>	<p>Audit heeft periodiek overleg met de externe accountant en met de ARC. Audit stelt zijn risicoanalyse op in nauw overleg met de externe accountant. Deze plannen worden door de ARC goedgekeurd.</p>
<p>5.5 In het kader van de algemene controleopdracht voor de jaarrekening rapporteert de externe accountant in zijn verslag aan de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen zijn bevindingen over de kwaliteit en effectiviteit van het functioneren van de governance, het risicobeheer en de beheersprocessen binnen de bank.</p>	<p>De externe accountant rapporteert haar bevindingen in haar accountantsverslag aan de directie en Raad van Commissarissen.</p>
<p>5.6 De interne auditfunctie neemt het initiatief om met De Nederlandsche Bank en de externe accountant tenminste jaarlijks in een vroegtijdige fase elkaars risicoanalyse, bevindingen en auditplan te bespreken.</p>	<p>Audit heeft periodiek overleg met De Nederlandsche Bank, waarin de risicoanalyse, bevindingen en het auditplan besproken worden. Audit stelt zijn risicoanalyse, bevindingen en het auditplan op in nauw overleg met de externe accountant. Audit neemt daarnaast het initiatief tot het tenminste jaarlijks organiseren van het zogenaamde tripartiete overleg met De Nederlandsche Bank en de externe accountant. Op 9 juli 2014 heeft het tripartiete overleg plaatsgevonden.</p>

6. Beloningsbeleid

6.1 Uitgangspunt

Tekst Code Banken	Toepassing door a.s.r. bank
<p>6.1.1 De bank voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met haar strategie en risicobereidheid, doelstellingen en waarden en waarbij rekening wordt gehouden met de langetermijnbelangen van de bank, de relevante internationale context en het maatschappelijk draagvlak. De Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur nemen dit uitgangspunt in acht bij het vervullen van hun taken met betrekking tot het beloningsbeleid.</p>	<p>a.s.r. bank leeft haar beloningsbeleid na. Het beloningsbeleid van a.s.r. bank is gebaseerd op de Regeling Beheerst Beloningsbeleid en de Code Banken.</p> <p>In het beloningsbeleid staat het bevorderen en in stand houden van de integriteit en soliditeit van a.s.r. en a.s.r. bank centraal met een duidelijke focus op de lange termijn belangen van alle stakeholders van de onderneming. Het beloningsbeleid stimuleert medewerkers om zich in te zetten voor de belangen van klanten (en andere stakeholders) binnen de grenzen van de zorgvuldigheidsverplichtingen. De volgende uitgangspunten liggen onder meer ten grondslag aan het beloningsbeleid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het beloningsbeleid beperkt a.s.r. bank niet in haar mogelijkheden om het toetsingsvermogen, de solvabiliteitsmarge of het eigen vermogen te versterken; • De beoordelings- en beloningscriteria dienen conform de voorwaarden zoals gesteld in de diverse nationale richtlijnen¹ te zijn; • Een transparant beleid, in principe toepasbaar qua structuur en methodiek voor alle lagen management en voor medewerkers onder de cao; • Een balans tussen enerzijds vertrouwen in de intrinsieke motivatie van managers en anderzijds heldere doelstellingen afspreken, daarop beoordelen en er een financiële beloning aan koppelen; • Voor het beoordelen van (ondernemings)prestaties worden zowel indicatoren op het gebied van klanttevredenheid als financiële indicatoren gebruikt, de prestatiecriteria zijn gecorrigeerd voor risico's; • Het beloningsniveau bevindt zich juist onder de mediaan van de relevante vergelijkingsmarkt; • Het totale arbeidsvoorwaardenpakket moet adequaat zijn om goede mensen aan te trekken en ons in staat stellen te concurreren in de voor ons relevante arbeidsmarkt.

¹ Hier wordt verwezen naar de Regeling Beheerst Beloningsbeleid Wft 2014, de Nederlandse Corporate Governance Code, de Code Banken, de Wet op het minimumloon en minimumvakantiebijslag en gelijke behandelingsregelgeving

6.2 Governance

Tekst Code Banken

6.2.1 De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitvoeren en evalueren van het vastgestelde beloningsbeleid voor de leden van de Raad van Bestuur. Daarnaast geeft de Raad van Commissarissen goedkeuring aan het beloningsbeleid voor het senior management en ziet hij toe op de uitvoering daarvan door de Raad van Bestuur. Tevens keurt de Raad van Commissarissen de beginselen van het beloningsbeleid voor overige medewerkers van de bank goed. Het beloningsbeleid van de bank omvat mede het beleid met betrekking tot het toekennen van retentie-, exit- en welkomstpakketten.

6.2.2. De Raad van Commissarissen bespreekt jaarlijks de hoogste variabele inkomens. De Raad van Commissarissen ziet erop toe dat de Raad van Bestuur ervoor zorg draagt dat de variabele beloningen binnen de bank passen binnen het vastgestelde beloningsbeleid van de bank en in het bijzonder dat ze voldoen aan de in deze paragraaf genoemde principes. De Raad van Commissarissen bespreekt tevens de materiële retentie-, exit en welkomstpakketten en ziet erop toe dat deze passen binnen het vastgestelde beloningsbeleid van de bank en niet excessief zijn.

Toepassing door a.s.r. bank

a.s.r. bank heeft zelf geen medewerkers in dienst. De medewerkers zijn in dienst van a.s.r. Nederland. Ook de directie is in dienst bij a.s.r. Nederland. Het personeelsbeleid waaronder het beloningsbeleid van a.s.r. Nederland is van toepassing. Dit beleid is in lijn met de Governance Principles Verzekeraars en de Code Banken.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitvoeren en evalueren van het, door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, vastgestelde beloningsbeleid ten aanzien van de directieleden van a.s.r. bank. De Raad van Commissarissen stelt de targets en beoordeling voor de directie en overige geïdentificeerde medewerkers vast. De Raad van Commissarissen toetst de beginselen van het beloningsbeleid voor overige medewerkers.

De directie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beloningsbeleid van de rest van de onderneming, zijnde overig hoger management en binnendienst medewerkers. Dit beloningsbeleid is conform het beloningsbeleid van a.s.r. Nederland, zoals dit is vastgesteld door de Raad van Bestuur van a.s.r. Nederland.

De Raad van Commissarissen laat zich bij de uitvoering van haar taken ten aanzien van het beloningsbeleid adviseren door de controle functies van a.s.r. Nederland (Directeur Risicomanagement, Directeur Integriteit, Directeur Audit en Directeur Personeel & Organisatie). Daar waar nodig wordt de expertise ingeroepen van onafhankelijke juridische- en beloningsdeskundigen.

De genoemde taken vormen onderdeel van de taakopdracht van de Raad van Commissarissen.

De Raad van Commissarissen stelt de targets en beoordeling voor de directie en overige geïdentificeerde medewerkers vast. Daarvoor ontvangt zij input en advies van Risk Management en Personeel & Organisatie. De directie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beloningsbeleid van de rest van de onderneming, zijnde overig hoger management en binnendienst medewerkers.

6.3 Bestuurdersbeloning

Tekst Code Banken	Toepassing door a.s.r. bank
<p>6.3.1 Het totale inkomen van een lid van de Raad van Bestuur staat in een redelijke verhouding tot het vastgestelde beloningsbeleid binnen de bank, waarbij het totale inkomen ten tijde van de vaststelling iets beneden de mediaan van vergelijkbare functies binnen en buiten de financiële sector ligt, waarbij de relevante internationale context wordt meegewogen.</p>	<p>Dit principe is opgenomen in het beloningsbeleid a.s.r. bank.</p>
<p>6.3.2 De vergoeding bij ontslag van een lid van de Raad van Bestuur bedraagt maximaal eenmaal het jaarsalaris (het 'vaste' deel van de bezoldiging). Indien het maximum van eenmaal het jaarsalaris voor een lid van de Raad van Bestuur die in zijn eerste benoemingstermijn wordt ontslagen kennelijk onredelijk is, komt dit lid van de Raad van Bestuur in dat geval in aanmerking voor een ontslag vergoeding van maximaal tweemaal het jaarsalaris.</p>	<p>De beëindigingsvergoeding voor nieuwe en zittende leden van de directie bedraagt maximaal één vast jaarsalaris.</p>
<p>6.3.3 Bij de toekenning van de variabele beloning aan een lid van de Raad van Bestuur wordt rekening gehouden met de lange termijn component. De toekenning is mede afhankelijk van winstgevendheid en/of continuïteit. De variabele beloning wordt voor een materieel deel voorwaardelijk toegekend en op zijn vroegst drie jaar later uitgekeerd.</p>	<p>De directieleden en overige geïdentificeerde medewerkers van a.s.r. bank ontvangen geen variabel inkomen.</p>
<p>6.3.4 Aandelen die zonder financiële tegenprestaties aan een lid van de Raad van Bestuur worden toegekend, worden aangehouden voor telkens een periode van ten minste vijf jaar of tot ten minste het einde van het dienstverband indien deze periode korter is. Indien opties worden toegekend, worden deze in ieder geval de eerste drie jaar na toekenning niet uitgeoefend.</p>	<p>a.s.r. en a.s.r. bank kennen aan geen enkele medewerker aandelen of opties toe.</p>

6.4 Variabele beloning

Tekst Code Banken	Toepassing door a.s.r. bank
6.4.1 Het toekennen van een variabele beloning is mede gerelateerd aan de lange termijn doelstellingen van de bank.	De directieleden en overige geïdentificeerde medewerkers van a.s.r. bank ontvangen geen variabel inkomen.
6.4.2 Iedere bank stelt een bij de bank passend maximum vast voor de verhouding tussen de variabele beloning en het vaste salaris. Voor een lid van de Raad van Bestuur bedraagt de variabele beloning per jaar maximaal 100% van het vaste inkomen.	De directieleden en overige geïdentificeerde medewerkers van a.s.r. bank ontvangen geen variabel inkomen.
6.4.3 Een variabele beloning wordt gebaseerd op de prestaties van het individu, zijn bedrijfsonderdeel en die van de bank als geheel, op basis van vooraf vastgestelde en beoordeelbare prestatiecriteria. Naast financiële prestatiecriteria vormen ook niet-financiële prestatiecriteria een belangrijk onderdeel van de individuele beoordeling. In het beloningsbeleid van de bank worden de prestatiecriteria zo veel mogelijk geobjectiveerd.	De directieleden en overige geïdentificeerde medewerkers van a.s.r. bank ontvangen geen variabel inkomen.
6.4.4 Bij het beoordelen van prestaties op basis van de vastgestelde prestatiecriteria worden financiële prestaties gecorrigeerd voor (geschatte) risico's en kosten van kapitaal.	De directieleden en overige geïdentificeerde medewerkers van a.s.r. bank ontvangen geen variabel inkomen.
6.4.5 In buitengewone omstandigheden, bijvoorbeeld indien toepassing van de vastgestelde prestatiecriteria zou leiden tot de verkrijging van ongewenste variabele beloning van een lid van de Raad van Bestuur, heeft de Raad van Commissarissen de discretionaire bevoegdheid de variabele beloning aan te passen wanneer deze naar zijn oordeel leidt tot onbillijke of onbedoelde uitkomsten.	De directieleden en overige geïdentificeerde medewerkers van a.s.r. bank ontvangen geen variabel inkomen.
6.4.6 De Raad van Commissarissen heeft de bevoegdheid de variabele beloning die op basis van onjuiste (financiële) gegevens is toegekend aan het lid van de Raad van Bestuur terug te vorderen van het desbetreffende lid van de Raad van Bestuur.	De directieleden en overige geïdentificeerde medewerkers van a.s.r. bank ontvangen geen variabel inkomen.

7. Moreel ethische verklaring

De moreel ethische verklaring is ondertekend door de directie en gepubliceerd in het Jaarverslag 2014:

'Ik verklaar dat ik mijn functie als bankier integer en zorgvuldig zal uitoefenen. De kernwaarden van a.s.r. zijn daarbij mijn morele ruggengraat: ik ben eigen en echt, ik ben persoonlijk in mijn contact met anderen en ik ben aanspreekbaar op mijn gedrag en het nakomen van mijn beloften. Ik zal een zorgvuldige afweging maken tussen alle belangen van hen die bij a.s.r. betrokken zijn, te weten die van de klanten, de aandeelhouders, de werknemers en de samenleving waarin a.s.r. opereert. Ik stel in deze het belang van de klant centraal en zal de klant zo goed mogelijk inlichten. Ik zal mij gedragen naar de wetten, de reglementen en de gedragscodes die in mijn functie bij a.s.r. van toepassing zijn. Ik zal geheim houden wat mij is toevertrouwd.

Ik maak geen misbruik van de kennis die ik uit hoofde van mijn functie en werkzaamheden verkrijg. Ik zal mij open en toetsbaar opstellen en ik ken mijn verantwoordelijkheid voor de samenleving. Ik zal mij inspannen om het vertrouwen in de financiële sector te behouden en te bevorderen. Ik zal zo het beroep van bankier in ere houden.'

www.asr.nl

a.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen